Bugün 16 sahife

AKŞAM

KÜÇÜK İLÂNLAR
En ucuz ve en tesirli ilân vasıtasıdır
4 defası: 125 kuruş
Akşam ilân servisi, telefon 24240

Sene 20 — No. 6994 — Fiati her yerde 5 kuruş | CUMA 8 Nisan 1938 | Telefon: 24240 (İdare) — 24249 (Tahrir) — 24248 (Müdür) — 20113 (Klişe)

Dört Balkan devleti arasındaki iktisadî faaliyet genişliyecek

Balkan Denizyolu anlaşması Mayısa kadar hazırlanmış olacak

Balkan antantı iktisad konseyi dün Yıldız sarayında B. Şükrü Saracoğlunun bir nutkile açıldı

Solda: Konseyi açan B. Şükrü Saraçoğlu kürsüde, Sağda: Konseyin umumî içtimaına bir bakış
(Diğer resimler 9 uncu sahifemizde)

Balkan antantı iktisad konseyi dün saat 17 de Adliye Vekili ve Hariciye Vekil vekili B. Şükrü Saracoğlu tarafından bir nutukla açılmıştır. B. Şükrü Saracoğlu demiştir ki:

Baylar,

Güzide refikim ve dostum doktor Arasın gaybubeti, ifasında hassatan zevk duyduğum bir vazifeyi bana bırakmaktadır.

Cümhuriyet hükûmeti namına size hoş geldiniz diyor ve Balkan Antantı

(Devamı 13 üncü sahifede)

Balkan matbuat birliği konferansı dün açıldı

Murahhas heyetlerin reisleri irad ettikleri nutuklarda birliğin ehemmiyetini tebarüz ettirdiler

Teşkil edilen, siyasî, teknik, kültür komisyonları bugün öğleden evvel çalışmalarına başladılar

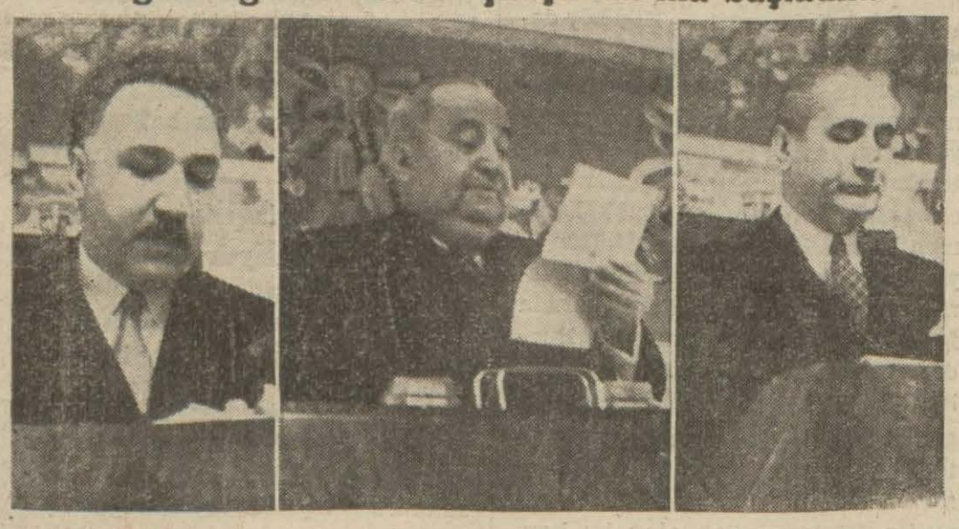

Solda Yugoslav murahhası, ortada reis B. Yunus Nadi açılış nutkunu söylüyor, sağda Rumen murahhası B. Dragu

Balkan antantı matbuat birliğinin üçüncü konferansı dün öğleden sonra açılmış ve seçilen komisyonlar mesailerine başlamışlardır.

Saat 14 den itibaren saraya gelmeğe başlayan misafir gazetecilerle yerli gazeteciler solanlarda bir müddet hasbıhal etmişler ve saat 16 ya dağru murahhaslar ve davetliler konferans salonunda yerlerini almağa başlamışlardır.

Geçen defaki konferansa riyaset eden Elen millî komitesi ikinci reisi B. Seferyadis 16,20 de kürsüye gelerek kısa bir nutukla merkez komitesinin vazifelerini Türk millî komitesi reisi B. Yunus Nadiye devretmiştir. Hazırun B. Seferyadisi ve riyaset sandalyesini işgal etmek üzere kürsüye çıkan B. Yunus Nadiyi alkışlamıştır.

Reis B. Yunus Nadi konferansı şu nutkile açmıştır.

«İlk defa 1936 da Bükreşte, geçen yıl Atinada toplandıktan sonra bugün de üçüncü defa olarak burada toplanmakta bulunan Balkan antantı memleketleri matbuat birliğinin muhterem mümessillerini selâmlamakla mübahiyim. Teşekkülümüz dün bir bugün

(Devamı 13 üncü sahifede)

Blum çekilince Daladier yeni kabineyi kuracak

Başvekâlet muavinliğine Blum ile mareşal Peten'in getirilmesi ihtimalinden bahsediliyor

Paris 7 — Gazeteler, kabinenin vaziyeti ile meşgul oluyorlar. Popüler gazetesi diyor ki

«Hükûmetin mebusan meclisinde elde ettiği ekseriyet halk cephesinin mutad olan ekseriyeti değildi. Pek ziyade şayanı dikkat istinkâf ve muhalefetler vuku bulmuştur. Maamafih hükûmet âyan meclisine gitmeğe ve memleketin her şeyi olduğu gibi bilmesi için işi sonuna kadar götürmeğe karar vermiştir.

B. Daladier

(Devamı 4 üncü sahifede)

Dikkatler:

Şoförler vehme mi kapılıyor?

Derd devam ediyor

Şoföre diyorsunuz ki:

— Üsküdar iskelesinde ineceğim.

Cevap veriyor:

— Köprü üzerinde durmak katiyen yasak. On lira cezası var. Beyoğlunda müsaade edildi, fakat burada yağmur yağsa bile müşteriyi istediği noktaya bırakamıyoruz. Binaenaleyh halk, Otomobile binmekten kâr değil, zarar ediyor.

Bu derece mantıksız bir nizamda ısrar edildiğine inanmak güçtür. Herhalde şoförler vehme kapılmış, yanlış anlamış olacaklar. Böyle bir yasak olmadığını bir tamimle herkese bildirmeli.

Pariste âyan meclisine karşı nümayişler yapıldı

Sosyalistler beyannamelerinde âyanı: "katı yürekli bir avuç ihtiyar„ diye tavsif ettiler

Sosyalistlerin önünde şiddetli nümayişler yaptıkları âyan meclisi

Paris 7 (A.A.) — Sen sosyalist federasyonu Paris duvarlarına aşağıdaki beyannameyi astırmıştır:

«Artık bu işe bir nihayet vermeli, iki yüz ailenin müdafaası için âyan mec-

(Devamı 4 üncü sahifede)

Tarihî bir hatıra

«Sultan Hamidi bu sarayda tahtından indirenler arasındaydım...»

"Padişah paravananın arkasından çıktığı zaman çenesi titriyordu„

Rumen heyeti âzasından olan Osmanlı devleti Nafia Nazırı Basarya "efendi„, iştirâk ettiği meşhur tarihî hâdiseyi gazetemize anlatıyor

Balkan antantı matbuat konferansına iştirak için dün öğleden sonra şehrimize gelen Rumen heyeti azası arasında bay Nikola Basarya da vardı.

Bu zat, Osmanlı âyanı azasındandı ve meşrutiyetten sonra Nafia Nazırlığı da yapmıştı.

Memleketimizde eskiden Basarya Efendi diye tanınan muhterem misafirimiz Yıldızın büyük salonuna girdiği vakıt, eski nesil mensuplarının hepsini bir heyecandır kapladı. Öteden beriden sesler duyuldu:

— Vay, sen misin?

— Kardeşim!... Ben ya... Tanıdın demek?...

Bazı yerli arkadaşlarla, bay Basarya kucaklaştılar ve salon halkı, bu samimî hadiseyi alkışlamaktan kendini alamadı.

Celse bitince, bütün gazetecilr sabık Nazırımızın etrafını aldı.

B. Basarya muharririmiz Vâ - Nû ile konuşurken

Kendisini iyi tanıyanlardan biri dedi ki:

(Devamı 4 üncü sahifede)

— Demin İstanbul radyosunda çalınan şarkı neydi?..
— Bilmem!.. Bekle yarın akşam gene dinlersin!..

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

GÜNÜN HADİSELERİ

Darısı başımıza...

Yunan gazetecilerinin hayatı nasıl müemmendir?

B. Zarifis

Balkan matbuat konferansına iştirak eden Yunanlı meslektaşlarımızdan bay Zarifis, eski mebuslardandır; şimdi de memleketinde matbuat birliği reisidir.

Kendisinden, Yunanlı gazetecilerin, birlikleri sayesinde ne gibi istifadeleri olduğunu sordum, şöyle anlattı:

« Yunanistanda her şehrin bir matbuat cemiyeti vardır; bunların arasında irtibat mevcuttur. Birliğe yalnız ecir vaziyetinde bulunan yani patron olmıyan muharrirler girer ve Atinadaki azanın yekûnu 300 kişidir.

«Vergilerden muafız; trenlere, vapurlara bedava binmemiz için pasolarımız vardır. Tramvaylar için de eskiden vardı; lâkin şirkete kızdığımızdan pasolarımızı kendi arzumuzla iade ettik. Tiyatrolara, keza, bedava gireriz.

«Birliğimiz, cenaze, hastalık, sakatlık, işsizlik gibi felâketlerde yardımımıza koşar.

«24 senedenberi mevcut olan matbuat birliğinin bugünkü para mevcudu milyonlarca drahmidir. Azadan her biri ayda 10 drahmi verir. Gazetelerin varidatından yüzde bir toplanır. Seneden seneye balo, piyanko, tertip ederiz. Bu sene yirmi beşinci yıldönümümüz olacağı için fevkalâde tezahürat yapacağız. Hayli paramız daha birikecek. Çünkü hükûmet, bizim şerefimize pul da basacak. 30 milyon drahmimiz olacak.

«İhtiyarlıyanlara tekaüdiye veririz. Ölen azanın ailesine de evvelâ toptan bir küçük meblag teberrü eder, sonra aydan aya, sizin paranızla 25 lira kadar bir para bağlarız. Fakat 25 liranın karşılığı, para farkı yüzünden, Yunanistan için, kâfi bir geçim vasıtasıdır.

***

Bu izahat esnasında, diğer Balkanlı meslektaşlarımız da, yanımızda birikmişlerdi. Dinleyici sıfatile glen Bulgar mümessili de:

— Bizim de aşağı yukarı ayni şekilde bir cemiyetimiz var! - dedi.

Biz ise:

« — Yalnız öldüğümüz zaman cenazemize çelenk gönderilir!» demedik.

Hattâ şu fıkrayı da anlatmadık:

«Arkadaşlarımızdan biri vefat halinde bulunduğunu söyliyerek çelenk parasının kendisine teslim edilmesi için istida vermişti.»

Sadece, - inanarak - şunu söyledik:

— Bizde, seri ve muazzam inkılâplar oluyor. Meslekî teşekküllere henüz başlamadık. Yalnız gazetecileri değil, bütün diğer meslekleri de, kendi ihtiyaçlarına göre ayrı ayrı teşekküller içine sokmağa başlıyacağımız, hepsinin saadetlerini ve felâketlerini deruhde edeceğimiz devir yakındır.

F. Tanur

Alenî teşekkür

Kıymetli aile reisimiz Mustafa Çanakçılının ölümü münasebetile cenaze merasiminde hazır bulunarak teessürümüze iştirak edenlere ve bizzat, telgrafla, mektupla taziyet edenlere gazeteniz vasıtasile ayrı ayrı alenî teşekkürlerimizi arzederiz.

Eşi: Safiye; kızı: Zehra; damadı: Nihat Pamukoğlu; oğulları: Mustafa, Ahmet, Muhlis.

Son dakika

Fransada buhran başladı

Âyan meclisi hükûmetin teklifini 6 reye karşı 25 reyle reddetti, kabine bugün istifa ediyor

Paris 7 — Âyan meclisi maliye encümeni, B. Kayonun riyasetinde toplanmış ve mazbata muharriri B. Apel Gardes, hükûmet tarafından tevdi edilen malî projeler hakkında izahat vermiştir. Encümen uzun bir müzakereden sonra bu malî tedbirler lâyihasını 6 muhalif ve 2 müstenkif reye karşı 25 reyle reddetmiştir.

Âyan meclisinin lâyihayı bu kadar büyük bir ekseriyetle reddetmesi büyük bir tesir uyandırmıştır.

Bu vaziyet karşısında B. Blumun bugün âyan meclisi huzuruna çıkarak kanun lâyihasını müdafaa edeceği şüphelidir.

Paris 8 — Âyan mecilsi, bugün öğleden sonra B. Bluma malî tedbirler lâyihasını müdafaa etmek için meclise geldiği zaman kendisine ademi itimad beyan edecektir. Bu suretle Fransada şimdiden yeni bir buhran başlamış sayılmaktadır.

Yeni kabineyi kimin teşkil edeceği henüz belli değildir. Maten gazetesine göre yeni kabineyi Daladier teşkil edecektir. Daladier şimdiden mesai arkadaşlarının listesini hazırlamıştır.

Muvazene vergisi yüzde ondan sekize indiriliyor

Bu vergi, kazanç ve buhran vergileri çıkarıldıktan sonra kalan miktar üzerinden alınacak

Kanun lâyihası Meclise verildi

Ankara 7 (Telefonla) — Muvazene vergisi kanununun bazı hükümlerinin değiştirilmesi ve müddetinin uzatılması hakkındaki kanun lâyihası Büyük Millet meclisine verilmiştir.

Muvazene vergisi kanunî istisnaları dar ve mükellefiyet sahası geniş bir kanundur.

Bu proje ile muvazene vergisi yüzde yirmi nisbetinde tahfif edilmekte ve binnetice vergi nisbeti de yüzde ondan sekize indirilmiş bulunmaktadır.

Bu tahfifin neticesi olarak 10 lira aslî maaşlı devlet memurlarına merkezde yıllık olarak 11 lira 76 kuruştan başlamak suretile son memuriyet haddi olan 150 lira maaşı aslîde 130 lira 56 kuruşa kadar bir istifade temin edilmektedir.

Bilindiği bibi muvazene vergisi muafiyeti taşrada azamî 30 ve merkezde 60 lira olduğundan istifade miktarları da merkez ve taşraya göre tehalüf etmektedir. Taşrada 10 lira aslî maaşta 912 kuruştan başlıyarak 150 lira aslî maaşta senelik tahfif 116 lira 16 kuruşa baliğ olmaktadır.

Devlet ücretli memurlarında ise 25 liradan 600 liraya kadar maaş alanlardan bu istifade yıllık 564 kuruştan başlıyarak 11,616 kuruşa kadar yükselmektedir.

Hususî müesseseler nezdindeki müstahdemlerde 25 liradan 600 liraya kadar olan ücretlerde yıllık tahfif 552 kuruştan başlayarak 10,248 kuruşa kadar yükselmektedir.

Muvazene vergisinin bütçedeki mevkii mühimdir. 1937 malî yılı sonunda bu vergiden 20 milyon lira kadar hasılat beklenmektedir.

1980 numaralı muvazene vergisi kanununun birinci maddesinin istisnalara müteallik beşinci fıkrası ve buna 2147 numaralı kanunun ikinci maddesi ile ilâve olunan maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Bir ay içinde her ne unvan ile olursa olsun aldıkları mebaliğ kazanç ve iktisadî buhran vergileri indirildikten sonra yirmi lirayı (dahil) geçmeyen bilûmum hizmet erbabı ile, kazanç ve iktisadî buhran ve muvazene vergileri çıkarıldıktan sonra aylık istihkakı 20 lira ve daha aşağı düşen mütekait, dul ve yetim maaş sahipleri bu vergiden müstesnadır. Tekaüd, yetim ve dul maaş sahiplerinden ayni zamanda resmî ve hususî daire veya müesseselerde müstahdem bulunanlara muafiyet hükmünün tatbikinde yalnız zat maaşları nazarı itibare alınır. Bu maaşlar muafiyet haddinden yüksek olduğu takdirde diğer istihkaklarına muafiyet tatbik olunur. Mezkûr istihkakları dahi muafiyet haddinin fevkinde olanlara muafiyet verilmez.

Ayni kanunun ikinci madesi de şu şekilde değiştirilmiştir.

«Muvazene vergisi, istihkak ve tediyelerden kazanç ve iktisadî buhran vergileri çıkarıldıktan sonra kalan tediye miktarından yüzde 8 nisbetinde alınır.»

Madde 3 — Kanunun dördüncü maddesi ile yazılı müddet 1 haziran 938 tarihinden itibaren bir sene müddetle uzatılmıştır.

Muvakkat madde — Zat maaş sahipleri haricinde kalan hizmet erbabından kazanç ve buhran vergileri çıkdıktan sonra aylık istihkakı 20 lirayı geçmiyenlerden bu kanunun meriyet tarihine kadar alınmamış muvazene vergileri alınmaz.

Madde 4 — Bu kanun 1 haziran 938 tarihinden itibaren muteberdir.

Asılsız bir haber

Ankara 7 (Telefonla) — Sabahları çıkan bir gazete kazanç vergisinde de tahfifler yapılacağı hakkında bir kanun lâyihası hazırlandığını yazmıştır. Bu haber asılsızdır.

Barselonda gece her taraf kapalı

General Franko, bir çok şehirleri daha aldı

Barselona 7 (A.A.) — Valinin bir emirnamesile gece saat 9 dan sonra kahve tiyatrolar da dahil olmak üzere bütün müessese ve dükkânlar kapanacaktır. Saat 22 den sonra da ancak hususî müsaadesi olanlar sokağa çıkabileceklerdir.

Frankocular ilerliyorlar

Salamanka 7 (A.A.) — Franko umumî karargâhi tebliğ ediyor:

Navar kuvvetleri Ribargorzona nehrini geçerek Korsa'ya varmışlardır.

Daha cenupta, Kastello de Farfana ve Salaguer'i işgal ettik. Keza, Forkalli ile Garumba tepesi de işgal olunarak Ortella - Morella yolu tamamile düşmandan temizlenmiştir.

Diğer taraftan gönüllü kıtaatı Şalemera ile Ebre'nin birleştiği noktaya varmışladır.

Guadalahara mıntakasında hatlarımızı ileriye sürerek düşmanı takip ettik .

Madridde ekmek tayını

Madrid 7 (A.A.) — Belediye meclisi, nakliyat müşkülâtı dolayısile 25 martta yüz grama indirilmesine mecburiyet hasıl olmuş olan gündleik ekmek tayinini 150 grama çıkarmıştır.

Antakyada bir Türk köyünü bastılar

İpten kazıktan kurtulan 80 serseri 3 Türkü öldürdüler

Antakya 7 (Hususî) — Köy köy dolaşarak İttihadı Vatani partisine aza kaydetmek ve hükûmet memurlarının yardımlarından istifade ile cemiyete girmiyenleri tehdid ve tazyik sistemleri ilerlemektedir. Partizanların elebaşılarından Mustafa Sadık Türkmen Mezrea köyüne giderek bütün köyü Vatanî partisine kaydetmek istemiştir. Fakat Türk köyü olan burada fena bir şekilde karşılanmıştır. Bundan muğber olan Sadık Antakyaya gelerek Mesalihi hassa zabiti Kokan ile görüştükten sonra hemen etrafına topladığı ipten ve kazıktan kurtulmuş seksen kişi ile Türkmen köyünü basmıştır. Yüzlerce silâh atan bu haydudlar köyün ileri gelenlerinden Raşid Bozoğlan ile Hasan Esadı sopa ile döğdükten sonra dereye atmışlardır. Köyü basanlar hiç bir adlî takibata uğramadıkları gibi Antakya sokaklarında serbesçe gezmektedirler.

Antakya 7 (Hususî) — İttihadıvatan partisi mensupları Kuzla köyünde iki Sumarcik köyünde bir Türkü öldürmüşlerdir.

Bir çocuk duvarın altında ezilerek öldü

Beşiktaşta Paşamahallesinde oturan Haşimin oğlu beş yaşındaki İrfan, yıkılan bir duvarın altında ölmüştür. Çocuğun cesedi itfaiye tarafından çıkarılmıştır.

Çinde bir suikasd

Çin üniversitesi reisi Şanghayda katledildi

Şanghay 7 (A.A.) — Şanghay üniversitesinin Çinli reisi B. Herman Liu, bu sabah beynelmilel imtiyazlı mıntakada katledilmiştir. Bu cinayeti takib eden arbede esnasında bir İngiliz polisi topuğundan yaralanmıştır. Tevkif edilen mütearrızlardan biri Çine ihanet etmiş olduğundan dolayı Liu'yu öldürmesi için kendisine para verilmiş olduğunu söylemiştir.

Bira fiatleri neden yükselmiş

Bira pahalılığı etrafında yapılan tedkikat ikmal edilmiştir. Bu tedkikat neticesinde fiatlerin lüzumsuz yere yükseldiği tesbit edilmiştir. Pahalılığın önüne geçmek için tedbir alınacaktır.

Iki Japon fırkası imha edildi

Londra 8 — Çinden gelen son haberlere göre, Puçeoda iki Japon fırkası Çinliler tarafından imha edilmiştir. Çinliler bir çok silâh, top ve mühimmat almışlardır. O cephede bulunan Japon kuvvetleri kaçmaktadır.

Nevyorka kar yağıyor

Nevyork 7 (A.A.) — 24 saatten beri fasılasız surette yağmakta olan kar, şehri üç kadem irtifaında örtmüştür.

hararet derecesinin sukutu, meyva ve sebzeleri ciddî surette hasara uğratmak tehlikesini arzetmektedir.

İtalya kralı Trablusa gidecek

Paris 7 (A.A.) — Figaro gazetesi, Romadan istihbar ediyor:

İtalya kralı ve kraliçesi, yakında Libya'ya gidecek.

Hariciye Vekilimiz B. Metaksasla görüştü

Mısır matbuatı gençliği ve halkı B. Rüştü Arası karşılamağa davet ediyor

Atina 7 — Kahireye gitmekte olan Türkiye Hariciye Vekili B. Tevfik Rüştü Aras, bu sabah Romanya vapurile Pireye gelmiş, Türkiye sefiri, Yunan Hariciye nezareti erkânı tarafından hararetle karşılanmıştır.

B. Tevfik Rüştü Aras, Atinaya giderek Yunan Başvekili B. Metaksasla uzun bir mülâkat yapmıştır. Yunan Başvekili, B. Tevfik Rüştü Arasın şerefine Büyük Britanya otelinde bir öğle ziyafeti vermiştir.

B. Tevfik Rüştü Aras, saat beşte Mısıra hareket etmiştir.

Kahire 7 (A.A.) — Gazeteler «Büyük misafir» başlığı ile neşrettikleri yazılarda, Türk milletinin Mısır milletine selâmlarını getiren Dr. Aras ve arkadaşlarını karşılamağa gençliği ve halkı davet etmektedri.

Antakya başkososluğuna B. Celâl Tevfiğin tayini muhtemel

Ankara 7 (Telefonla) — Antakya başkonsolosu B. Firuzun yerine Hariciye memurlarından B. Celâl Tevfiğin tayin edileceği söyleniyor. B. Celâl Tevfik Suriye ile aramızdaki hudud ihtilâfını halletmek üzere Halebe giden heyetimizde Hariciye Vekâletini temsil etmektedir.

Çekoslovakyanın vaziyeti ve Fransa

Fransa müttefiklerinin Çekoslovakyaya yardım edip etmiyeceklerini öğrenmek istiyor

Paris 7 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor:

Hariciye Nazırı Pol Bonkur, Fransanın Varşova, Moskova, Prag ve Bükreş mümessillerini ayrı ayrı kabul ederek dün Hariciye nezareti erkânınca hazırlanan talimatı tevdi etmiştir.

Bu talimat bilhassa Avusturyanın Almanya ile birleşmesinden sonra merkezî Avrupada hadis olan vaziyet hakkındadır. Fransanın şimdi bilmek istediği iki cihet vardır:

1 — Bu devletlerden en ziyade tehlikede bulunan Çekoslovakyaya her biri nası lyardım edebilecektir?

2 — Fransanın müttefiki veya siyaset ortağı olan devletlerden her biri nasıl yardım edebilecektir?

sanınkine uydurmak fikrindedir?

Çok azimkâr bir lisanla yazılmış olan bu talimatın ana hatları bunlardan ibarettir.

Hatayda tahrikât devam ediyor

Adana 7 (Hususî) — Hatay intihab nizamnamesi yarın Hatayda ilân edilecektir. İttihadı vatanî partisine mensub olanlar faaliyete geçmişler ve halka kart dağıtmağa başlamışlardır. «Bu kartları hâmil bulunanlar vergiden muaf, adlî takibattan masundurlar» diyorlar ve halkı iğfale çalışıyorlar.

Yugoslavyayı ziyaret eden ecnebi seyyahlar

Belgrad 7 (A.A.) — Ticaret ve sanayi nezaretinin turizm şubesinin istatistiklerine nazaran 1937 senesinde takriben 69 bin Alman 53 bin Avusturyalı ve 52 bin Çekoslovak, seyyah olarak Yugoslavyayı ziyaret etmişlerdir.

Atina radyo istasyonu

Atina 8 — Atina radyo istasyonunun inşası bitmiştir. İstasyon 20 nisandan itibaren muntazaman neşriyatına başlıyacaktır.

Radyo idaresi konserler için bir çok maruf artistleri angaje etmiştir.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Radyo ve hususî otomobil topluluk hayatını baltaladı

İstanbulun gece hayatı bu sene büsbütün kalmamış... Çoktandır evimle matbaa arasında muntazam ve yeknasak bir şekilde gidip geliyordum. Evvelki gece, üstadım Yahya Kemal ve hem mektep, hem de meslek arkadaşım Meçdi Sadreddin'le birlikte Beyoğlunda bir akşam yemeği yedik. Üç kişilik tatlı sohbetimizin haricinde bir sönük dekor, bir ölü gece... Doğrusu çok fenama gitti.

Eskiden insan evinin dışına çıkınca, mutlaka şurada, burada bir kaç ahbab, beş on tanıdık yüz görürdü. İstanbul tarafında müenvverlerin devam ettiği, yarı üniversite mahiyetinde toplantı yerleri vardı... Şehrin Beyoğlu gibi, Şehzadebaşı gibi merkezleri canlılık gösterirlerdi. Şimdi, in cin top oynuyor...

Bire doğru, Beyoğlu caddesini baştan başa geçtik... Mübalâğasız, ya iki adama, ya üç adama rasladık... Tek nakliye vasıtasile karşılaşmadık... Pencerelerinde beş on gölgenin kımıldadığı bir eğlence yeri dikkatimize çarpmadı.

Hazin... Elim...

Hele İstanbul tarafı... Büsbütün yürekler acısı:

— Geçen gün de üç beş arkadaş «iki duble bira içelim!» diye karşı yakada yer aramıştık. Bula bula Sirkeci garından başka bir yer bulamadık. Orada da, aceleyle evine giden yolcular arasında tanıdıklar: «Seyahate mi?» diye geçer ayak sordular ve sakin, tatlı bir sohbet için yerimizi hiç te iyi seçememiş olduğumuzu bize anlattılar.

Düşünüyordum: Bunun sebebi ne? Yokluk, fıkaralık desem değil... Çünkü memleket nisbî bir refah içinde... Bunu her şeyden anlıyoruz. Fakat gene de gece hayatı yok...

Birdenbire aklıma geldi:

— Bu da moda... Bu da salgın...

Üstadıma ve dostuma izah ettim:

— Dans salgını, poker salgını geçti... Bunlar hep topluluğu icab ettiren şeylerdi... Şimdi bambaşka mahiyette iki iptilâ zengin ve müreffeh sınıfı meşgul ediyor: Hususî otomobil ve radyo... Fakat bunlar hep şehrin muayyen eğlence yerlerini - sinema saatlerinden sonra - cascavlak boşaltan karakter de eğlenceler... Ferdiyetçi eğlenceler... Temenni edelim ki, bundan sonraki moda, her ne olacaksa, gene insanları bir araya getirsin; maşerî bir hayat uyandıracak gibi olsun... Yoksa, biribirimizin yüzünü göremiyoruz... Adama hasret kaldık...

İki dostum, bu mülâhazayı pek te boş bulmadılar. Bilmem siz ne dersiniz? Herhalde radyo ve hususî otomobil, şehrin mühim merkezlerindeki hayatı çok sarstı. Toplayıcı mahiyetteki yegâne salgın sinema... Fakat onda da biribirimizin yüzünü göremiyor, sesini işitemiyoruz... Karanlıkta sus, otur...

Hulâsa medeniyet yüzünden ne konuşmak, ne görüşmek!

Bu da yirminci asrın cilvelerinden biri...

(Vâ — Nû)

Diplomasız ebe

Mahmudpaşada oturan yetmiş yaşlarında Hatice isminde bir kadının diploması olmaksızın ebelik etmekte olduğu zabıtaca haber alınmış ve dün Hacer isminde bir kadına vazihamil ettirirken cürmü meşhud halinde yakalanmış, mahkemeye verilmiştir.

ŞEHİR HABERLERİ

Semiha Berksoy

Vali kıymetli sanatkârımızın çalıştığını söylüyor

Bayan Semiha

Dünkü Son Posta gazetesinde, şan tahsili için iki sene evvel Berlin Yüksek Muallim musiki mektebine gönderilen şehir tiyatrosunun kıymetli primadonnası Semiha Berksoyun Berlindeki vaziyetine dair bir yazı vardı. Semihanın tahsilini terkederek evlendiği şayi olmuş, bu şayia tahakkuk etmemekle beraber, Semihanın mektebe devam etmiyerek serbes dolaştığı anlaşılmış ve kendisine şiddetli bir mektub yazılarak derslerine devam etmediği takdirde tahsisatının kesileceği bildirilmiştir.

Bu haberin doğru olup olmadığını öğrenmek isteyen bir muharririmize vali ve belediye reisi bay Muhiddin Üstündağ şu izahatı vermiştir:

— Her yerde her kıymete muhakkak iftira ve buhtan musallât olur. Geçen sene Semihanın çalışmadığı bizim de kulağımıza geldi. Meseleyi inceledik, söylenenlerin dedikodudan ibaret olduğu anlaşıldı. Semiha Berlinde çalışmaktadır. Evlendiğine dair hiç bir malûmatımız yoktur. Gerek Türk talebe müfettişliğinden, gerek mektep idaresinden talebelerimiz hakkında gelen raporlar meyanında Semihanın mesaisi bilhassa takdir edilmektedir. Semiha Berlinde on beş günde bir kere konser vermektedir. Berlin Türk talebe cemiyetinde ve sefaretimizde verdiği konserlerde çok muvaffak olmuş konserlerde hazır bulunan kor diplomatik sanatkârımızı çok takdir etmiştir.

Semihanın tahsili 1939 senesi nihayetinde bitecektir. Mektep idaresi beş senelik tahsili yüksek kabiliyeti ve çalışmasile üç senede bitireceğini bize bildirdi. Tahsisatını tahsili bitinceye kadar göndereceğiz. Çalışan ve takdir edilen bir talebeyi efkârı umumiyeye bu suretle teşhir etmek hem iyi bir şey değil hem de insafsızlıktır.»

İstanbul valisinin bu sözleri bizi memnun etti. Semiha Berksoyun sesi cidden nadir bulunan gür seslerdendir. Müstakbel Türk operasının primadonnasına biz de mesaisinde muvaffakıyetler temenni ederiz.

Tramvay çarptı

Kurtuluş - Beyazıd hattında çalışan vatman Halinin idaresindeki 93 numaralı tramvay Sirkeciden gitmekte iken Kırklareli mübayaat jandarma karakol kumandanı bay Zeyile çarparak yaralamış, yaralı Gümüşsuyu hastanesine kaldırılmış, vatman yakalanarak hakkında kanunî takibata girişilmiştir.

Haklı şikâyetler

Yemiş satışları

Geçen senelere nazaran, bu sene pek az elma satıldığı, hâl idaresinin hesablarından anlaşılır. Bunun sebebi, mahalle aralarında eskisi gibi müşteriye meyva arzetmek imkânı bulunamadığıdır. Seyyar satıcı cihazı baltalandı, onun yerine yenisi konulmadı.

Şimdi, bahar, yaz ve güz meyvalarının çıkması arifesinde bu meseleyi ciddiyetle düşünmemiz lâzım: Kiraz, çilek, üzüm, incir, ilh, İstanbulun bozuk arka sokaklarında el arabalarile dolaştırılamaz, bozulur. Bunlar, örselenecek nazik şeylerdir.

Nihaî gayesi noktasından, sırt hamallığının kaldırılması çok insaniyetperverane bir fikirdir. Fakat şehrimizin ümran hareketinden bir netice alana kadar seyyar satıcılığa müsamahakâr, müsaadekâr davrandığımız herkesin malûmu olsa...

⁂

Büyük taksi, gece zammı

Taşradan gelen bir kariimiz «Adanalı» imzasile uzun bir şikâyet mektubu yollamış. Büyük saatli taksiler ve gece zammı usulü yüzünden başına gelenleri anlatıyor. Yazmıştık, gene tekrarlıyoruz:

1 — Büyük saatli arabalar, zaten lüzumsuzdur. Dalgınlıkla bir kişi binse bile bunların şoförleri arabanın küçük taksi olmadığını bildirmiyor. Hele bazılarının müşteri tarafından görünüşü kırmızı da değil, siyahtır. Neticede kavgalara sebebiyet veren büyük saatleri kaldırmalı.

2 — Gece zammı Ankarada yoktur. İstanbulda sırf «gece zammı vermem!» demeği unutanlara mahsustur. Bunun da kaldırılması şehrin menafii iktizasıdır.

Valide hanı

Bugün Belediye namına tapusu çıkarılıyor

Valide hanının istimlâki muamelesi bugün neticelenecek ve tapusu belediye namına çıkarılacaktır. Tapu idaresinden alınacak tasarruf senedi, hanın tahliyesi için icraya konulacaktır.

Kanunen müstecirlere on beş günlük mühlet verilecektir. Bu on beş gün içinde han ve müştemilâtı, sağilleri tarafından tahliye edilmezse cebren tahliye ettirilecektir. Maamafih tahliyenin nihayet 1 mayısa kadar neticeleneceği muhakkaktır.

Müessif bir ölüm

İstanbul valisi ve belediye reisi Muhiddin Üstündağ'ın dayısı, İstanbul Şehir Tiyatrosu muhasebecisi B. Necati Gürkaya evvelki gün akşam saat altıda füceten vefat etmiştir.

Merhum yüzbaşı mütekaidi idi. Balkan Harbinin en ağır yaralılarındandı. Harbde aldığı yaraların ıztırabını ömrünün sonuna kadar taşıyan merhum Necati bulunduğu muhtelif devlet hizmetlerinde iffet ve istikametile çalışmış vatanperver bir insandı.

Namazı bugün öğle üstü Teşvikiye camiinde kılındıktan sonra Feriköy mezarlığına defnedilecektir.

Muhiddin Üstündağ'a ve merhumun ailesine taziyetlerimizi beyan ederiz.

⁂

Şehir tiyatrosu direktörlüğünden:

Değerli muhasebecimiz bay Necati Gürkaya dün akşam ansızın vefat etmiştir. Müessesemize mensub arkadaşların öğle namazında Teşvikiye camiinde bulunmaları rica olunur.

El arabaları

40 liradan ucuza mal edilmesi tedkik ediliyor

Esnafın ve ticarethanelerin kullanacakları el arabalarının tipleri tesbit edilmiş ve her arabanın 40 liraya mal olacağı anlaşılmıştı. Fakat bu maliyet fiati pahalı görüldüğünden arabaların daha ucuza mal edilmesi için tedkikat yapılmaktadır.

Verilen malûmata göre bütün cadde ve sokakların vaziyeti müsaid olmadığından el arabalarının geçecekleri caddeler de tesbit edilecektir. Arabaların umumî caddelerle Köprü üzerinden günün muayyen saatinde geçirilmesi ve otomobillerle diğer arabalarda olduğu gibi bunlara da numara plâkası konulması münasip görülmüştür.

Binek ve yük arabalarına korne konacak

Binek ve yük arabalarının kazaya sebebiyet vermelerine mani olmak üzere otomobillerde olduğu gibi bunlara da lâstikten korne konulmasına karar verilmiştir. Ayni zamanda arabacıların kullandıkları kamçı da kazaya sebebiyet verdiğinden bu kamçıların da meni kararlaştırılmıştır.

İki buçuk kilo esrar

Tarlabaşında kahvecilik eden Cemal isminde biriyle yanında bulunan iki arkadaşının üzerleri zabıtaca aranınca iki buçuk kilo esrar bulunarak müsadere edilmiş, kendileri de mahkemeye verilmiştir.

Otobüs davası

Boluda bulunan Vedadın ifadesi okundu

Otobüs münakaşası davasına dün asliye birinci ceza mahkemesinde devam edildi. Bu celsede, hâlâ Boluda bulunan eski altıncı noter başkâtibi B. Vedadın istinabe yolile aldırılan ifadesi okundu. B. Vedad ifadesinde, B. Avni Bayerle Recai Nüzhetin bir gün noterlik dairesine gelerek bin liralık bir protesto verdiklerini, kâtip B. Celâlin, protesto hesaplarını yaptığını ve noter o esnada dairede bulunmadığı için onun namına kendisinin protestoya imza koyduğunu bildiriyordu.

Bundan sonra maznunların sabıkaları hakkında yazılan müzekkerenin cevabı okundu. Gelen cevapta maznunların sabıkaları olmadığı bildiriliyordu.

Gene mahkemenin suali üzerine müddeiumumilikten gelen diğer bir tezkerede de B. Sabur Sami hakkında müddeiumumilikçe hiç bir tahkikat yapılmadığı bildirilmekte idi. Bunun üzerine B. Ahmed Emin Yalman kalkarak:

— Müfettişler tarafından tedkik raporu verildikten sonra iş, tahkikat safhasına girmiş ve o zaman B. Sabur Saminin de belediyedeki yolsuzluklarda alâkadar olan bir adam sıfatile ifadesi alınmıştır.

Dedi. B. Sabur Saminin vekili B. Sadi Rıza:

— Benim böyle bir ifadeden haberim yoktur. Maamafih böyle bir ifade alınmış olsa da ne çıkar? Bunun bu dava ile alâkası yoktur.

Dedi. Mahkeme, her iki tarafın verdikleri şifahî ve yazılı müdafaaları tedkik için muhakemeyi önümüzdeki salı gününe bıraktı.

İSTANBUL HAYATI

O mâhîler ki...

Omuzlarında birer fotoğraf çantası, gözlerinde gözlükler, başlarında kasketler. Dizlerinden aşağıya doğru sarkan golf pantolonlarının paçalarını düzelterek Ayasofya camiinin kapısından girdiler. Mütemadiyen kahkahalarla gülüşüyorlar, arasıra başbaşa verip gayet yavaş sesle konuşuyorlardı.

Her tarafı karış karış gezdiler. Kâh ellerindeki kitablara bakıyorlar, kâh gözlerini yukarıya dikip kubbenin etrafındaki tezyinatı tedkik ediyorlardı. Hepsini, uzun uzun, inceden inceye gözden geçirdikten sonra orta yerde durdular. Biri omuz silkerek dudaklarını büktü:

— Monşer, ben hiç enteresan bulmadım.

Öteki de başını salladı:

— Ben de öyle. Kitabdaki resimleri görünce mühim bir şey sanmıştım. Osmanlı padişahları çok müteassıb adamlardı diyorlar. Halbuki camiin duvarları resimlerle dolu. Herhalde bu camii yaptıran Fatih Mehmed, modern bir artistmiş.

Arkadaşı itiraz etti:

— Hayır hayır. Bunu Fatih Mehmed değil, ondan evvelki padişah yaptırmış.

Yanından geçen bir adama seslendi:

— Pardon, bayım. Şu tavandaki resim Fatih Mehmedin mi, yoksa ondan evvelki padişahın mı?

Adam, tavandaki kanadlı melâike resmine bakarak güldü:

— Belli ki, siz yabancısınız amma, güzel türkçe konuşuyorsunuz. Seyyah mısınız?

İkisi de mağrurane gülümsediler; biri cevap verdi:

— İstanbulluyuz amma, hep seyyahatle vakit geçiririz. Her sene Avrupayı gezeriz. Fatih Mehmedin yaptırdığı bu camiden Avrupada çok bahsedilir. Yakında gene Avrupaya gideceğiz de, bir defa şu camii biz de görelim dedik.

Adam, acı bir gülüşle ikisini de süzdükten sonra:

— Oğlum, dedi. Siz, kendi memleketinizin köşesini görmeden Avrupaya gitmişsiniz. Fakat, hiç olmazsa tarihte okumadınız mı? Ayasofya camiini Osmanlı padişahları yaptırmamışlardır. Burası Bizanslılar tarafından yapılmış eski bir kilisedir.

İkisi birden mahcub, şaşkın bir tavırla bakıştılar. Biri, başını sallıyarak:

— Pardon, pardon, dedi. Yanlış gelmişiz. Biz, Bizans kilisesini değil, Ayasofya camiini görmek istiyorduk. Hele, bu kapkaranlık yeri görünce ben de şaşırmıştım. Meğer yanlış yere gelmişiz.

Karşılarındakinin söz söylemesine meydan vermeden, birer «mersi» bastırıp uzaklaştılar. Onlar çıkarken adam, gene acı bir tebessümle bana döndü:

— Gördünüz ya delikanlıları. Avrupayı karış karış gezmişler, İstanbuldan haberleri yok.

O mahiler ki derya içredir, deryayı bilmezler...

Cemal Refik

İşsizlere iş bürosu haziranda açılacak

İş kanunu, bir âmme hizmeti olarak işsizlere iş ve müesseselere de işçi bulmak maksadile bir teşkilât yapılmasını emrediyor. Şimdiye kadar teşkil edilemiyen bu daire 939 senesi haziranından itibaren faaliyete geçecektir. Kanun bu tarihi tesbit ettiği için henüz bu teşekkül meydana getirilememiştir.

Bay Amcaya göre...

— Hasta olup yatmak...

... Doktor peşinde koşmak...

... İlâç içmek neyse ne amma bay Amca

... Şu perhize bir türlü alışamıyorum!...

B. A. — Sözde sanatkâr olacaksın!..

Tarihî bir hatıra

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

— Eskiden sakalınız vardı.

— İhtiyarladım... Düştü!

Bay Basarya, gayet neşeli, çalâk bir zat ...Hep birlikte, encümenlere mahsus odalardan birine girdik. Etrafını aldık. Tabiatile, ilk sual:

— Türkiyeyi nasıl buldunuz?

Osmanlı Nazırı güldü:

— Hemen şimdi geldik... Vapurdan iner inmez doğru buraya Yıldıza...

Heyecanını gizliyemiyerek anlattı:

— Yirmi beş senedenberi Türkiyeye gelmemiştim. Vatanıma tekrar kavuştuğum için ne kadar sevinçli olduğumu görüyorsunuz... Bir çeyrek asırdır türkçe konuşmıyordum.

Türklüğün şanlı mazisinden vukufla bahsetti. Tarihimizin şanlı kısımlarına fiilî iştiraki de vardı:

— Bu saraya evvelce iki vesile ile geldim. Abdülhamid âyan ve mebusana burada bir ziyafet vermişti. Birinci ziyaretim bu. İkincisi de, Abdülhamidi tahttan indirdiğimiz güne tesadüf ediyor: 1909... Ben, Jöntürk komitesinin müessislerindenim!

Bundan sonra, bay Basarya, Atatürk devrinde geçirdiğimiz büyük inkılâplardan, takdirle, hayranlıkla, coşkunlukla bahsetti ve nihayet:

— Bana burada eski arkadaşlarım «misafir» diyorlar. Ben misafir değilim, Türküm. Kendi vatanımdayım!.. Buraya gelmemden istifade ile bol bol gezerek eski hatıralarımı anacağım. Şişlideki evimi ziyaret edeceğim. Çok bahtiyarım.

Diğer bir celse aralığında, bay Basaryayı yalnız buldum. Ve dedim ki:

— Siz, sultan Hamide hal'edildiğini tebliğ edenler arasındasınız. Lûtfen bu hadiseyi bana tafsilâtile anlatır mısınız?

— Yine bu saraydaydı... Altı kişilik heyetimiz, arabalarla, yine bu günkü yollardan çıktık... O günü çok eskiden görülmüş bir rûya gibi gözlerimin önünde canlandırıyorum. Heyetimizde, Esad paşa Toptani, Karasu Efendi de vardı.

— Hangi odaya girdiniz?

— Bunu şimdi tayin edemiyeceğim. Fakat sultan Hamidle karşılaşmamızı hatırlıyorum: Hayli loş bir adaya alınmıştık. Hünkâr bir paravananın arkasından önümüze çıktı.

— Paravananın mı?

— Galiba paravana başka bir odanın kapısı önüne konulmuştu. Hiç unutmam: Padişah, eskiden gördüğüme kıyasla fevkalâde solmuş, sararmış, kanburlaşmıştı. Burnu da her zamankinden daha ziyade büyümüş hissini veriyordu. Çenesinin titrediğini hiç birimiz gözden kaçırmadık.

— Kendisine, doğrudan doğruya: (Hal'edildiniz!) mi dediniz?

— Hayır... Karasu efendi konuştu ve Reşad efendinin sultan Mehmedi hamis ismile padişah olduğunu haber verdi. Abdülhamid, «pekâlâ!» dedikden sonra, bariz bir heyecanla:

« — Hayatım masun olacak mı? Buna dair bana teminat veriyor musunuz? - diye sordu.

« — Evet! - dememiz üzerine, Abdülhamid:

« — İstanbulda kalmamı da temin eder misiniz? - dedi.

« — Bizler buna karışmak salâhiyetinde değiliz. Milletin meclisleri nerede kalacağınızı kararlaştıracaktır! - dedik.

«Ve saraydan ayrıldık.

***

Bütün bir Osmanlı tarihinin canlı bir vesikası halinde olan bay Basarya, Yıldız sarayının dekoru içinde, büsbütün enteresan olmuştu. Fakat taliin şu garabetine bakınız: Bugün de yine bu sarayda, ayni şahsiyet, bambaşka bir tarihin, Balkanlar devleti muazzamaası tarihinin pek mühim rollerinden birini oynuyor: Dost milletler arasında bir vasıl çizgisi halinde bulunuyor.

Vâ - Nû)

Blum çekilince

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Pöpl gazetsei şöyle yazıyor:

Cuma akşamı hiç şüphe yok ki, âyan meclisinde yeni bir kabine buhranı açılacaktır. Bunun neticesini ise şimdiden kestirmeğe imkân yohkur.

Epok da şu mütaleada bulunuyor:

Reisicümhur Beşvekâleti Daladiyeye tevdi edecektir. Daladiyenin Başvekil muavinliğine Bulm ile mareşal Peteni davet etmesi kuvvetle muhtemeldir.

Açık teşekkür

Umum mütekaidini askeriye cemiyeti reisi Rıfat Özdemiroğlunun cenaze merasiminine iştiâk ile ebedî medfenine kadar götürmek zahmetini esirgemiyen, gerek bilvasıta ve gerekse tahriren beyanı taziyet lûtfunda bulunan akraba ve ahbablarımıza ayrı ayrı teşekküre teessürümüz mâni olduğundan muhterem gazeteniz vasıtasile teşekkür ve minnettarlığımızı arzederiz.

Refikası Oğlu Biraderi
Hüsniye Reşid Muzaffer

Bürhan Arpad
Semiha Güzelhisar
NİKÂHLANDI
İstanbul 7/4/938

Mesud bir evlenme

Sabık İzmit mebusu Hamdi Namık Gör kızı Handan'la Ziraat Vekâleti müşavirlerinden Nesip Karaçay'ın oğlu kıymetli gençlerimizden Yusuf Karaçay'ın nikâhları dün Kadıköy evlenme dairesinde icra edilmiştir. Yeni evlilere saadetler dileriz.

Cümhuriyetin onbeşinci yılı

Şenlik hazırlıklarına başlanmak için bir komisyon kurulacak

Cümhuriyetin 15 inci yıldönümü münasebetile yapılacak büyük şenliklerin hazırlıklarına şimdiden başlanmak için bir komisyon teşkil edilecektir. Bu komisyon, şehrin tenviri, süslenmesi ve bayramın gayet orijinal bir surette kutlanması hakkında bir program hazırlıyacaktır.

Komisyon ayni zamanda şehrin muhtelif mevkilerine talik edilecek vecizelerin tesbitile de meşgul olacaktır.

Belediye ile elektrik şirketi arasında, şehirde daimî tenvirat tesisatı için yapılan mukavelenin de bu günlerde tatbikine başlanacaktır.

Şehir bandosu iki ekibe ayrılacak

Şehir bandosunun millî bayramlarda şehrin müteaddid meydan ve mahallerinde konser verebilmesi için kadrosunun genişletilmesine karar verilmiştir. Kadro ikiye tefrik edilecektir. Bir ekip şehrin bir yerinde, diğer bir ekip te şehrin diğer bir yerinde çalışacaktır. Bu maksadla 938 bütçesine tahsisat konulmuştur.

NİKÂH TÖRENİ

Bayan Müfide Tura ile bay Doktor Hakkı Ogan'ın nikâhları Beyoğlu evlenme dairesinde güzide bir heyet huzurunda ilçebay Bay Danış tarafından akdedilmiştir.

Genç evlilere saadetler dileriz.

B. Şuşnig göz hapsi altında

Eski Başvekilin vaziyeti sürgüne tekabül ediyor

Berlin 7 (A.A.) — «Havas ajansı muhabirinden:» Alman istihbarat bürosu, B. Şuşnig'in tâbi tutulmakta olduğu göz hapsi rejiminin tadil edilmiş olduğunu haber vermektedir.

Eski Avusturya başvekili, artık sivil müfettişler tarafından doğrudan doğruya muhafaza altında bulundurulmamakta, gazetelerini ve mektublarını serbestçe almaktadır.

Yarı resmî Alman ajansı, B. Şuşnig'in vaziyetinin enteresan olduğunu çünkü eski başvekilin adliye nazırı iken istimal ve hattâ suiistimal etmiş olduğu sürgünlüğe tekabül etmekte bulunduğunu yazmaktadır.

Alman istihbarat bürosu B. Şuşnig'in oğlunun halihazırda cizvitlerin Kalkburg'daki Aristokratik zaviyesinde bulunduğunu ilâve ediyor. Kendisi ihtimal, tatillerde babasını ziyaret edecektir.

Âyan Amerika bahriye bütçesini tasvib etti

Vaşington 7 (A.A.) — Âyan meclisi, 1939 senesi harbiye bütçesini tasvib etmiştir. Bütçe 491 milyon dolara baliğ bulunmaktadır.

Şimdiki bütçeye nazaran 76 milyon fazlalık vardır.

İngiliz Harbiye nazırı Romaya gidecek

Londra 7 (A.A.) — Öğrenildiğine göre yakında Maltaya gidecek olan Harbiye Nazırı B. Hor Belişa, B. Hitler'in İtalyayı ziyaretinden evvel B. Mussolini ile görüşmek üzere kısa zaman için Roma'da kalmak tasavvurundadır.

İngiltere tayyare hücumlarına karşı silâhlanıyor

Londra 7 (A.A.) — Deyli Telegraf gazetesi büyük harflerle verdiği bir haberde İngilterenin şark ve cenubu şarkî sahillerinde baştan başa hava müdafaa bazları tesis olunacağını bildirmektedir. Bu bazlara muhtelif çapta yüzlerce hava müdafaa topları yerleştirilecektir.

Amerika Almanya ile harb edecek mi?

Nevyork 7 (A.A.) — «Amerikan efkârı umumiye enstitüsü» Amerikalılara şu suali irad etmiştir:

Hayatınızda Amerikanın Almanya ile harbe girdiğine şahit olacak mısınız?

Menfi cevaplar, yüzde 54 ve müsbet cevaplar yüzde 46 nisbetindedir.

74 İsveç mebusunun İspanyaya selâmı

İstokholm 7 (A.A.) — İsveç parlâmentosunun 74 azası, 58 sosyal demokrat, 7 halkçı, 5 komünist, 3 sosyalist ve bir ziraatçi, Barselona hükûmetine bir telgraf çekerek hürriyet ve demokrasiyi müdafaa eden İspanyol milletine sevgilerini bildirmişlerdir.

Gümrük ve İnhisarlar vekili şehrimizde

Dün şehrimize gelen İnhisarlar vekili B. Rana Tarhan gümrüklerde ve İnhisarlarda tedkikata başlamıştır.

B. Hitlerin nutku

Almanyanın tarihi hicap teşkil eden yaprakları birer birer kopardım diyor

Salzburg 7 (A.A.) — B. Hitler dün burada muazzam bir halk kütlesi karşısında bir nutuk söylemiştir.

Führer, «Şerri yaratmak istiyen kuvvet»e, benzetmekte olduğu B. Şuşnige hücum ettikten sonra «Almanyanın tarihi için hicab teşkil eden yaprakları her sene birer birer koparmağa muvaffak olmuş» olduğunu söylemiştir.

B. Hitler, sözüne devamla şöyle demiştir:

«— Ahlafın ve tarihin hükûmetim zamanında Alman milletine en büyük menfaati temin etmiş olduğum suretindeki hükmü tasdik edeceğini zannediyorum.»

Bir sinema yıldızı evleniyor

Büffala (Nevyork) 7 (A.A.) — Sinema yıldızlarından Lili Pons yakında radyo orkestra şefi Andre Kostelaneç ile evleneceği haber verilmektedir.

Siyasî mülteciler

İngiltere Amerikanın teklifine müsaid cevap verdi

Londra 7 (A.A.) — Lord Halifaks, Amerikanın Londra sefiri B. Kenedi'ye Amerika tarafından İngiltere hükûmetiyle diğer birçok devletlere verilmiş olan ve Avusturyalı ve Alman siyasî muhacirlerin işiyle meşgul olacak beynelmilel bir komisyon ihdasına müteallik olan teklifine İngilterece verilen cevabı tevdi etmiştir.

İngiliz cevabî notası, İngiltere hükûmetinin Amerikan teklifini ilham etmiş olan endişe hislerine iştirak etmekte ve mümkün olduğu kadar geniş bir nisbet dahilinde bu teklifin tahakkuk sahasına isali hususunda mesaî birliğinde bulunmak arzusunu beslemekte olduğunu beyan etmektedir.

Muhtıra, Vaşington tarafından yapılan teşebbüsün şümulü hakkında birçok mülâhazaları ihtiva etmekte ve hali hazırda mülteciler için mevcut olan teşkilâtların işlemesi hususunun mazide olduğu gibi temin edilmesi mütalâasını izhar eylemektedir.

İngiliz diplomasi mahafili, Amerika tarafından kendilerine müracaat edilen 15 hükûmetin Amerikan teklifini tasvip etmiş olduklarını tasrih etmektedir.

Pariste nümayişler

(Baş tarafı birinci sahifede)

lisi denilen Bastil'lerine yerleşmiş olan katı yürekli bir avuç ihtiyar, on sekiz aydanberi milletin arzularına karşı koymaktadır.

Onların bu kundakçılıkları malî intizamsızlığı, iktisadî buhranı ve beynelmilel vaziyeti vahimleştirmiştir.

Troçkistlerin, birliklerin ve bankaların mukavemetlerini kırmak, İspanya hududunu açtırmak, fabrikaları işgal eden amele ile tesanüdümüzü göstermek hususundaki azmimizi isbat için bütün sosyalistler, komünistler, anarşistler, cümhuriyetçiler, cümlemiz bu akşam saat on sekiz otuzda âyan binası önüne. Hükûmet, bu nümayişi menetmiştir.

Paris 7 (A.A.) — Hükûmetin menetmesine rağmen Sen sosyalist federasyonu bu akşam saat 18,30 da âyan meclisi önünde yapacağını ilân etmiş olduğu nümayişten vaz geçmiyeceğini bildirmiştir.

Paris 7 — Sosyalist federasyonunun tezahürata davet saati olan saat 18,30 da polis müdürü, âyan meclisi sarayı etrafında toplanmış olan mühim inzibat kuvvetlerini teftiş etmiştir.

Biraz sonra 50 kadar tezahürcü, enternasyonal marşını söyliyerek Lükesmburg bahçesi boyunca Medicis sokağından ilerlemeğe başlamıştır. Bunlar, pek çabuk bir surette dağılmıştır.

Bir müddet sonra kuvvetli bir tezahürcü kolu Suplo sokağından sökün etmiş, bir takım karışıklıklar olmuş ve bir çok camlar kırılmıştır. Bu kol âyan meclisine gitmek isterken zabıtaca püskürtülmüştür.

Saat 18,45 de, bir kaç bin tezahürcü, bulvar Sen - Mişelde toplanmış bulunuyordu. Bu tezahürcülerle bir kaç kişinin hafif yaralanmasına sebep olan kısa bir kargaşalıktan sonra hiç bir hadiseye mahal verilmeden polis tarafından yavaş yavaş dağıtılmıştır. Tezahürcüler, «kahrolsun âyan meclisi» diye bağırmışlardır.

Bir İngiliz vapuru kayıp

Londra 7 (A.A.) — Kardiften 8 martta Vankuvere hareket eden Anglo Ostralian adındaki 5.500 tonilâtoluk İngiliz vapuru 14 marttan beri kayıptır. Tayfası 33 kişiden mürekkepti.

ŞEHZADEBAŞI TURAN TİYATROSU

Bu akşam Sanatkâr Naşid ve arkadaşları, Hakkı Ruşen ve Eyüb Sabri birlikte Matmazel Miçe - Pençef varyetesinin iştirâkile
APAŞLAR KAHVESİ
Komedi 3 perde

Pazartesi akşamı 9 da Kadıköy Süreyya sinemasında BAY - BAYAN büyük operet 3 perde. Yazan: Mahmut Yesari. Beste: Seyfeddin Sezai Asal kardeşler. Büyük ORKESTRA

CEMAL SAHİR
Aşk resmigeçidi
Büyük Paramount operetini bütün muzikalarile ve yeni dekorlarla pek yakında temsil edecektir.

9 Nisan yarınki cumartesi ile 12 Nisan
Akşamları saat 21 de FRANSIZ tiyatrosunda
Sayın İstanbul Vali ve Belediye Reisi ile Yugoslavya Jeneral Konsolosluğu himayesinde STRADİVARİUS viyolonu ile en meşhur Yugoslav viyolonisti
BALOKOVİÇ
Tarafından 2 Türk - Yugoslav musiki festivali

Herkesin göreceği haftanın en büyük filmi
DELİ PETRO
TÜRK Sinemasında ilâveten: BAHÇE SARAY

Bugün MELEK Sinemasında 2 büyük filim birden
1 - KADIN KALBİ
Baş rollerde:
BARBARA STANWYCK — JOEL MAC CREA
Kadın kalbi: Saat 4,00 — 7,00 — 10.00 de gösterilir.
2 - AŞK OYUNLARI
Baş rollerde:
LORETTA YOUNG — TYRONE POWER
Aşk oyunları saat 2,30 — 5,30 — 8,45 de gösterilir.

SENENİN EN MUAZZAM - EN MUHTEŞEM - EN NEFİS - EN ZENGİN VE EN GÜZEL ŞAHESERİ
HİND MEZARI
TÜRKÇE SÖZLÜ - TÜRK MUSİKİLİ, filmi SARAY ve İPEK sinemalarında başladı

DÜNYADA neler oldu neler oluyor?

Devletler arasında vize harbi

Dünya ahvalinin doğurduğu muhtelif harb ve harb tehlikelerine bir yenisi inzimam etmiştir. Lâkin bu yeni harb hali gülünç olmak itibarile başkalarından farklı olup adı da vize harbidir. Araları iyi olmıyan devletler yekdiğerinin tebaasına vize vermiyorlar. Bu harpten en ziyade ticaret erbabı mutazarrır olmaktadır. Bir memleketten diğerine döviz şeklinde büyük servetler akıtan türizm ise daha ziyade müteessir olmaktadır.

Almanya Avusturyaya gitmek istiyenlere vizeyi kesmiş olduğundan Avusturya son derecede sıkıntıya uğramıştı. İki memleketin birleşmesi ile vize kaydı kalkmasından Avusturyalılar son derece sevinmişlerdir. Lituanya dahi on sekiz senedenberi Lehistan tebaasına her hangi suretle memlekete girmeleri için vize vermiyordu. İki memleketin arasında cidden normal vaziyetin ihdas edilmesinden en ziyade Lehli tüccar ve seyahlar sevinmiştir.

Son zamanlarda vize harbi büsbütün başka bir şekilde tecelli etmektedir. İki devlet yekdiğeri ile dosttur. Birbirinin tebaasına vize vermeğe de muhalif değildirler. Fakat vize verecek konsolos bırakmamışlardır. Bu garip hal şimdi de İngiltere ile Sovyet Rusyası arasında cari bulunuyor.

Sovyetlerbirliği, İngiltere yekdiğerinin memleketinde münhasıran birer konsolosluk bulundurmak için ahiren bir anlaşma yapmışlardı. Fakat bu konsoloslukların nerede olacağını tasrih etmemişlerdir. Sovyet Rusyası İngilteredeki konsolosluklarını ilga ederek yalnız Londradakini ibka etmiştir. İngiltere ise Moskovadakini kapatıp Lelingraddakini bırakmıştır. Sovyet hükûmeti bahrî ve askerî bir üssülhareke haline getirmekte olduğu Leningraddaki bütün konsoloslukların ilgasına karar verdiğinden İngiltereden dahi buradaki bütün Rusyaya mahsus konsoloshanesinin kapatılmasını istemiştir. İngiltere bunu kapatacak velâkin Moskovadakini de açmıyacak, şimdi Rusyadan bir adam İngiliz İmparatorluğuna gitmek isterse hududun haricindeki memleketlerde meselâ Lehistan yahud Almanyadaki İngiliz konsolosluklarına müracaat ederek vize almaktadır. Sovyetler Londradaki konsoloshaneyi mukabele bilmisil olarak kapattıklarından Rusyaya gidecek İngilizler dahi vize almak için berrî Avrupadaki Sovyet konsolosluklarına müracaat ediyorlar.

Yetmiş yaşında mektepliler

Son senelerde dünyanın her tarafında okumak, yazmak için büyük bri heves uyanmıştır. Okumak, yazmaktan mahrum olan ihtiyarlar bile hayatlarının sonlarında cahil olarak öbür dünyaya gtimek istemiyorlar. Bu arzuyu dikkate alan Amerikanın Oklohoma şehri orada okuma, yazma bilmiyenlere mahsus bir mekteb açmıştır. Bu mektebin en genç talebesi 70 yaşındadır. Mektebin müessisi doktor Kiver isminde bir ilim adamıdır. Ayni zamanda müdürlük vazifesini de yapmaktadır. Kiver mektebdeki salhurdelere yalnız okuyup yazmayı değil, daha bir çok şeyler de öğretiyor. Onlara ihtiyarlık günlerini nasıl geçirebileceklerini anlatıyor, günde 6 saatten ziyade uyumayınız, diyor, yemeklerine dikkat edip çok yaşamalarını tavsiye ediyor, sigorta müddetini doldurup sigorta paralarınızı kendiniz tahsil ediniz ve yiyiniz, ölüp te paralarını başkalarına bırakmak kadar mânasız bir şey olamaz, dyior. Kiver bir gazeteciye demşitir ki: «Talebemden biri 97 yaşındadır. Günde on dakkia gülle kaldırarak idman yapar ve 3 mil yol yürür. Çifliğini kendi idare eden 113 yaşında bir talebem geçen gün vefat etti.»

Zabıta nezaretinde düğün

Her memleketin kendine mahsus âdetleri vardır. Bu âdetlere riayet etmek iyi bir şeydir. Fakat öyle âdetler vardır ki onlara riayet etmek şöyle dursun, mevcud olmalarını bilmek bile insanın içini sıkar. Yugoslavyanın küçük Hvar şehrinde mevcud olan bir âdet te bu nevidendir. Orada dul kalan bir erkek veya bir kadın artık bir daha evlenemez. Evlenecek olursa kıyamet kopar. Nitekim geçen gün dul bir erkek, dul bir kadınla evlenmeğe karar verir. Bu iş Hvar'da şayi olur olmaz, kdaın erkek herkes yeni namzedlerle alay etmeğe başlar. Nihayet gerek kadın, gerekse erkek sokağa çıkamaz olurlar. Düğün gününden bir gece evvel evlenecek çiftin evleri önünde büyük nümayişler yapılır, pencereler taşlanır. Nişanlılar ertesi sabah saat beşte kilisede nikâh kıydırmağa karar verirler. Erkenden herkesin uykuda olacağını ve rahatsız edilmiyeceklerini zannederler. Fakat bu zanlarında yanılırlar. Daha saat dörtte kilise muhasara altına alınır. Gelinin elbisesi parça parça edilir. güveyi temiz bir dayak yer. Nihayet zabıta müdahale ederek balayına pek gürültülü hadiselerle giren karı kocayı Hvar'lıların ellerinden kurtarmağa muvaffak olur.

Uyuşturucu öpücükler

Bir kadın tasavvur eder misiniz ki bir erkeğe buselerinin başdöndürücü olmasından dolayı şikâyet etsin? Hayır, bilâkis kadınların böyle bir buseden memnun olması lâzımgeldiğini zannedersiniz. Halbuki San Fransisko'da iki kadın var ki 37 yaşındaki Jese Novesi'nin öpücüklerinden dolayı mahvolduklarını iddia ederek mahkemeye başvuruyorlar. Hâkim de bu işe nasıl bir mâna vereceğini bir türlü kestiremiyor. Bu iki kadın Jese ile evli olduklarını ve bu evlilik yüzünden bütün servetlerini kaybettiklerini söylüyorlar. Jese'nin öpücükleri o kadar uyuşturucu ve başdöndürücü imiş ki kadınlarda azim ve irade namına hiç bir şey kalmamış, Jese de bundan istifade derek kadınların bütün paralarını yiyip bitirmiştir. Kadınların iddiasına nazaran Jese öpmeden evvel dudaklarına uyuşturuuc bir madde sürüyor ve o suretle kadınların vücudlerini uyuşturuyormuş. Her öpücükten sonra onların dizleri titriyormuş, her kız Jese'nin bir busesine mukabil ona her şeyini fedadan çekinmezmiş. Mahkeme şimdi Jese'nin desise ile kadınları baştan çıkaran bir serseri mi, yoksa kadınların iddialarında mübalağa mı ettiklerini tesbit etmekle meşgul olmaktadır.

Resimli mahkeme arzuhali

Çekoslovakyanın Bratislava şehri civarında bir kasabanın mahkemesine posta ile garip bir paket gelir. Mahkeme memurları paketi açtıkları zaman ne yapacaklarını şaşırırlar. Çünkü bütün muhteviyat bir dülger tarafından gönderilmiş 260 resimden ibaret bulunuyordu. Bu resimler uzun müddet tedkik edildikten sonra ekserisi karikatürlerden ibaret olan o resimlerin birbirile alâkadar olduğu ve bir vakayı tasvir ettiği anlaşılmıştır.

Resimleri gönderen dülger okuyup yazmadan mahrumdu, fakat çok iyi resim yapıyordu. Bir alacaklının kendisini tahkir etmesinden dolayı hakaret davası açmak istiyordu. Bunu mahkemeye anlatmak için oturup bütün vakayı 260 resimle tasvire mecbur kalmıştı. Mahkeme resimleri tedkik ettikten sonra onların hepsini birden bir dava arzuhalı olarak kabule karar vermiş ve 260 resmi dosyasına koymuştur. Yakında hakaret davası görülürken muhakeme esnasında bu resimler birer birer çıkarılıp mukabil tarafa okunacaktır.

Robenson adasının 400 üncü keşif senesi tesid edilecek

Robenson'un yaşadığı Hali adayı hiç bilmiyen var mıdır? Çocukluğumuzda geceleri rüyasını gördüğümüz Robenson'un Hali adadaki hayatını hepimiz biliriz. Onun geçirdiği maceralarını, sonra ailesine kavuşuşunu anlatan meşhur romanın her sahifesini büyük bir heyecan ve alâka ile yutmıyanımız yoktur, denilebilir. Sonra, büyüdüğümüz zaman içine daldığımız hayatın sert hakikatleri bize Robenson'un rüya adasını untturdu; yalnız, kalbimizin en gizli köşesinde uzaklarda kalan, denizlerin ortasında güneş ziyası altında parıldıyan cennet adasına karşı bir iştiyak yeri bıraktı.

Şimdi Robenson'un o romantik adasının bu sene içinde 400 üncü keşif senesinin tes'id edileceğini haber aldığımız zaman hepimiz uzaklarda kalan gençliğimize uzaklarda bulunan o adadan selâmlar geldiğini işitiyor gibi oluyoruz. Hakikaten Juan Fernandez adası bundan 400 sene evvel keşfedilmiştir. Büyük Okyanusun suları üzerinde yüzen bu adalar grupunda cereyan eden bir hâdise sonra Daniyel Defoe'nin ölmez şaheserine mevzu olmuştur. Şili hükûmeti bu münasebetle o adalar grupunun en büyük adası olan «Mas a Tierra»ya bir hatıra levhası dikmiştir.

1538 senesinin güneşli bir yaz gününde o meçhul ada gemi kaptanı Juan Fernandez'in gözleri önünde belirdi. Zamanın macera heveslisi olan bu İspanyol gemici, selâmetli sahili bırakarak meçhul enginlere doğru açıldı. Karadan 350 mil kadar uzaklaştıktan sonra insan ayağının basmadığı bu cennet gibi adaya ras geldi. Koca Okyanusun ortasından dağlık, ormanlık, çayırlık, çimenlik akar sularile nazarları okşıyan adalar yükseliyordu. Bu adalar grupu Juan Fernandez üzerinde o kadar fevkalâde bir tesir bıraktı ki, kendisi ailesile beraber «Mas a Tierra» adasına yerleşti ve orada gayet mesud bir hayat yaşamağa başladı.

Ada, Robenson mağarasını ziyaret eden seyyahlara rağmen hâlâ eski şeklini değiştirmemiştir. Bu adada şimdi ancak 70 kadar çoban ve balıkçı yaşar

Birkaç sene sonra Fernandez siyasî sebeplerden dolayı ikametgâhını değiştirmeğe mecbur oldu. Adada bıraktığı yegâne hatıra birkaç keçiden ibarettir. Bunlar zaman ile vahşî keçi sürüleri teşkil edecek kadar ürediler. Robenson namı altında tanıdığımız gemi tayfası Selkirk'in adaya çıkarıldıktan sonra istifade ettiği keçiler Fernandez zamanından kalma keçilerdir. Yalnız Robenson değil, o diyarlarda dolaşan korsanlar dahi arada sırada «Mas a Tierra» adasına uğrayarak o sürülerden istifade ederlerdi.

Juan Fernandez adaları hakikî tarihî ehemmiyetlerini o zamandan iki asır sonra kazanmıştır. Bir gün İngilizlerin «Sinkparts» namındaki korsan gemsii Mas a Tierra adası yakınından geçiyordu. Gemide kaptanın hiddetini tahrik eden yaramaz, asi bir gemici vardı. İsmi Selkirk olan bu genç gemici kaptan tarafından ceza olarak Mas a Tierra adasına çıkarılıp orada yalnız başına bırakıldı. Selkirk bu adada beş sene kaldı. Nihayet bir gün oraya uğrayan İngiliz gemicileri tarafından kurtarılarak memleketi olan İskoçyaya getirildi.

Fakat, Selkirk güzel adasına o kadar alışmıştı ki, İskoçyadaki köyünde yaşadığı müddet zarfında adanın iştiyakını çeke çeke nihayet kuvvetten düştü ve fakir, metrük bir halde köyünde vefat etti. Genç muharrirlerden Daniel Defoe gemici Selkirk'in metrük adada geçirdiği hayata ait tafsilâtı toplıyarak tarihin kaydettiği en meşhur ve en çok okunan romanı yazmağa muvaffak oldu.

Robenson diyarı tarihte muhtelif safhalar geçirdi. Bir zamanlar canilere hapishane vazifesini gördü, ondan sonra gene metrük kaldı. Ancak 19 uncu asırda balina balıkçıları su ve taze et tedarik etmek için o adaya uğramağa başlayınca ada tekrar canlandı, yeni muhacirlerin yurdu oldu. Bugün adada 70 kadar çoban ve çifçi yaşar. Fakat Juan Fernandez adaları hâlâ münzeviliğe sadıktır. Arada sırada adaya gelen ve «Robenson mağarasını» ziyaret eden turistlere rağmen ada eski şeklini hiç değiştirmemiştir. Dört yüz senelik cihan tarihi adada hiç bir iz bırakmadan gelip geçmiştir.

İKTİSADÎ MESELELER

Balkan ekonomik konferansın mahiyeti

Balkan ekonomi konferansı piyasada büyük bir alâka uyandırmıştır. Bu seferki konferans, şimdiye kadar toplanan Balkan ekonomi konferanslarından daha büyük bir ehemmiyet ve hususiyeti haizdir. Herşeyden evvel Hariciye vekâleti vekili B. Şükrü Saraçoğlunun konferansı açması, bu konferansın ehemmiyetini kâfi derecede tebarüz ettirmektedir.

Konferansta 41 delegeden başka müşahid delege bulunmıyacaktır. Bu da, konferansın nazarî ve umumî meselelerden ziyade, daha pratik meselelerle uğraşacağını ifade ediyor.

Bu sefer ki konferansa gelen delegelerin şahsiyetleri üzerinde durmak lâzımdır. Bilhassa Yunanistandan gelen delegeler arasında tanınmış iktisad profesörleri de bulunmaktadır.

Balkan ekonomi konferansı, şimdiye kadar Balkan memleketleri arasında ekonomik bir yakınlık fikrini ortaya atmıştı. Bu fikir şimdiye kadar toplanan konferanslarda nazariye halinde kabul edilmiştir. Bu seferki konferans bu fikrin pratik imkânlarını tedkik etmekten ibaret olacaktır. İlk iş olarak tedkik edilecek mesele ayni maddeleri istihsal eden Balkan memleketleri arasında anlaşmalar yapmaktır. Türkiye ile Yugoslavya arasındaki afyon anlaşması, bu gibi anlaşmalara karşı güzel bir misal teşkil eder. Her iki memleket arasında afyon anlaşmasının tatbikinden çok iyi neticeler alındığını isbat etmeğe lüzum görmüyoruz. Afyon anlaşması olduğu gibi, Balkan memleketleri için pek ehemmiyetli bir mesele olan tütüne dair yapılacak anlaşmadan ayni neticelerin elde edileceğine şüphe yoktur. Maamafih bundan bir ay evvel toplanan Balkan tütün konferansında, Yunan delegelerile, aramızda esas itibarile halledilmiyen bir mesele kalmamıştır. Bu sefer ki konferansta da, maddeler etrafında anlaşma imkânlarını arayan komisyonlar, gene bu meselenin pratik taraflarile meşgul olacaktır. Yıldız konferansının mahiyeti, nazarî anlaşmalardan ziyade, pratik ve teknik meselelerle uğraşmasından ibarettir. Bu cihet, yukarıda yazdığımız gibi, piyasada büyük bir ehemmiyetle karşılanmıştır. — **H. A.**

Şüpheli bir ölüm

Arkadaşının evinde ölen Cevadın cesedi morga kaldırıldı

Müddeiumumîlik bir ölüm vakasının tahkikatına el koymuştur. Vaka şudur:

Beyoğlunda Hamalbaşında Aslan sokağında 23 numaralı apartımanın alt katında oturan Nuri Şaban adında biri dün gece Harbiye civarında marangozluk yapan Cevad adında yirmi yaşlarında bir arkadaşını evine götürmüş ve yemeği yeyip yatmışlardır. Fakat dün sabah misafir Cevad yatağında ölü bulunmuştur. Vaka müddeiumumîliğe bildirilmiş, derhal tahkikata başlanmıştır. Ev sahbii Nuri Şaban ifadesinde:

— Cevad benim odamda misafir kalmıştı. Gece mangal yakarak odaya koyup yattık. Gece yarısı ben uyandığım zaman kömür kokusundan sersem olmuştum. Cevad da kömürün tesirile ölmüştür. demiştir.

Müddeiumumîlik, ayni odada yatan iki kişiden birinin kömür kokusundan sadece sersemleşmesini ve diğerinin ölmesini şüpheli görmüştür. Adliye doktoru B. Enver Karan tarafından yapılan muayenede de Cevadın ölümü şüpheli görülmüştür. Ölümün hakikî sebebinin tesbiti için Cevadın cesedi morga kaldırılmıştır. Tahkikat devam ediyor.

Abdülhak Hâmid ihtifali

Büyük Türk şairi Abdülhak Hâmid, geçen sene 12 nisanda aramızdan ebediyyen kayboldu. Üniversite gençliği, merhum şairin ölümünün yıldönümü münasebetile hatıralarını ihya etmek, namını taziz eylemek üzere bir ihtifal yapmağa karar vermiş ve keyfiyet Üniversite rektörlüğüne bildirilmiştir. İhtifalin muazzam bir şekilde yapılması için hazırlanacak program etrafında Üniversite rektörlüğü, Maarif Vekâletinden talimat istemiştir. Talimat geldikten sonra ihtifal programı tanzim edilecektir.

Palto hırsızı yakalandı

Son zamanlarda Haydarpaşa lisesinden müteaddid palto hırsızlıkları vukua gelmekteydi. Tahkikata el koyan zabıta memurları bu hırsızlıkların mektebe gidip gelen Nevzad isminde biri tarafından yapıldığını tesbit ederek yakalamıştır.

Küçükpazar cinayeti

Hakkında gayri mevkuf tahkikat yapılan Şakir tevkif edildi

Bundan dört ay kadar evvel Küçükpazarda Şakir adında yirmi iki yaşlarında bir genç, beraber yaşadığı Melâhat adındaki kadının, eve Nazmı adında bir arkadaşını getirmesinden hiddetlenerek kavga çıkarmış ve Nazmiyi karnından yaralamıştı.

Ozaman hastaneye kaldırılan Nazmi on gün sonra iyileşerek hastaneden çıkmış, fakat aradan birkaç gün geçtikten sonra yaralarının yeniden nüksettiğini söyliyerek tekrar hastaneye girmiştir.

Nazmi bu defa hastanede üç ay yatmış ve aldığı yaraların tesirile birkaç gün evvel ölmüştür.

Şimdiye kadar yaralama suçundan dolayı hakkında gayri mevkuf olarak tahkikat yapılan Şakir, ölüm vakası üzerine yakalanarak dün adliyeye verilmiştir. Birinci sorgu hâkimi tarafından Şakirin sorgusu yapılmış ve kendisi tevkif edilerek tevkifhaneye gönderilmiştir.

Şişhane tramvay faciasına aid tazminat davası

Şişhane tramvay kazasında yaralananlardan bayan Kadriye tarafından Tramvay şirketi aleyhine açılan tazminat davasına dün beşinci hukuk mahkemesinde devam edildi.

Bayan Kadriye bu kaza neticesinde yaralanarak bedenî kabiliyetini yüzde yüz nisbetinde kaybettiğini ileri sürerek Tramvay şirketinden yetmiş bin lira tazminat istemektedir. Dünkü celsede Tramvay şirketi vekilleri, ehli vukuf raporuna cevap hazırlıyacaklarını söylemişler ve muhakeme bunun için talik edilmiştir. Bayan Kadriyenin kocası da Tramvay şirketi aleyhine ayrıca bir tazminat davası açmıştır.

Bir kaza

Üsküdarda Salacakta oturan bayan Nigâr, beş yaşındaki çocuğu Feridun ile 8 aylık oğlu Aydını evde bırakarak sokağa çıkmıştır.

İki kardeş mangal başında oynarlarken Feridun çaydanlığı devirmiş, Aydın yüzünden ve ellerinden yanmıştır. Aydın Haydarpaşa hastanesine yatırılmış olup polisçe tahkikat yapılmaktadır.

Babasile kardeşini öldüren Zekinin muhakemesi

Katilin dayısile zevcesinin ifadeleri okundu, diğer şahitler de dinlendi

Bir müddet evvel Kuruçeşmedeki evinde babası Hacı Şevketle kardeşi Radiyi tabanca ile öldürmekten suçlu Zekinin muhakemesine dün ağırceza mahkemesinde devam edildi.

Halen İnegölde bulunan ve Zekinin dayısı olan B. Şevketle karısı bayan Münirenin istinabe yolile alınan ifadeleri okundu.

Şahid B. Şevket ifadesinde diyor ki:

— 937 senesi ağustos ayında İstanbulda eniştem Hacı Şevketin evinde karımla beraber misafir idik. Bir sabah yataktan kalkarak boyunbağımı bağlamak üzere hemşirem Rehilenin odasına girdim. Biraz sonra oradan çıkarak eniştem Hacı Şevketin odasına gitmek istedim. Evin ayrı bir kısmında bulunan enistemin yattığı odaya doğru giderken silâh sesleri duydum. Hemşirem Rehile de odasından çıkarak üç el silâhın nereden atıldığını sordu. O sırada Zeki elinde bir tabanca ile eniştem Hacı Şevketin, yani babasının odasının bulunduğu taraftan telâşlı telâşlı geldi ve mutbağa girdi. Sonra tekrar çıktı. bu defa elinde tabanca yoktu. Annesi Rehile Zekiye sarılarak ağlamağa başladı. Zeki, babası Hacı Şevketle kardeşi Radiyi öldürmüştü. Esasen Zeki çok sinirli bir adamdır. Bu iki cinayeti Zeki işlemiştir.

Bayan Münire de şunları söylemişti:

— Yedi ay kadar evvel kocam Şevketle beraber İstanbulda Hacı Şevketin evinde misafir bulunduğumuz sırada bir sabah ben yatakta yatarken kocam kalkıb dışarıya çıktı. O esnada dışarıdan bir kaç el silâh sesi duydum. Odadan çıktığım zaman kocam Şevketle Zekinin koridorda karşılaştıklarını gördüm. Hacı Şevketin karısı Rehile de orada, « Zeki, babasile kardeşi Radiyi öldürdü.» diye bağırıyordu. Sonra polisler geldiler.

Maznun Zeki, bayan Münirenin ifadesine karşı bir diyeceği olmadığını söyledi fakat kocası Şevketin ifadesine itiraz ederek:

— Bu zat benim dayımdır. İfadesi yanlıştır. Onun bulunduğu yerden, babam Hacı Şevketin yattığı yeri görmesi imkânsızdır. Esasen kendisinde dimağ hastalığı vardır.

Bu vakada da evhama kapılmıştır. Sözlerini kabul etmem. Dedi. Bundan sonra şahid komiser muavini B. İsmail Hakkı dinlendi. B. İsmail Hakkı polis merkezinde bulunduğu sırada Kuruçeşme nokta memuru B. İbrahimin telefon etmesi üzerine vaka mahalline gittiğini söyliyerek şöyle devam etti:

— Kapıya geldiğim zaman kalabalık vardı. Katilin içeride bulunduğunu ve ihtiyatlı girmemizi söylediler. İçeriye girdiğim zaman nokta memuru İbrahimin, maznun Zekiyi yakalamış olduğunu gördüm. Derhal bir ip getirerek Zekinin kollarını bağladık. Alnının ortasında mercümek tanesi kadar bir kan lekesi vardı. Bizden bir sigara istedi. Mütemadiyen, «aman, sakın anneme bir şey yapmasınlar» diye söyleniyordu. O esnada kardeşi Sıddık geldi: «Ben bu işle alâkadar değilim. Bende kalb hastalığı vardır. Fenalaşıyorum. Buhran geliyor. Zekinin tabancası yukarıdadır. Orada arayınız.» dedi. Sıddıkı bir odaya yatırarak doktora muayene ettirdik. Zeki, tabancayı bahçeye attığını söylüyordu. Bahçeyi aradık, bulamadık.

Sonra, Zekinin yattığı yerdeki tavan arasına çıktık. Karanlıkta etrafı araştırdık, tabancayı bulamadık. Merkeze haber gönderdik bir elektrik feneri istedik. Biraz sonra polis Osman tekrar yukarıya çıkmış ve orada evvelce bizim de karanlıkta araştırdığımız sandığı yoklayınca sandığın içinde bükülmüş bir halının arasında tabancayı bulmuş. Tabanca, üzeri markasız ve polis tabancası sisteminde bir silâhdı. İçinden kurşun atılmıştı. Tabancanın yukarıya nasıl çıktığını bilmiyorum. Biz evvelce karanlıkta aramış, bulamamıştık. Tabancayı sonradan başka birinin çıkarması ihtimali vardır.

Reis sordu:

— O zaman Sıddık ev içinde dolaşıyor mu idi? Siz Zeki ile meşgul bulunduğunuz sırada tabancanın Sıddık tarafından yukarıya çıkarılıp sandığa saklanması ve kendisinin görülmemesi ihtimali var mıdır?

İsmail Hakkı — Sıddık ev içinde dolaşıyordu. Kimseye görünmeden yukarıya çıkabilirdi. Sıddıkın, bizim yanımıza nereden geldiğini görmedim. Hatırladığıma göre üzerinde pantolonu ve ceketi vardı. Vaka esnasında eve giderek Sıddıkı muayene eden ve Kuruçeşmede oturan, Cerrahpaşa hastanesi asistanlarından B. Vehab da şunları söyledi:

— Hâdise günü bekçi eve gelerek vakayı haber verdi ve beni çağırdı. Eve gidince Zekinin elleri bağlı idi. Herkes bağrışıyordu. Ben buhran geçirmekte olan Sıddıkı muayene ettim. Hakikaten buhran geçiriyordu. Fakat kalbi muntazamdı. Hatırladığıma göre Sıddık elbiselerini giymiş idi. Bu şahidden sonra maznun Zeki bir istida verdi. İddiasında, bazı müdafaa şahidlerinin çağrılmasını istiyor ve cinayeti kendisi işlemediğini; babasının evini diğer iki kardeşine temlik etmesine kendisinin muarız olduğunu hattâ bu işi teshil ettiğini iddia ediyordu.

Mahkeme, bu şahidlerle diğer âmme şahidlerinin celbi için muhakemeyi başka güne bıraktı.

Çocuk esirgeme kurumu kongresi

Fakir çocukların himayesi için birçok kararlar verildi

Çocuk Esirgeme kurumunun senelik kongresi dün toplanmıştır. Kongre merkezi umumî kongresine bildirilmek üzere nizamnamede yapılması muvafık gördüğü tadilâtı tesbit etmiştir.

Bundan sonra fakir, bakımsız çocukların himayesi ve gürbüz olarak yetişmesi için kurum tarafından alınacak tedbirler görüşülmüştür. Anası veya babası işçi olan çocukların gündüzleri bakımevlerine kabul edilmeleri, tahsil çağında olduğu halde henüz mektebe devam etmiyenlerin behemehal mekteplere sevkleri için kurum tarafından irşadatta bulunulması, çocukların muayene ve tedavileri için muayene evlerine aid faaliyetleri artırılması, çocuk hıfzıssıhhasına adi broşürler neşri, fakir gebe kadınların mütehassıs hekimler ve ebeler tarafından sıhhî bakımdan irşad edilmeleri kararlaştırılmıştır.

Bundan sonra yeni sene bütçesi kabul edilmiş ve merkez heyeti intihabına geçilmiştir. İntihap neticesinde B. Şemseddin Günaltay, B. Reşit Çavdar, bayan Maşuka İpekçi, bayan Lâtife Bekir, bayan Aliye Macit, bayan Naile Tevfik Sağlam, B. Hüsameddin Sunol, B. Sabir Yücesoy, B. Doktor İbrahim Zati Öget, B. doktor Kudsi Halkaci, doktor general Kadri Raşit Andoy, B. doktor Mustafa Talât Özkan, B. Muharrem Naili, B. doktor Salim Ahmed Çalışkan, B. Raşit Kökdemir.

Bu zevat kendi aralarında idare heyeti intihap edeceklerdir.

Adada bir vaka

Ayşe ile ailesi berber Seyfiyi döğdü

Evvelki gece Büyükadada sokak ortasında bir dayak hâdisesi olmuştur. Salhane sokağında berberlik eden Seyfi, Ayşe isminde bir genç kızla tanışarak münasebet tesis etmek istemiştir. Fakat gerek Ayşe, gerek ailesi efradı buna muarızdırlar, Seyfi, evvelki gece evine giderken Ayşe ile karşılaşmıştır. Ayşe Seyfiye çıkışırken babası, anası, ve erkek kardeşi de meydana çıkarak Seyfiye hücum etmişler adamakıllı dövmüşlerdir.

Zabıta memurları vaka yerine geldikleri zaman bitkin bir halde bulunan berber Seyfiyi tedavi altına aldırmışlar, Ayşe ile anası, babası ve erkek kardeşini yakalıyarak kanunî muameleye girişilmiştir.

HEKİM ÖĞÜTLERİ

Sinir işkenceleri

Sessizlik, ıssızlık, kendi içine kıvrılmış ruhun kana kana ağlamak için aradığı şeyler... O, karanlıkların derinliğine içini dökecek. Kimseye derdini anlatamaz. Anlatsa ona hülyalı, kuruntulu derler. Güzellikler içinde parlayan tanrı ışığı bile onun ruhunda sönmüş gibi, ışıldamıyor. Gül desen ağlar gibi bakar; nerdeyse göz yaşları boşanıverecek. Ağaçların yeşilliklerine, çiçeklerin renklerine bürünen sessizlik içinde eski sıhhati, yaşamanın tadı ülker yıldızı gibi uzaklarda, sisli ufuklarda güler ve sisler içinde kırık ümitleri ile beraber söner.

Kimseye açılamaz. Onun işkenceleri ile hep eğlendiler. Aldırma hayal, kuruntu dediler. Moliyer elemleri ile eğlenmek için onu tiyatro sahnesine çıkardı, çizdiği tablo çok mükemmeldi. Amma kuruntulu sandığı kişi uydurma bir hasta değildi. Kuruntuları, hayalleri hayatının bedbahtlık ifadesiydi.

Gerçek, meraklı ve kuruntulu sayılan sinirlilerde yalınkat görünüşler var ki, hakikî ıztıraplarını yalan gibi gösterir. Güzel sözlerle avundukları, muvakkat bir zaman için uyalandıklarına bakarak hemen konduruverirler. Birşey yok, kuruntu. Neden böyle hayal, kuruntu deyip geçiveriyoruz. Bir teessürle, bir heyecanla düzeni bozulmuş bir sinir cürmü karşısında bulunduğumuzu düşünmüyoruz? Görmüyor mıyız, bazı kalb hâdiseleri gibi en uzvî karışıklıklara bile manevî bir teessür, heyecanlı bir şok sebep olmuyor mu? Hattâ bir sıkıntı bile.

Molyerin alay etmek için sahneye çıkardığı «kuruntulu» ya benziyen bugünün kuruntulularını biz tabiî bulmuyoruz. Onların her halde ne iradeye hattâ ne hayale tâbi olmayan bozuklukları var. Onların içinde Vagotoni, senpatikotoni zümrelerine katılan sinirliler bulunuyor.

Kuruntulu diye alay edilince hasta sinir kurumundaki düzensizlikleri kendi içinden gelen duygulardan anlar; gönül ilhamları gibi.

Daha ileriye gitmeli. Araştırmalı. Sinirlerinin düzeni bozulmuş, freni gevşemiş kişiye, hayale kapılmış demek kolay mı?

Molyer'in Maladi majner'de en ince çizgilerini çizerek eğlenmek için sahneye çıkardığı kuruntulularda biz bütün neler bulmuyoruz. Metabolizmbazalı bozuklukları, Vagotoni, senpatikotoni, psihorenpotoz'lar hep onlarda.

Kuruntu sanılan ıztıraplar gizli bozuklukların habercisi olabilir. Zayıflıyarak duyguları yükselmiş, sinirlerin yaptığı velveleler tehlike çıngırağının sesine benzer. Tonunu anlamak için seslere kulak tutmalı.

Düzeni bozulmuş sinirlerin doğurduğu işkenceler, duygusu keskinleşmiş uzviyetin henüz yerleşmemiş ıztıraplarının şekvalı ifadesine benzer. Dilde anlıyan hekim henüz yerleşmeden o ıztırapların önüne geçer. Yukarıda söylemiştim, gene tekrarlıyorum, bugün biz kuruntulu ile, Moliyer gibi eğlenmiyoruz; ona hasta gibi acıyoruz ve diyoruz, büyük şair Yahya Kemal'in açık denizin ıztırabına karşı dediğini:

Sezdim bir aşinâ gibi heybetli hüznünü

Dr. Rusçuklu Hakkı

Amerikalılar Çin vapurlarını satın aldılar

Japonyanın bu satışı tanıyacağına ihtimal verilmiyor

Londra 7 (A.A.) — Kongkong'dan bildirildiğine göre, Şanghaydaki Amerikan maliye mahafiline mensub Villiam Huni'nin riyaset ettiği bir Amerikan vapur kumpanyası, Çin Seyrisefain kumpanyasından 44 ticaret gemisi satın almıştır. Mezkûr kumpanyanın Şanghay, Kanton, Amoy, Çinkiang, Hankov, Nankin, Tiençin, Çingtao ve diğer bazı yerlerdeki bütün tezgâh ve depoları da Amerikalılara intikal etmiştir.

Deyli Telegraf'ın bu hususta yazdığına göre Japon makamatı bu alım satım işini büyük bir dikkatle takib etmişlerdir. Amerikalıların satın aldığı 44 gemniin Amerika namına tescilini abloka devleti olan Japonyanın kabul edeceğine ihtimal verilmemektedir. Bu 44 geminin hepsi de bugün abloka dolayısile Kongkong limanında bulunmaktadır. Mezkûr Çin kumpanyası doğrudan doğruya Çin hükûmetine aiddir.

Amerika harbiye müsteşarının şiddetli nutku

Kotaliter devletlerin başka memleketlere giriş tarzlarını tenkid etti

Vaşington 7 (A.A.) — Amerikanın büyük harbe girişinin yıldönümü münasebetile harbiye müsteşarı Jonson söylediği bir nutukta totaliter devletlerin diğer memleketlere giriş tarzlarını şiddetle tenkid ederek demiştir ki:

«Bazı devletler bizim silâhlanmamızı kendi emniyetleri için tehdit mahiyetinde görüyorlar. Hakikatte ise tehlikede olan onların emniyeti değil hudutsuz siyasî ve ekonomik ihtirasları-dır. Amerika birleşik hükûmetleri onların ne şimal ne de cenubî Amerikaya yayılmalarına asla müsaade etmiyeceklerdir.

Yeğeni Cemileyi yaralamış

Feriköyde Bulgurlu sokağında oturan 16 yaşlarında Cemile, dayısı Niyazi tarafından başından demirle yaralanmıştır. Niyazi yakalanmıştır.

TUZAK

Aşk ve macera romanı

Nakleden: (Vâ — Nû)

Tefrika No. 14

Biran, hiç bir şey düşünmeğe, bir hüküm vermeğe mecali olmadı. Vurulmuş gibi, birden sendeledi. Sonra gene doktorluk hissi galebe çalarak, karşısında yatanın kardeşi olduğunu unuttu, hastasının imdad beklediğini düşünerek icab eden tedaviyi yaptı.

Fakat, aklını oynatacak gibiydi:

Yarabbi! Feriha bu kabahati nasıl işlemişti? Kendini nasıl lekelemişti?

Bütün benliğinde müthiş bir ıztırab duydu. Kalbi sızladı. Hastanede gördüğü metrûk «kız anne» ler, babasız çocuklar, gözünün önünde canlandı.

Feriha da şimdi, onlardan biri mi olacaktı? Delirmiş gibi, açılan gözlerile, hemşiresini şaşkın şaşkın süzüyordu. Sonra gene bütün insanî hisleri kabardı. Çok sevdiği bu mahlûka, ne bahasına olursa olsun her fedakârlığı yapacaktı ve yapmağa hazırdı.

Genç kız, yavaş yavaş kendine geldi.

Gözlerini açtığı zaman ilk sözü:

— Neye ölmedim? Aman Allahım! Neye ölmedim? - demek oldu.

— Ölmeğe hakkın yok... Zira bir kişi değilsin...

Doktor kız, Feriha'nın sözü değiştirdiğine kani olarak:

— Ne demek?... Neye ölmiyecekmişim?.. Mademki sevdiğim adam artık hayatta değil...

— Öldüğünü kimse söylemiyor... Ağır yaralı imiş...

— Beni kandıramazsınız... Bütün matem haberleri bu şekilde verilir... Artık yaşamak istemiyorum.

— Seni temin ederim ki ölüm haberi gelmiş değil... İnşallah kurtulur...

Feriha biran sustu.

Bu yeni ümid, ona, kara bulutlar arasından görünen bir mavi sema parçası gibi gelmişti. Fakat sonra, tekrar ağlamağa başladı.

— Bana şiddetli bir morfin şırıngası yap abla; eğer beni seviyorsan... öleyim, bitsin...

— Sen çıldırmışsın... Bir ilâç vereyim... Güzelce uyu... Sinirlerin dinlensin... Sonra ne yapacağımızı düşünürüz...

Ve, Hayriye, dediği gibi yaptı.

Doktor kız, hemşiresi uyuduktan sonra, yatağın ayakucuna oturarak, uzun uzun düşünceye vardı. Aile namusunu lekelemeden bu işin içinden nasıl sıyrılacaklardı?

— 9 —

Hayriye, babasına bu sırrı açmanın katiyyen taraflısı değildi. Fakat hemşiresile uzun uzadıya konuşmak istiyordu. Zaten bu işi herkesin nazarında gizliyebilmek için ikisinin birlik olması, biribirlerinden en ufak bir şeyi saklamaması lâzım geliyordu. Maazallah babaları bu sırdan haberdar olsa, öfkesinin önüne geçilemezdi. Hem bu sıralarda Vahid beyi kızdırmak hiç doğru değildi. Hayriye pek âlâ biliyordu ki, babası, serseri bir kadına bağlanmış, onun yavaş yavaş nüfuzu altına giriyor!.. En ufak bir ihtiyatsızlık, kadının emeline nail olması için ekmeğine yağ sürmekti.

Doktor kız, hemşiresine de artık öfke hissetmiyordu. Bilâkis kalbinde ona karşı bir merhamet duyuyordu. Feriha, tecrübesiz, zayıf karakterli bir kızcağızdı. Nice nice tazeler, erkeklerin böyle merhametsizce hareketlerine kurban gitmemişler miydi?

Feriha ile sakin sakin konuşmağa karar verdi. Fakat ondan evvel babasını kandırıp konaktan uzaklaşmak lâzımdı. Hemşiresinin tebdili hava ihtiyacını öne sürdü. Babasından izin istedi. Banyoyu bahane ederek iki kardeş Bursaya gitmeği teklif etti. Vahid bey, razı oldu.

Hayriye kardeşinin Cahid'den gebe kaldığına kanidi. Herhalde genç kız, korkusundan, utangaclığından bu işi şimdiye kadar itiraf etmemiş, facıayı bu raddeye getirmişti.

Evvelâ biran düşürmeği düşündü. Fakat bunu bir çok noktai nazarlardan muvafık bulmadı. Mesleği icabı ettiği yemin aklına geldi. Dünyaya gelmek üzere olan bir çocuğu yok etmek, onun nazarında cinayetle eşti. Hem gebelik ilerilemiş, düşürmek artık tehlikeli bir hal almıştı. Evet hemşiresini doğurtacaktı. Fakat bunu o kadar gizli, o kadar kapalı yapacaktı ki, ailenin böyle bir faciaya uğradığını kimse duymıyacaktı.

***

Kızlarının gitmesi, Vahid beyi büsbütün Atiyeye yaklaştırdı.

Artık gece gündüz, erkek, sevgilisinin evinden çıkmıyordu. Beraber geziyorlar, beraber yiyorlar, beraber oturup kalkıyorlardı. Hattâ bir çok işlerini bile Atiye'nin evinde idareye başladı. Randevularını orada veriyor; daktilo bildiği için, genç kadın iş mektuplarını makineyle kopye ediyordu. Hattâ hususî muhaberelerini bile, Atiye, makinesile yazıyordu. Böylelikle kızların adreslerini öğrendi.

Vahid beyin günden güne artan coşkunluğunu gören Atiye, artık son kozunu oynamağa karar verdi. Sevgilisine sokuldu. Başını omuzuna dayıyarak, sıcak sesile:

— Vahid! Ben seni çok seviyorum. Fakat sen benimle evlenemezsin.

— Neden? Vaktile barda artistlik ettiğin için mi?... Ayol krallar bile aşk yüzünden ne artistlerle evleniyorlar... Hem de taclarını, tahtlarını bırakarak...

— Ama, benim hayatımda daha bir çok hâdiseler var...

— Mazideki dostların mı? Benim de bir sürü metreslerim vardı.

— Hayır! Daha mühim bir şey...

— Ne?

— Ben bir adam öldürdüm.

Erkek, gayriihtiyarî irkildi. Geriledi ve biran içinde kendinden bambaşka bir âleme mensub gördüğü bu kadını hayretle süzdü.

— Adam mı öldürdün?.. Adam mı öldürdünüz? - diye mırıldandı.

Kadın, meydan okur bir eda ile:

— Evet, öldürdüm! - diye tekrar etti.

Vahid kekeledi:

— Hapse girdin mi?

— Hayır.

— Beraet mi ettin?

— Hayır... Takibata uğramadım... Katilin ben olduğum isbat edilemedi.

(Arkası var)

Eski edebiyat

Agâh Sırrı Levend eski edebiyattan bahsederken: "Her edebiyat, kendi devrinin bir tefekkür, bir tehassüs ve tehayyül kâinatıdır,, diyor

Geçen akşam Beyoğlu Halkevi salonunda, Eminönü Halkevi reisi B. Agâh Sırrı Levend, (Eski edebiyat) mevzulu bir konferans verdi. Edebiyat tarihimizi yazan değerli edebiyatçımız bu konferansında divan edebiyatının unsurları tedkik ederek, eski edebiyetın kitabî, mücerred ve kaideci bir edebiyat olduğu hükmünü verenlerin bu hükümlerinde hiç te isabet olmadığını anlattı.

Agâh Sırrı Levend:

— Divan edebiyatı tarihe karışmış içtimaî bir müessesedir. Biz onu bir müzenin muhtevasını seyreder gibi tedkik edeceğiz. Bir tarihin yapraklarını karıştırır gibi gözden geçireceğiz.

Eski edebiyatımız hakkında şimdiye kadar söylenmiş olan şeyler, bizi bu edebiyatın dayandığı unsurları ve ifade ettiği hayatı aydınlatmağa yarıyacak kifayet ve genişlikte değildir. Bu edebiyattan bahsederken daima tekrarlarız :

«— Divan edebiyatı kaideci bir edebiyattı. Hayatla alâkası azdır. Kitabî ve mücerreddir. Mazmun ve mefhum edebiyatıdır ve saire».

Evet... Fakat. kaideci, kitabî ve mücerred dediğimiz bu edebiyat nedir? Ne gibi esaslara dayanıyor? Ve hangi vasıfları ve hususiyetleri ihtiva ediyor?

Agâh Sırrı Levend, kendisinin sorduğu bu sorulara cevab verdi ve dedi ki:

«— Her edebiyat kendi devrinin bir tefekkür, bir tehassüs ve tehayyül kâinatıdır. Kendi devrinin hususiyetlerini, zevklerini, sanat telâkkilerini, hurafelerini, itikadlarını, hakikî ve batıl bütün bilgilerini taşır. Divan edebiyatı da, hayatla alâkası ne kadar az olursa olsun, mensub olduğu cemiyetin gidişini takib etmekle onun akislerini taşıyacağı şüphesizdir.»

Agâh Sırrı burada bazı misaller okuyarak görüşlerini izah ettikten sonra, tekrar devamla:

« —Görülüyor ki, eski edebiyatımızın bugün için kolayca anlaşılamaması yalnız kelimelerinin bugün bize yabancı olmasından değil, belki tasvir ve ifade etmek istediği hayatın, o hayatın içinde bulunan muhtelif telâkkilerin, itikadların, ananelerin, ve bilgilerin bugünkü hayatımızdan çok uzaklaşmış olmasındandır.»

Bu izahattan sonra konferansçı, divan edebiyatının mahsullerini gözönünde tutarak, bunların ihtiva ettiği unsurları birer birer ayırmış ve hepsini getirdiği misallerle tevsik ederek, o günkü hayatı yaşıyan insanların inandığı ve dayandığı akideleri, fikir ve felsefe sistemlerini ve sanat telâkkilerini izah ve tefsir etmiştir.

Konferansçı, divan edebiyatının ihtiva ettiği unsurları şöyle bir tasnife tâbi tutmuştur:

A. — Tasavvuf ve hurufilik gibi felsefe sistemleri.

B. — Eskiden hikmeti kadime denilen ve tabiat ve mevcudat karşısında o devrin mütefekkirinin zihnini işgal eden meseleler.

C. — İlmi tencim denilen ve yıldızların vaziyetlerinden ve hareketlerinden ahkâm çıkarmak ilmi.

D. — Eski ilmi kimyaya mevzu teşkil eden ve sunî olarak altın ve gümüş istihsaline aid bir takım ıstılahlarla dolu bulunan ve sahiblerine (güruhu ehli kâf) denilen ilim.

F. — Eski hurafeler, itikadlar, ananeler.

N. — Sihir ve tılsımlar.

K. — Eski şairlerin güzellik tasvirleri.

L. — Diğer bedîî unsurlar.

Konferansçı bunların hepsini getirdiği misallerle izah ve tefsir etmiş, ve bize divan edebiyatının yaşadığı cemiyetin iç yüzünü teşrih etmiştir.

Meselâ: «İlmi tencim» den bahsederken şu beyitleri okumuştur:

Vabeste ise ayşü tarap hükmü nücuma
Mehtap ederiz yar ile çün devri kamerdir

⁂

Bu meclisi pür meymenetin verdiği feyzi
Bahşeyleyemez âdeme sa'deyn kıranı

⁂

Dili Vehbi olur fersude görse sinei yârî
Ketânı nâtuvana dûrdan tesir eder mehtap.

İlmi kimyadan bahsederken de:

Sipidei seheri sanma kimyageri baht,
Sipihre zeybakı iclâlin eyledi tas'id.

Mısralarını, eski edebiyattaki kimya nüktelerine misal olarak okumuştur.

B. Agâh Sırrı Levend, konferansını bitirmeden evvel eski edebiyatın yalnız bunlardan ibaret olmadığını, çok ince ve zarif hayallerle süslenmiş çok güzel mısra ve beyitleri de ihtiva ettiğini hatırlatmış ve bir çok misaller vermiştir. Bu cümleden olarak Fuzuliden, Nedimden ve Şeyh Galibden bazı beyitler okuyarak bunların ihtiva ettiği lirizmi ve zengin hayalleri izah etmiştir.

İskender F. Sertelli

Denizlide dokumacılık

Ticaret odasında bugün bir kongre toplanacak

Denizli 7 (A.A.) — Dokumacılığın ıslah ve standarize edilmesi için Ticaret odasında yarın bir kongre aktedilecektir. Bu kongreye vilâyetin dokumacılık teşekküllerinden başka civar vilâyetlerdeki dokumacılar ve Sümer Bank murahhasları davet edilmiştir. Sümer Bank beş kişilik bir heyet göndermek suretile kongreye iştirak edeceğini bildirmiştir. Civar vilâyet dokumacıları murahhaslarının da geleceği öğrenilmiştir. Kongrenin bir çok faydalı kararlar alacağı umulmaktadır.

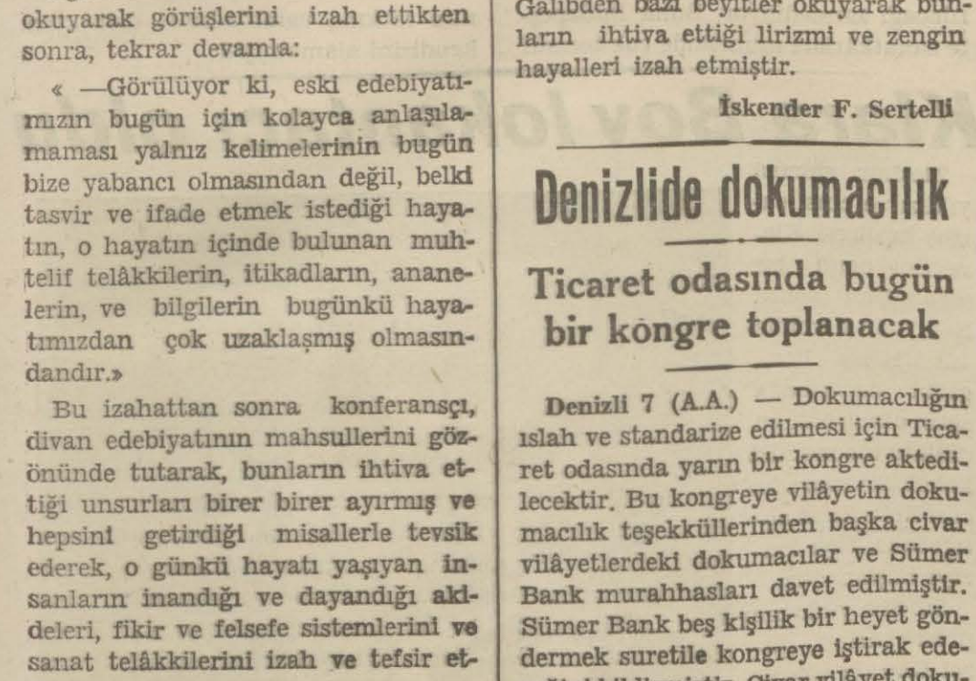

Giresun (Akşam) — Kızılay kongresi toplanmış, merkez ve idare heyetlerinin intihabı yapılmıştır. Yukarıki klişe Kızılay merkez ve idare heyetine seçilen âzayı vali B. Feyyaz Bosutla bir arada gösteriyor.

Abolyond köyünde bulunan mermer heykel

Bulunan küçük heykel tedkik ediliyor

Bursa (Akşam) — Geçenlerde Abolyond köyünde mermerden bir heykel bulunduğu müze idaresine bildirilmişti. Müze müdürü ile maarif direktörü bay Fâkir Erdem köye giderek heykeli, bulunduğu yerden almışlar, Bursa müzesine getirmişlerdir.

Heykelin, Yunan ilâhlarından (Apollon) a aid olduğu anlaşılmıştır. Bir bacağı noksandır; kolu ve bedeni kırılmış bir haldedir. Bu kırık bilâhare demirle yapıştırılmıştır.

Bursa müzesinde Apollona aid tek bir eser mevcuddu. Yeni heykel, kıymet ve sanatçe eskisinden üstündür.

Samsuna gezi

Kastamonu Halkevi vapurla bir seyahat tertip ediyor

Kastamonu (Akşam) — Halkevimiz Samsuna kadar bir gezi tertip etmiştir. Bu gezi 23 nisanda yapılacaktır. Bölgemiz güreş ve fütbol takımlarının Samsunda yapacakları maçları takip etmek kabil olabilecektir.

Gidecek kafilenin İneboluya kadar gidip gelme vesaitini Kastamonu Halkevi temin edecektir. Samsunda kalındığı müddetçe kafilenin istirahatı Samsun Halkevi tarafından temin edilmiş olacaktır. Vapur için % 50 tenzilâtlı tarife tatbik edilecektir.

Daha şimdiden Halkevine adlarını yazdıranların sayısı 30 u bulmuştur.

Bu geziye İnebolu Halkevinden de iştirâk edecekler olduğu haber alınmıştır.

Kafilenin 100 kişiyi mütecaviz olması umulmaktadır.

Meşhur Yugoslav sanatkârının iki konseri

Yugoslavyanın en büyük musikişinası ve beynelmilel şöhreti haiz olan viyolonist B. Zlatko Balokoviç şehrimize gelmiştir.

Viyolonist B. Balokoviç

B. Balokoviç bu ayın on bir ve on ikisinde Fransız tiyatrosunda iki büyük konser verecektir.

Sanatkâra dünyanın muhtelif büyük şehirlerinde kazandığı muvaffakıyetlerin mükâfatı olmak üzere Sen Sava nişanının büyük kordonu verilmiştir.

İstanbul Vali ve Belediye reisi ile dost ve müttefik Yugoslav hükûmetinin başkonsolosunun himayelerinde, Balkan Antantı Ekonomi ve Matbuat kongresi münasebetile şehrimizde verilecek olan bu iki konserde, meşhur Amerikan bestekârı B. Karpenterin eserlerinden müntehap parçalar çalınacaktır.

AKŞAM

Abone ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	— »

Posta ittihadına dahil olmıyan ecnebi memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lâzımdır.

Sefer 7 — Ruzukasım 152

	İmsak	Güneş	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı
E.	9,10	10,52	5,36	9,15	12,00	1,35
Va.	3,56	5,32	12,16	15,55	18,41	20,16

İdarehane: Babıâli civarı Acımusluk So. No. 17

Yazan: Sermed Muhtar Alus — Tefrika No. 27

NANEMOLLA

Dışarı sıvışıverdi. Merdivenin üst basamağından daha aşağı inemedi. Oracığa oturdu ve hüngür hüngür ağlamağa başladı.

Beş dakika, on dakika, bir çeyrek...

İrfan yatağında upuzun serili; hiç kımıldama yok; yalnız sık sık nefesi var... Yanındaki sütlü kahve, iki dilim fırancala olduğu gibi duruyor.

Elini testiye attı; boş... Hararetten hâlâ içi yanıyor. Su istiyecek, istiyemiyor; dadı diyemiyor.

Sokakta bir gürültü, bir şamata... hep bir ağızdan, mamaklı makamlı çocuk yaygaraları:

— Deli Corci deli Corci, muzıkacı Corci, pis Corci. (1)

— Ulan Corci, bir bombort çalsana!..

— Rumca (Sevdim seni) yi (2) söylersen sevgiline kavuş!

Ardından gene bağırtılar ve Corcinin avaz avaz türküsü:

Sevdim seni, nasepo Eleni.
Mazi mazi, matis kaymeni.

Dilruba kalfa göz yaşlarını dindirmiş, içeri gitsem mi gitmesem mi diye düşünürken dışarıdaki patırdıyı ve türküyü duyunca odaya girdi:

— Baksana pencereden iki gözüm, sokaktaki alaylara. Deli Corci geçiyor. Ben bu zavallıcığa pek acırım.. çağıralım, başından çevirip bir kuruş atalım!

İrfanın duyulur duyulmaz cevabı:

— O sadaka almaz. Verirsen de kızar, yere atıp kaçar... Para pul gözünde yok. Kendini içkiye ve türküye vermiş; âşık adam...

Ağzından çıktıktan sonra söylediğinin farkına vardı. İçi burkulur gibi oldu... Acaba o da, günün birinde böyle elâlem maskarası mı olacak?

Mecidiyeler düğümlü mendil, hâlâ yorganın üstünde, ilk bırakıldığı yerde.

Dilruba kalfanın gözüne ilişti.

— Bir saçını kestirsene, tıraş olsana yavrum. Bak başın, yüzün ne halde?.. Hava da almış olursun, biraz da dolaşırsın... Ama dur, yemeğini ye, karıncığını doyur da ondan sonra...

— Yemek memek yiyecek halde değilim...

— Eh vallahi bu olmaz işte. Açlıktan gözlerin karardı; biteceksin, haberin yok..

— Dadı!..

— Ne var canım?

Alt tarafını getirmedi.

Birden yataktan kalktı. Dadı bir daha sordu:

— Bir şey söyliyeceğin varken sustun. Neydi?

— Hiç!..

Camı kırık pencerenin önüne gitti. Dışarıya bakmada. Halinde birisini bekliyormuş gibilik...

Bu öğle üstü, sokaktan, onun bekliyebileceği kim geçer? Geçenler hep ayak takımı, hamal camal, softa, kocakarı...

Geri döndü; biraz durdu. Gidip bir daha pencereden dışarıyı kolladı.

— Dadı!.. dedi.

— A canım!

— Bir şey söyliyeceğim ama kızmıyacaksın!..

— Ben sana kızar mıyım hiç? Söyle şekerim.

İlk defa olarak mendile elini değdirdi. Düğümü çözdü. Bir mecidiye çıkardı:

— Lâleli muvakkithanesinin karşısındaki Rum bakkaldan bana biraz rakı alır mısın?

Kadının dudakları kilitlenivermişti.

— Dadıcığım, bak görüyorsun, azab içindeyim; üzüntüden kıvranıyorum. O, beni biraz oyalıyor, içimdeki yaranın acısını hafifletiyor. Ölümü gör, alıver şunu. Çok değil, elli dirhem kadar.

Dadı:

— Tövbe! de, sen düşmanlarının ölüsünü gör! dedi. Gözleri önüne eğik, kolu titriyerek, parmakları kınalı elini uzattı. Mecidiyeyi ve boş şişeyi aldı. Odadan çıktı.

Şuracığa gidecek, yaşmağa, feraceye lüzum yok. Fare tüyü renginde, keten yeldirmesini giyerken:

— Küt, küt, küt sokak kapısı. Simit öyle kuvvetli vuruluyor ki...

Sofaya kendini atınca delikanlı ile karşılaştı. Biribirlerine bakıştılar. Soruşuyorlardı:

— Hayırdır işallah, böyle yıkarcasına kapıyı vuran da kim?

— Kim acaba?

Kütkütler devamda; daha da hızını almada.

Dadı:

— Dündenberi sevinecek gözüm seğiriyordu. Simitin bu vuruluşu selâmet işareti olacak!.. diyip acele acele en alt kattaki taş avluya indi. Kapıyı açtı.

Emzikli keçi bağırtısına benziyen, kalabalık ağız bir ses:

— Esseyid Mehmed İrfan, ibni Abdülmennan nam şahıs burada mı mukim?.. Burası Abdülmennan paşa konağı mı?.. Yedimdeki kayıd, Koskada, Musalla mahallesinde, Tekeli mescid sokağında, atik 17, cedid 41 numaralı hane deyu muharrer... Cümle kapısının balâsındaki numaraya bakılırsa ta kendisi, dosdoğru gelmişim... Hulâsa, merkum Mehmed İrfan ismindeki adamı göreceğim...

Fesinin kenarları bir parmak yağ, gözleri şaşı, çiçek bozuğu, kelkül bıyıklı, uzamış tıraşlı, altı karış Beberuhiye benziyen bir adam.

Dilruba kalfa evvelâ yüzünü gördü. Duraladı. Bu da kim?..

Eciçbücüç adamın ağzı makine:

— Hemşiranım, bekliyecek vaktim yok. Sana ayan beyan soruyorum, cevap versene.. Esseyid Mehmed İrfan ibni Abdülmennan burada oturuyormuş. Bu konağın şayian mutasarrıfı imiş. Kaleme, maleme devam etmezmiş. Şu saatte herhalde evdedir. Çağır onu bana, iki lâf söyleyip gideceğim.

Dadı, adamın kafasından aşağısına bir göz gezdirdi.

Sırtında, siyahken neftileşmiş, bumburuşuk bir ceket; altında şalvar gibi, paçaları tozlu, zifoslu bir pantalon; ayaklarında partal lâpçınlar..

Acaba sadaka mı istiyecek?.. Böyleleri, merhumun vefatından sonra konağa çok düşmüşlerdi.

Yakasında ve kollarındaki kararmış beyaz sırma şeridi farkedince, kalfa entbent oldu.

Karakolların birinden, Zaptiye kapısından bir memur olmasın. Durup dururken başlarına bir şey çıkarmasın.

Merdivenin tırapzanına yaslana yaslana, nefesi kesile kesile, yukarıya çıktı. Haber verdi.

İrfan, alelâcele fesini, ceketini, pantalonunu giydi. Aşağı yetişti.

Herif biraz nazikleşmiş:

— Abdülmennan paşa zade Esseyid Mehmed İrfan siz misiniz?

— Evet!..

— Kudemayı vüzeradan Abdülmennan paşayi merhumun mahdumu İrfan bey?

— Benim!..

Dideler ruşen. Buyrun buyurduğunu:

— Naminiza Dersaadet Bidayet mahkemesi birinci hukuk dairesinden (3) bir celbname var. Varakı imza edin ve parçasını nezdinize alıkoyun...

(Arkası var)

(1) Deli Corci, o zamanki İstanbulun meşhur tiplerinden. Saçı sakalı birbirine karışmış, çırçıplak vücudünde yırtık pırtık bir ceket, bacaklarında paramparça don, yalınayak başıkabak, İstanbul içini dört dönmede. Durup durup, ağzile muzika çalarak, türküler söyliyerek, dili bir karış dışarıda, sokak sokak koşan bir meczüb.

Vaktile sahici muzikacı imiş. Beyoğlunda meşhur Manas'ın (Fransız tiyatrosu) nda boru çalarmış. Bilmem kime âşık olmuş ta böyle zıvanadan çıkmış...

(2) (Sevdim seni, semtin nere?.. Üsküdarda Bülbüldereli) diye başlıyan ve senelerce dillerden düşmiyen meşhur bir türkü. Çocukluğumuzda cuma selâmlığına giden mızraklı alay muzikası, Köprü üstünde, Karaköyde bunu gürletip dururdu.

Keçecizade general İzzet Fuad merhum da Haleb'de sürgün, ayni zamanda süvari kumandanı iken, borularla gene bu havayı çaldırarak talime çıkardı.

(3) O tarihte Adliye Nezaretinin adı (Divanı ahkâmı adliye) ve reisi meşhur Akif paşa...

(Mahkemei temyiz) daha mevcud değil. Bunun işini, Divanı ahkâmı adliyenin (muhakemat), (muhakematı cezaiye), (hukuk) daireleri görmede.

Divana merbut (mahakimi nizamiye) de şunlar: (cinayet divanı), (mahkemei istinafiye), (mahkemei iptidaiye?), (Dersaadet bidayet mahkemesi birinci ve ikinci hukuk daireleri), (Dersaadet ceza dairesi).

Beyoğlunda ve Üsküdarda ayni teşkilât... Bunlardan maada, Fatih, Eyüb, Galata, Yeniköy, Beykoz, Kartalda birer reisle iki âzadan ve bir mümeyyizden mürekkeb (mevki mahkemeleri).

KESKİN KASETLERİ ılsıtma ağrı nezleye ve ağrılara hızlı

SİNEMA

Greta Garbo - Stokovski

Greta Garbo, Istanbulda parasız kalınca sefaretin yardımile geri döndü

Garbonun Stillerden ayrılığı kendisi için bir felâket darbesi idi. Fakat talih onları tekrar birleştirdi

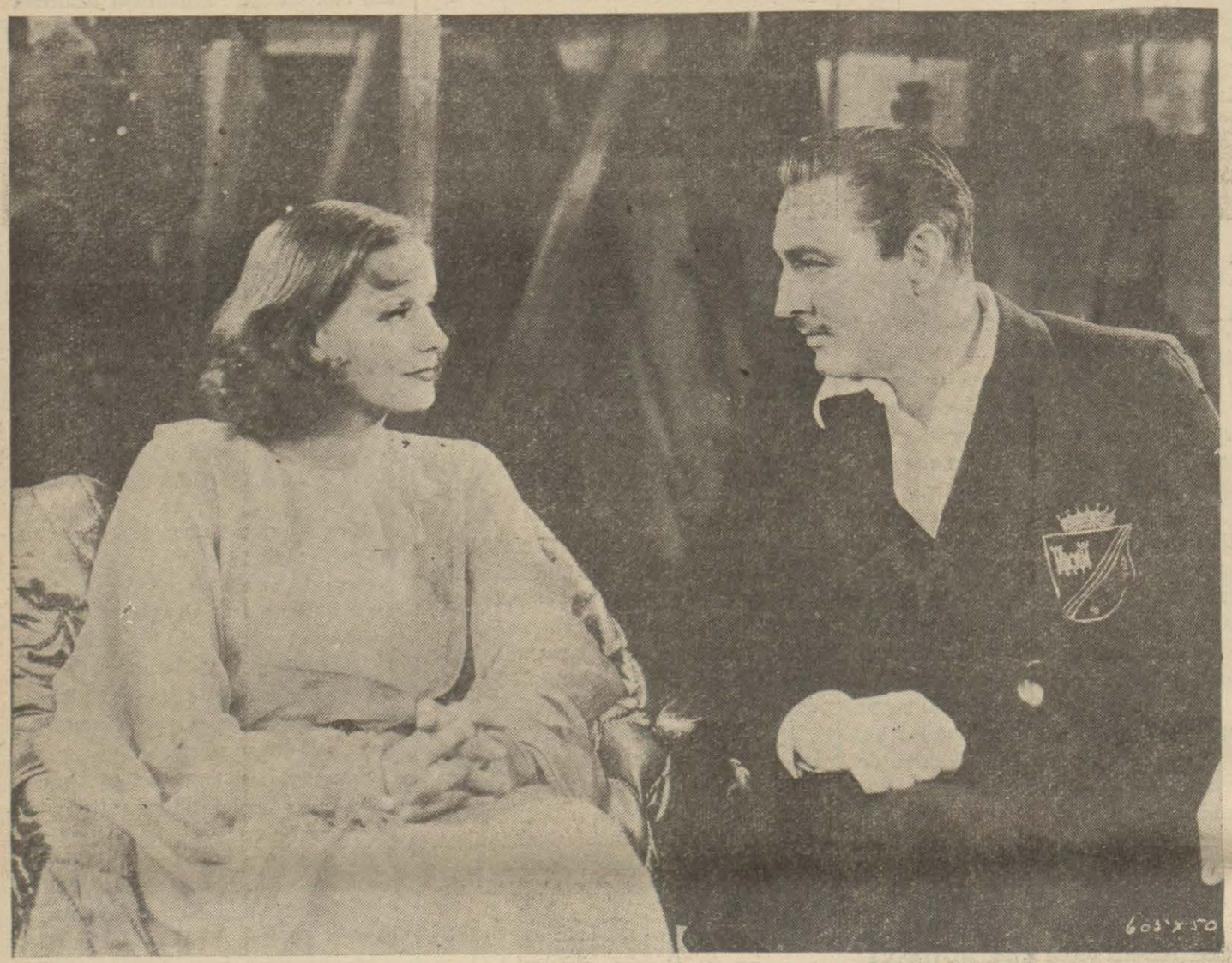

Greta Garbo, Con Barimor ile filim çevirirken

Greta oynadığı rol esnasında bir çok şeyler öğrenmeğe mecbur olduğunu gördü ve anladı. Onun için tiyatro mektebine intisab etti. Bu tahsil esnasında tamamile ailesinden ve dostlarından yardım görüyordu. Greta bu esnada Skandinavya filim âleminin ruhu sayılan Moris Stillere üç defa müracaat ettikten sonra nihayet onun tarafından «huzura» kabul olundu. Fakat Stiller ilk görüşünde kızı beğenmedi. Sonra, bir gün Stiller tiyatro mektebini ziyaret ettiği zaman «Gösta Berling» filmi için artist ararken Gretayı görünce o zaman beğendi. Kızı bir kere daha görmüş olduğunu hatırladı.

Filim çevirmeğe başlıyor

Stiller filim alındığı esnada Gretaya fazla ehemmiyet vermedi. Fakat onun asabî harekâtında bir fevkalâdelik olduğunu anlamakta gecikmedi. Operatöre Greta ile fazla meşgul olmasını tavsiye etti. Ondan sonra Greta ile Stiller biribirlerinden ayrılamaz bir ! ale geldiler. O günler Gretanın hayatında en mesud günleri teşkil eder.

Greta, Gösta Berling filminde bir İtalyan kontesi rolünü oynamıştı. Stiller bir müddet İtalyada yaşamış olduğu için Gretaya İtalyanın güzelliğini anlatmakla bitiremiyordu. Greta yavaş yavaş bir İtalyan kontesinin hayatını yaşamağa başladı. Stiller ona hayatın bütün kültürlerini ve inceliklerini öğretmek için hiç fırsat kaçırmıyordu. Gösta Berling filminde çok muvaffak olan Stiller daha büyük projeler kurmağa başladı. İstanbulda büyük bir filim çevirmeğe karar verdi. Greta, Einas Hanson ve bir sürü filim teknisiyenlerile beraber İstanbula geldi.

Stiller birinci sınıf iş adamı ve birinci sınıf artist olmakla beraber çevireceği filmden arzu ettiği fevkalâdelikleri elde edebilmek için su gibi para sarfetmek lâzım geldiğinden ve işler de uzadığından parası tükendi. Greta ile arkadaşları bu vaziyetten haberdar değildiler. Onlar bir Noel gecesini İstanbulda neşe içinde geçirmektelerken Stiller Berline gitti. Oradan para tedarik etmek isterken Berline vâsıl olduğu zaman kendisine yardım eden şirketin iflâsını haber aldı. Greta ile arkadaşlarını İstanbuldan geri götürmek için bile para bulunamadığından bunlar sefaretlerinin yardımile memleketlerine iade olundular.

Greta Garbo son filimlerinden birinde

Greta Garbo yolda filim direktörü Pabst tarafından keşfedildi. Bu adam çevirmek istediği «Iztırab yolu» filmi için bir artist arıyordu. Gretanın Pabstla imzaladığı mukaveleyi Stiller tanzim etti. Bunu yaptıktan sonra Gretaya:

— Artık başının çaresine bak, benden bir şey bekleme! - dedi.

Bu ayrılık Greta için büyük bir felâket darbesiydi. Çünkü vücudünün nefes almağa ihtiyacı olduğu kadar Stillere istinad etmeğe ve ondan ayrılmamağa kendisini muhtac görüyordu. Bununla beraber, kız beşer fevkinde bir sabır ve metanet göstererek bu ıztıraba dayandı. Fakat o günlerin açtığı yareler hiç bir zaman kapanmadı.

Ondan sonra talih onları tekrar birleştirdi. Stillerin Avrupada birinci sınıf bir filimci olduğunu anlıyan Metro - Goldvin - Mayer şirketi onu angaje etti. Stiller bu aralık Gretayı yalnız bırakmaktan çekindi, onun için mesul olduğunu düşündü. Metro şirketini Gretayı beraberinde Amerikaya getirmek için kandırmağa muvaffak oldu. Böylece Greta ile Stiller tekrar birleştiler. Greta, Okyanusu aşarken sevdiği adamın yanında yaşamanın zevkini tattı.

Harikulâde vücutlu bir sinema yıldızı doğuyor

Budapeşte ressamlarının ve heykeltraşlarının emsalsiz vücud çizgilerine malik olduğunu ittifakla kabul ettikleri Roz adında güzel bir Macar kızı vardır. Bu kız, güzel sanatlere mensup artistlere modellik yaparak hayatını kazanır. Endamının biçimi sayesinde hiç işsiz kalmaz.

Geçenlerde Budapeşte ressamları ve heykeltraşları cemiyeti menfaatine bir balo verilmiş. Bu baloda canlı tablolar temsil edilmiştir. Tabiî bu işte en mühim rol Roza düşmüştür. Güzel model Roz resimde görülen kıyafette ve zor bir vaziyette hiç bir tarafı kıpırdamadan beş dakika durmağa muvaffak olmuştur. O derecede ki seyredenler canlı bir insan vücudü değil mermerden yapma bir heykel olduğunu zannetmişlerdir. Rozun vücudünün en ince çizgilerini bile bildiklerini zanneden ressamlar ve heykeltraşlar o balo gecesinde göz kamaştırıcı elektrik ziyası altında kızda o zamana kadar farkına varmadıkları yeni çizgiler ve yeni cazibeler keşfetmişler, yapacakları yeni tablolarda veya heykellerde o çizgilerden istifadeye karar vermişlerdir.

Fakat, onlar bu kararı vermektelerken artistler balosunda hazır bulunan bir sinema direktörü, Rozun, daha doğrusu artistlerin dedikleri gibi Rozikanın mükemmel yeni bir sinema yıldızı olacağını anlamış, ayni zamanda bir tiyatro emprezaryosu da Rozun tiyatro sahnesine yakışacağını anlamakta güçlük çekmemiş; gerek sinema direktörü, gerekse emprezaryo bugüne kadar hayatını modellikle geçiren güzel Rozikaya çok müsaid tekliflerde bulunmuşlardır.

Bununla beraber, Roz bu tekliflere pek o kadar sevinmiyor. Çünkü alıştığı muhiti ve sanatkâr arkadaşlarını, terketmek istemiyor. Maamafih Roz bugünlerde kararını verecektir. Sinemayı tercih ederek Budapeşteden ayrılacağı zannediliyor. Buna Budapeşte sanatkârları muhitinde çok teessüf ediliyor, keşki güzel modelimizi balo-da teşhir etmeseydik diyenler çoktur.

Herkesi güzel vücudile teshir eden Roz heykel vaziyetinde

Rozika yükselmeğe namzed olan bir sinema artistidir. Şimdiye kadar bir çok sinema yıldızlarında olduğu gibi doğmak üzere olan bu yeni yıldız da bir tesadüf eseri olarak keşfedilmiştir. Rozikanın, hiç bir tarafını hareket ettirmeden beş dakika resimde görülen vaziyette durmağa muvaffak olması, vücudündeki cazibeleri meydana vurmuştur. Kız o vaziyeti beş dakika muhafaza etmek sayesinde kendisini tanıttırmağa muvaffak olmuştur. Filim direktörü onu öyle bir pozda görür görmez:

— «Nasıl oldu da şimdiye kadar bunun farkına varamadım!» demekten kendisini alamamıştır.

Klara Bov lokantacı oldu

Meşhur sinema yıldızı ve cinsî cazibe kraliçesi Klara Bov uzun bir seyahatten sonra Hollivuda dönmüştür. Klara Bov, garbî Amerikada satın almış olduğu çiflikte bir müddet kaldıktan sonra kocası Reks Belin açtığı lokantayı idareye başlamıştır.

Sinema yıldızının prestişkârları, güzel Klarayı yakından görmek için lokantasını hınca hınç dolduruyorlar.

Klişe, Klra Bov'u kocası Reks Belin nezareti altında kızartmayı ne suretle parça parça keseceğini öğrenirken gösteriyor.

Balkan iktisad konseyi ve matbuat birliği konferansına aid intibalar

Delegeler matbuat kongresinin müzakerelerini takib ediyorlar

Murahhaslar kongrenin açılış nutkunu dinliyorlar

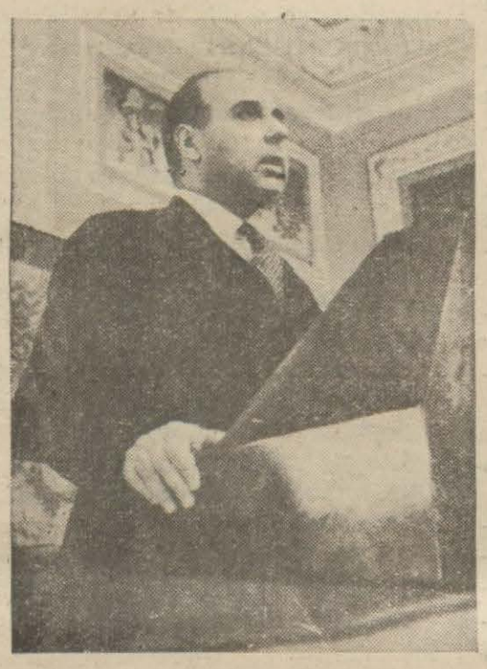

Balkan matbuat kongresinde Yunan heyeti reisi B. Seferyadis kürsüde

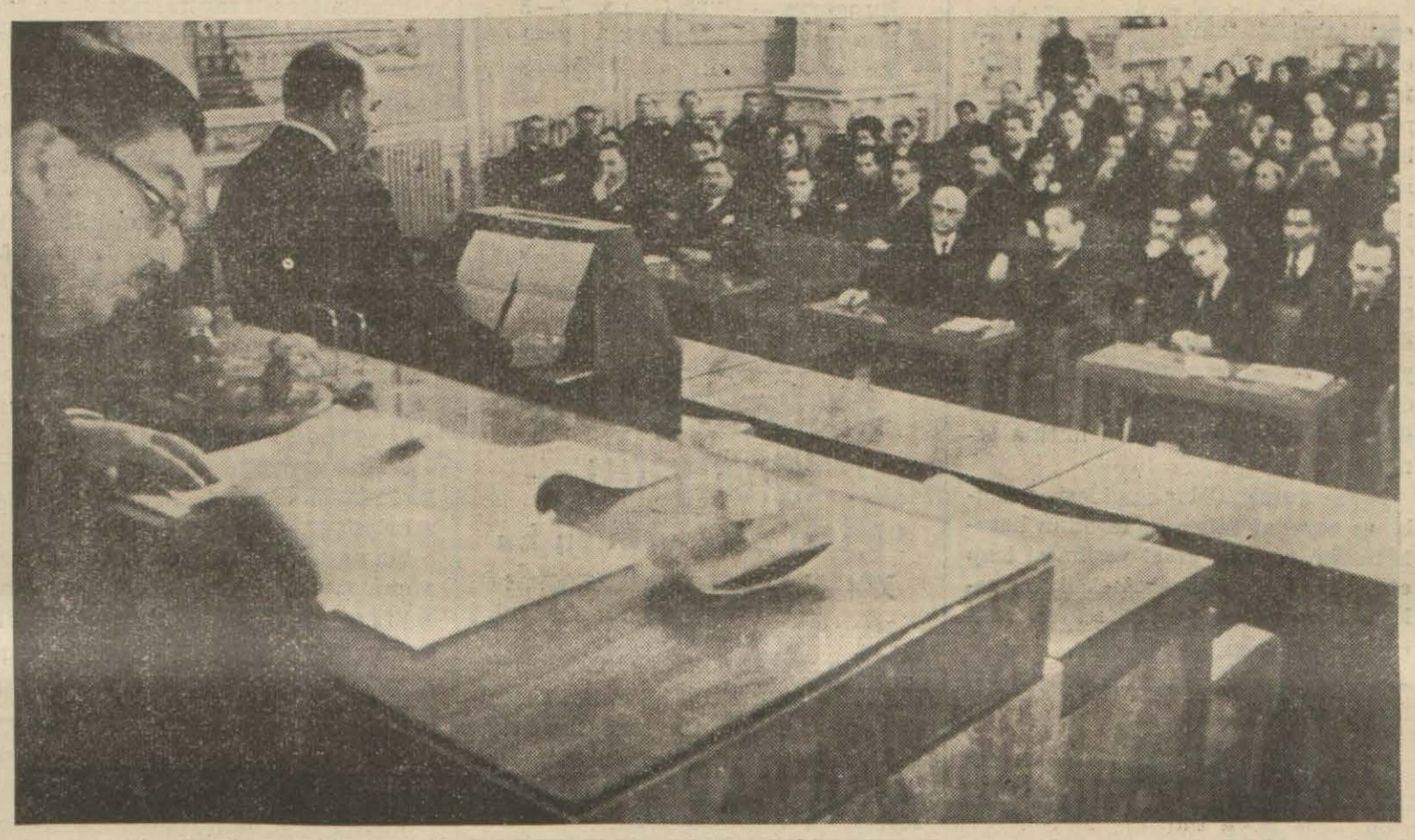

Matbuat kongresinin umumi celsesine bir nazar . .

Balkan ekonomi konseyinde Rumen heyeti reisi B. Liviu nutuk söylüyor

Balkan ekonomi konseyinin içtimaından bir görünüş

Matbuat kongresi ölen Yunan matbuat heyeti eski reisi B. Nikopulosun hatırasını taziz ederken

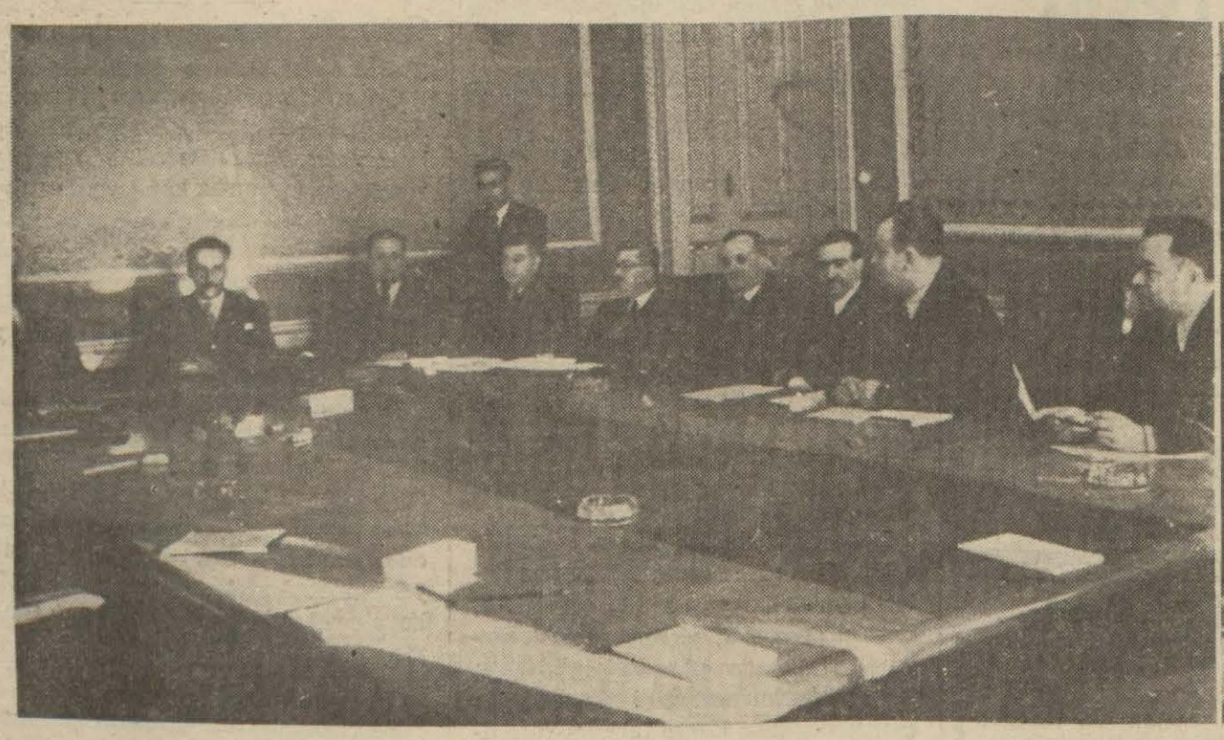

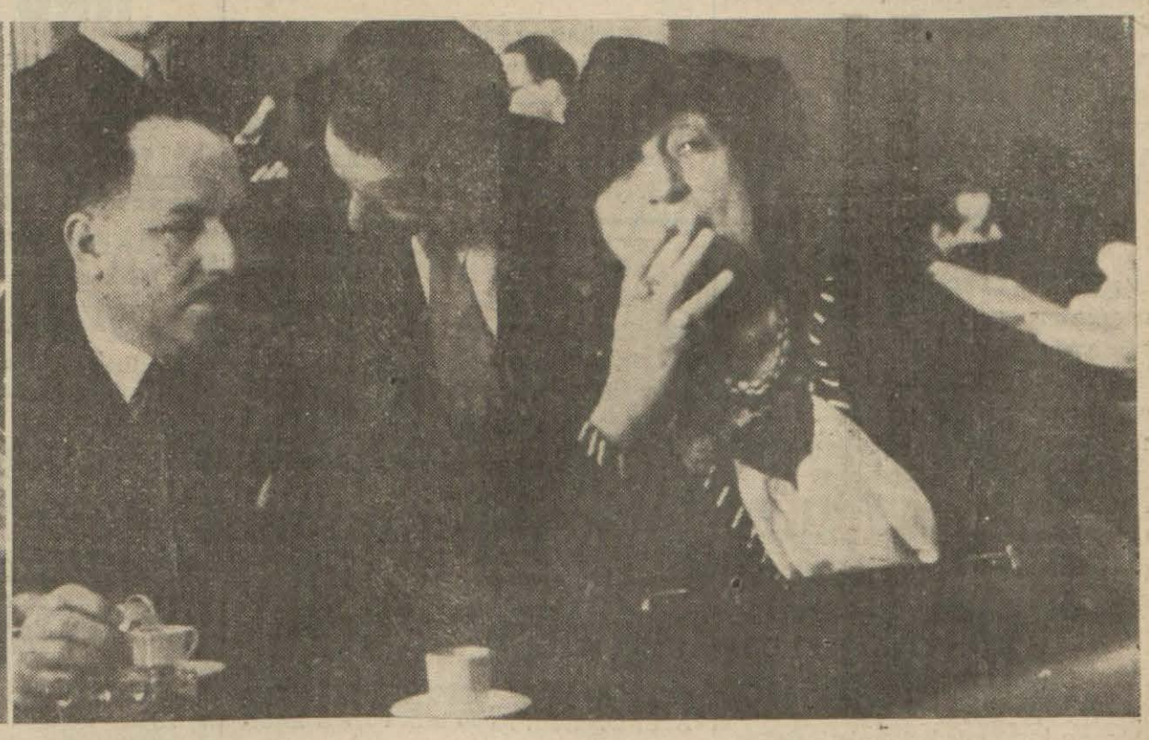

Solda: Matbuat kongresinin encümeni hali içtimada, sağda: Madam Pitar konferansın istirahat salonunda

KESKİN KASELERİ

AKŞAM SPOR

F. Bahçe yeni bir ihtilâf yüzünden Izmire gidemedi

800 lira seyahat tahsisatı yerine 650 lira verilmesini Fenerbahçeliler kabul etmediler

Fenerbahçe geçen sene İzmir kadrosile

Cumartesi ve pazar günü İzmirde iki maç yapacak olan Fenerbahçe takımı Türk spor kurumu ile aralarında çıkan yeni bir ihtilâf yüzünden İzmire gidememiştir. Tahkikatımıza göre yeni ihtilâf şu şekilde çıkmıştır:

«Pazartesi günü Fenerbahçeliler mıntakaya müracaat ederek millî küme maçlarına devam edip etmiyeceklerini sormuşlardır. İstanbul mıntakası da meseleyi merkezi umumîden soracağını, Fenerbahçe klübüne bildirilmiştir. Çarşamba günü akşamına kadar Fenerbahçenin müteaddid müracaatlarına rağmen müsbet ve menfî hiç bir cevap verilmemiş, ancak çarşamba akşamı Fenerbahçeliler Türk spor kurumundan bir yıldırım telgrafı almışlardır. Bu telgrafta Fenerbahçenin millî küme maçlarına devam edeceği ve İzmir seyahati için icap eden tahsisatı mıntakadan almaları bildirilmiştir. Perşembe sabahı mıntakaya müracaat eden Fenerbahçelilere millî küme talimatnamesi mucibince seyahat tahsisatı olarak verilmesi icap eden 800 lira yerine 650 lira verilmiştir. Fenerbahçeliler pek haklı olarak neden 650 lira verildiğini sormuşlar, buna cevap olarak 150 liranın sonradan verileceği cevabını almışlardır. Fenerbahçeliler de bakiye kalan yüz elli liranın sonradan verileceğine dair bir sened istemişler, alamayınca 650 lirayı kabul etmekten imtina etmişlerdir.

Nizamnamenin bir maddesi mucibince seyahat tahsisatı takımın hareketinden üç gün evvel verilmesi icap ettiği halde, bu tahsisat eksik bir şekilde de verilmek istenince Fenerbahçeliler İzmire gitmemişlerdir.

Izmitte futbol

Izmit Idmanyurdu Adapazarı Gençay klübünü 1 - 0 mağlup etti

İzmit ve Adapazar futbolcüleri bir arada

Çoktanberi hareketsiz geçen İzmit futbolü ilk hareketine İdman yurdunun Adpazar Gençay klübü ile yapmış olduğu maçla başlamıştır.

Adapazarlı futbolcüler yirmi beş kişilik bir kafile halinde trenle İzmite geldiler ve istasyonda İzmit sporcuları tarafından karşılandılar

Ayrıca Gençay klübünün sekiz kişilik bir bisiklet kafilesi de karadan İzmite geldi.

Spor sahası mevsimin bu ilk maçını seyre gelen büyük bir kalabalık ile dolu idi.

Maça hakem Rifatın idaresinde başlanmış ve oyun Adapazarlıların kuvvetli bir takımla gelmelerine rağmen mütevazin bir şekilde cereyan etmiş ve neticede maç İdmanyurdunun 1-0 galibiyetile bitmiştir.

Şmelling Atinada

Meşhur Alman boksörü Şmeling karısı tanınmış sinema yıldızlarından Anny Ondra ile beraber bir haftadanberi Atinada bulunmaktadır. Şmeling gazetecilere verdiği beyanatta yaptığı sıkı antrenmanlardan çok yorulduğunu ve bir müddet dinlendikten sonra haziranda dünya şampiyonluğu için Joe Luiz'le yapacağı maça hazırlanacağını bildirmiştir.

Beşiktaş Güneş maçının hakemi

Pazar günü Şeref stadında yapılacak olan Beşiktaş — Güneş millî küme maçını tanınmış hakemlerimizden Adnan Akın idare edecektir. Yan hakemleri Tarık Özerengün ile Ahmed Âdemdir.

Kastamonuda spor

Kastamonu (Akşam) — 30 ağustos 937 de Kastamonuda bölgemiz güreşçileriyle bir müsabaka yapan Samsun güreşçilerinin ziyaretlerini bölgemiz güreşçileri 23 nisanda iade edeceklerdir. Gidecek güreş takımına bir de futbol takımı refakat edecek, ve orada ayni zamanda Samsun ve Bafra futbol takımlarile iki de futbol maçı yapılacaktır.

Bölge namına gidecek kafilenin 25 kişi kadar olacağı zannedilmektedir. Kafileye vali ve bölge başkanımız bay Avni Doğanın başkanlık etmesi muhtemeldir.

Gerek güreşçi ve gerekse futbolcularımız sıkı çalışmalara başlamışlardır.

Avrupa lik maçları

Fransada:

Geçen pazar oynanan maçlarda lik birincisi Soşo, 14 üncü vaziyette giden Antib'e yenilmiştir.

Rasing — Ruen:	2—1
Rube — Set:	1—0
Red Star — Lens:	3—1
Antib — Soşo:	2—1
Lil — Strazburg:	2—0

Puvan vaziyeti:

	M.	P.
Soşo	24	37
Marsey	23	32
Set	24	31
Ruen	24	29
Lil	24	24
Strazburg	24	24
Rube	24	24
Meç	23	23
Lens	24	23
Ekselsyor	23	22

Macaristanda:

Budafok — Kişpeşt:	3—1
Eto — Surketaksi:	0—0
Torekveş — Baçkay:	3—2
Ferençovaroş — Pöbüs:	3—1
Hungarya — Uypeşt:	3—2
Nemzeti — Elektromos:	2—1
Buday — Seged:	6—3

İtalyada:

Torino — Lazio:	1—5
Bolonya — Genova:	3—1
Napoli — Lüşese:	2—1
Milano—Fiorentina:	1—0
Ambrozyana—Atalanta:	1—0
Roma — Livorno:	1—0
Triestinno — Yuventus:	1—0
Bari — Liguria:	0—0

Oksford - Kembriç kürek yarışı

90 ıncı defa yapılan bu yarışı Oksford kazandı

Her sene Taymis nehri üzerinde, on binlerce seyirci önünde Oksford ve Kembriç üniversitesi takımları arasında yapılan bu yarış bu sene Oksfordun galibiyetile bitmiştir. Rakiblerini iki boy geçen Oksfordlular 43 üncü galibiyetlerini kazanmışlardır.

Kullanılan herşeyin ömrü kısalır

YALNIZ
RADYOLIN
İle fırçalanan beyaz, parlak ve temiz dişler müstesna
Sabah ve akşam her yemekten sonra dişlerinizi fırçalayınız.

Akba müesseseleri

Ankarada her dilden kitap, gazete, mecmua ve kırtasiyeyi ucuz olarak AKBA müesseselerinde bulabilirsiniz. Her dilde kitap, mecmua siparişi kabul edilir. İstanbul gazeteleri için ilân kabul, abone kaydedilir. Undervodd yazı ve hesap makinelerinin Ankara acentesi, Parker dolma kalemlerinin Ankarada satış yeridir. Telefon: 3377.

Bursada (Akşam) ın satış yeri

«AKŞAM» gazetesi ve «AKŞAM neşriyatı» Bursada münhasıran Atatürk caddesi Okullar Pazarında satılmaktadır. «AKŞAM» abonelerine hususî tenzilât yapılır. Sahibi Bay Esada müracaat.

Profesör B. Pittar üniversitede bir konferans verdi

"Akdeniz, şimdiki Tunusu şimdiki Sicilyaya bağlıyan bir köprü ile iki talî denize ayrılmış idi. Marmara denizi mevcud değildi„

Cenevre üniversitesi pofesörü B. Pittar dün akşam saat 18 de üniversite konferans salonunda güzide bir samiin kütlesi huzurunda enteersan bir konferans vermiştir.

B. Pittar, Avrupanın insanın belki de muasırı olduğu en yakın mıntakaların coğrafiyasına dair bilinen şeyleri göstermiştir:

Akdeniz, şimdiki Tunusu şimdiki Sicilya'ya bağlayan bir köprü ile iki talî denize ayrılmış idi. Marmara denizi mevcud değildi.

Karadeniz, şimdikinden daha ufak idi. Britanya adaları Fransadan ayrılmış değildi. Büyük nehirler, büsbütün başka muazzam bir kuvvete sahib idi. Bunların munsabları zamanımızda olduğundan çok uzak idi.

Bugün denizden oldukça uzakta kâin olan bazı sahiller, o zamanlar su altında idi.

Fransa Massif santralinde insan tarihinin bu devresinde mütemadiyen volkan indifaları vukua gelmiştir.

Hulâsa, insan mevcudiyetinin bidayetinde, bugün temaşa edebildiğimiz coğrafyadan büsbütün farklı bir coğrafya tanımıştır.

Eğer medeniyet tarihine müteallik bazı meseleleri anlamağa kalkışmak istiyorsak, bu muhtelif fizikî vaziyetlere nüfuz etmemiz icap eder.

İklimî vaziyet bugünkü gibi değildi.

İnsan, sıcak devirlere şahid olmuş ve bu devirleri muhtelif tipte ratib ve kuru soğuk devirler takip etmiştir.

İklimî vaziyetler, iptidaî insan hayatının tarihi üzerinde büyük akisler hasıl etmiştir.

Şu veya bu iklime göre hayvan nevileri, müsaid bazı mahallerde toplanıyorlar veyahud daha iyi mevcudiyet şartları aramak üzere dağılıyorlardı ve münhasıran avcılıkla yaşamakta olan insanlar da vahşî hayvanları bu yer değiştirmelerinde zarurî olarak takib ediyorlardı.

Birçok binlerce sene zarfında insan hayatının şartları böyle idi ve ileride mevzuu bahsedilecek olan ve bu memleketin ilk şahidi olduğu hâdiseler vukua gelerek vaziyeti baştan başa altüst etmemiş olsa idi bu şartlar ilânihaye böyle devam edecekti.

Bugünün hayvan zümresi, insanın uzun odisesi esnasında tanımış olduğu zümrenin bakiyesidir. İnsan, muhtemel olarak üç nevi fil, katî olarak iki nevi fil avlamıştır.

Kadîm fil mamut, insan, hipopotami, iki nevi gergedanı merk gergedanı ile hâcizli burun delikli gergedanı tanımıştır.

Ortadan kaybolmuş olan bu neviler arasında büyük bir ayıyı, bir mağaralar aslanını, bir mağaralar sırtlanını, muazzam köpek dişlerine malik bir akilüllahmı, marşersdüs'ü zikretmek lâzımdır.

Geviş getiren hayvanlar arasında iskeletleri Irlandanın turbiyelerinde çok iyi bir halde mahfuz bulunan uzun boynuzlu geyiği zikretmek lâzımdır ki, pek muhteşem bir hayvandır.

Kutub mıntakalarına muhaceret etmiş olan hayvanlar arasında Ren, Gluton, Alp mıntakalarında Şamuva, Buketen, Marmot.

Binaenaleyh görülüyor ki, coğrafî istihalelere onlar kadar mühim olan biolojik istihaleler tekabül etmiştir.

İşte biz insanlar hayatının bu değişen kadrolar dahilinde meydana çıkmış ve tekâmül etmiş olduğunu göreceğiz. Bu hâdiseler, önümüzdeki konferansların mevzuunu teşkil edecektir.

Profesörün konferansı şiddetle alkışlanmıştır.

İzmirden de 2000 koyun getirildi

Adana ve Çukurovadan şehrimize gelen kasaplık koyunlardan başka dün de İzmirden iki bin koyun getirilmiştir. Bugün de Adanadan bir parti daha gelecektir. Bu suretle piyasa genişliyecek ve et fiatleri de bir miktar daha düşecektir.

Akşam kız sanat mektebi enstitü olacak

Beyoğlundaki Akşam kız sanat mektebinin gelecek seneden itibaren teşkilâtının genişletilerek bir enstitü haline konulmasına karar verilmiştir. Bunun için yeni bir kadro hazırlanacaktır.

Ekalliyet mekteplerinde bir kısım dersler daha türkçe okutulacak

Ekalliyet mekteplerinin bütçeleri Maarif müdürlüğünce tedkik edilmektedir. Ekalliyet mekteplerinden bazıları, önümüzdeki ders yılından itibaren diğer bir kısım dersleri daha türkçe olarak okutacaklarından Maarif idaresine verilen bazı bütçelerde buna göre tahsisat konulmuştur.

Ortamekteplerde imtihanlara başlandı

Ortamekteplerin ikinci devre imtihanlarına başlanmıştır. İmtihanlara 15 nisanda nihayet verilecektir.

Ortamektep kitaplarında tadilât yapılacak

Ortamekteplerde okutulan yurdbilgisi derslerine aid kitapların talebenin seviyesi fevkinde oldukları görülmüştür. Bu kitapların gerek lisanı, gerek bahisleri hafifletilecektir.

Bir çoban boğuldu

Limanımıza gelen İzmir vapurile celep Mustafa namına 241 koyun getiren yirmi iki yaşlarında çoban Ali, evvelki gece saat yirmiye doğru koyunları rıhtıma çıkararak güderken bir aralık muvazenesini kaybederek denize düşmüş, kimse farkına varmadığı için kısa bir zaman sonra boğulmuştur. Çibanın cesedi henüz bulunamamıştır.

Sinemalarda bilet kontrol memurları başka iş göremiyecekler

Düşkünler evi (Darülâceze) sinema ve tiyatro müfettişlerinin hariçte başka bir vazife ile muvazzaf olmaları memnudur. Bilet kontrolu işlerile meşgul olan memurların da hariçte başka bir vazife almaları münasip görülmemiştir. Bu memurlara 15 mayısa kadar mühlet verilmiştir. Bu müddet zarfında ya sinema veya tiyatro kontrol memurluğunu, yahud da diğer vazifelerden hangisini tercih ettiklerini bildireceklerdir.

İzmir fuarına İstanbuldan iştirak edecekler

İktisad vekâleti, Ticaret odasına gönderdiği bir tezkerede bu seneki İzmir fuarına İstanbulun iktisadî teşekküllerinin daha geniş mikyasta iştirak etmeleri tavsiye edilmiş, bilhassa eşya nakliyat tarifelerinde fevkalâde tenzilât yapılacağı ve fuarda kiralanacak paviyon kiralarının da geçen seneye nazaran yarı yarıya tenzil edileceği bildirilmiştir.

Gümrük komisyoncuları kongresi 26 nisanda toplanacak

Gümrük komisyoncuları kongresi, 26 nisanda Eminönü Halkevinde toplanacaktır. 160 müseccel, 300 de gayri müseccel gümrük komisyoncusu vardır. Gayri müseccel olarak çalışan komisyoncuların vaziyetleri kongrede müzakere edilecektir.

Kadıköy kanalizasyonuna mayısta başlanacak

Kadıköy Kanalizasyonunun tesisi ile Kurbağalıderenin temizlenmesi işine yakında başlanacaktır. Kadıköyünde yapılacak tesisat, kanalizasyon şirketinin eski mukavelesi muhteviyatına dahil olmadığından belediye, şirketle yeni bir mukavele imzalıyacaktır. Mukavele yakında parafe edilecek ve mayıs sonunda inşaata başlanacaktır.

Yumurta ihracatı

Son zamanlarda yumurta ihracatı artmıştır. Birkaç gün evveline kadar sandığı 15-16 lira arasında satılan yumurta fiatleri 18 liraya çıkmıştır.

HER AKŞAM BİR HİKÂYE

TURŞU SUYU

Necati Remziye ile evleneli hemen hemen bir sene oluyordu. Karısı son derece güzeldi. Cana yakındı. Fevkalâde şık bir kadındı. Yalnız pek fazla «çıtkırıldım» dı. Pek fazla «iki dirhem bir çekirdek» ti. Ondan bahsedilirken: «Güzel kadın, terbiyeli kadın amma biraz züppe» derlerdi. Erkeğin züppesi olur da kadının olmaz mı?.. Necati karısını pek seviyordu. Yalnız adamcağızın küçük bir derdi vardı. Necati bekârken her öğle yemeğinden evvel Sirkecide bir turşucu dükkânına girer, turşucuya:

— Doldur bakalım şuradan bir bardak turşu suyu... Amma kırmızı biber suyundan da bolca koy... derdi.... Turşucu bu her gün dükkânını ziyaret eden müşterisinin âdetini, zevkini bilirdi. Bunun için içi beyaz, dışarısı mavi küçük çinko maşrapayı evvelâ güzelce yıkardı. Sonra dükkândaki dört beş çeşid turşu suyunu birbirine karıştırırdı. Bunların içine hafif penbe rengindeki kırmızı biber suyundan da bol bol karıştırmağı ihmal etmezdi. Necati ağzı sulana sulana turşucunun kendisi için hazırladığı turşu suyuna uzanır ve içmeğe başlardı.

Bu esnada, çok defa gene kendisi gibi turşu suyu meraklısı olan arkadaşı Hilmi de yanında bulunurdu. İki arkadaş, büyük bir zevk içinde turşu suyunu içerlerken her yudumda bir dururlar, derin birer:

— Ooooh... Çekerlerdi...

Hilmi arada bir turşu suyunun meziyetleri hakkında izahat verirdi:

— Bilir misin birader... Yemekten evvel turşu suyu içmenin iştihayı açtığını söylerler... İştaha açmasa bile her halde nefis şey değil mi?...

Bazan onlara birer bardak kâfi gelmezdi. O zaman birbirlerine şöyle bakarlar:

— Birer bardak daha içeriz değilmi?

— İçeriz... İçeriz ...

İkinci bardak turşu suyunu da yuvarladıktan sonra Hilmi bir «oooh» daha çeker, arkasından:

— Ne turşu suyu değil mi?.. Bu adam turşucu değil artist vallahi birader... Oooh... Değdi yahu... Derdi.

Necati aşağı yukarı senelerdenberi turşu suyunun meftunu idi. Necatinin pek sevdiği şeylerden biri de bol soğanlı ciğer kebabı idi. Hani şu «Arnavud ciğeri» dedikleri yemek... İnsanın gönlü gibi midesi de ferman dinlemez. Gayet kibar bir insan gönlünü âdi, fakat güzel bir mahalle kızına kaptırabilir, kibar, ince bir insan olursunuz da mideniz, âdi fakat iştah verici şeyleri pek sever. Meselâ kuşkonmaz gibi kibar ve pahalı bir yemek dururken siz tutar üzerine bol bol çi soğan doğranmış ciğer kebabını seversiniz. Tıpkı gönül gibi... Tıpkı kibar, ince, zarif kadınlar dururken saçları oksijenli âdi bir kadına gönül kaptırmak gibi...

İşte Necati de kenarına bir tutam çi soğan doğranmış bir tabak ciğer kebabını dünyanın en nefis yemeklerine değişmezdi.

Sonra gene en bayıldığı yemeklerden biri gayet bol sarmısak ve sirkeli işkembe çorbası içmekti.

Bunun için Hilmi ile Necati turşu sularını içtikten sonra doğru soluğu köşedeki piyazcı Arnavudda alırlardı. Evvelâ:

— Getir birer işkembe çorbası... Derlerdi. İşkembe çorbalarile beraber masanın üstüne konulan içine parça parça sarmısak doğranmış sirke şişesine uzanırlardı. Şişenin içindeki sarmısaklı sirkeyi bol bol karıştırdıktan sonra çorbalarına dökerlerdi.

Sarmısaklı işkembe çorbasından sonra gelsin bol soğanlı ciğer kebabı... İşte Necati Remziye ile evlendikten sonra bu eski iştahlı yemeklere tamamile veda etmek mecburiyetinde kalmıştı.

Çünkü pek çıtkırıldım, pek iki dirhem bir çekirdek, hattâ biraz züppe bir kadın olan Remziyeye:

— Karıcığım... Ben bugün öğle yemeğinden önce bir bardak turşu suyu içeceğim... Ondan sonra da şu piyazcıya gideceğim. Gayet bol sirke ve sarmısaklı bir işkembe çorbası içeceğim. Arkasından da bol soğanlı ciğer kebabı yiyeceğim... Dese karısının âdeta dehşetle gözlerini açarak:

— Ne çıldırdın mı sen? Öyle turşu suyu gibi, sarmısaklı çorba gibi, soğanlı ciğer gibi şeyler yiyip yanımda fena fena kokmana tahammül eder miyim ben?.. Diyeceğini pek âlâ biliyordu. Bunun için Necati hiç ağzını açmıyordu. Karısına turşu suyunu, soğanlı ciğer kebabını, sarmısaklı işkembe çorbasını fevkalâde sevdiğini söylememişti bile...

Necati ara sıra kaçamak yapıp gizli turşu suyu, sarmısaklı işkembe çorbası içemiyor, ciğer kebabı yiyemiyordu. Çünkü Remziye hiç kocasından ayrılmıyordu. Bilhassa yemekleri daima beraber yiyorlardı. Necati bazı arkadaşlarının kaçamak çapkınlık bile yaptıklarını görüyordu. Fakat o bir kaçamak fırsatı bulsa doğru turşucu dükkânına koşacak turşu suyunu yuvarlıyacak, ondan sonra sarmısaklı işkembe çorbası içecek, bol soğanlı ciğer kebabı yiyecekti.

Bir gün öğle üstü karısile Sirkeciden geçiyordu. Tam yemek zamanı idi. Bir aralık yavaş yavaş turşucu dükkânının önünden geçerlerken Necati şöyle bir içeri baktı. Vay kâfir Hilmi vay... Turşucunun tezgâhı önüne dikilmiş, eline kocaman maşrapayı almış, büyük bir zevk içinde yudum yudum turşu suyunu içiyordu... Ne de iştahlı bir hali vardı!

Necati âdeta - annesile beraber Kapalı çarşıdan geçerken baloncunun önünde dikilip kalan çocuklar gibi - turşucu dükkânının önünden ayrılamıyordu. Remziye sordu:

— Kuzum Necati bu dükkâna böyle acayip acayip niçin bakıyorsun?...

Necati bir rüyadan uyanmış gibi:

— Ne dedin karıcığım?... Bu dükkânın önünde niçin mi duruyorum?.. Hiç... Hiç sadece baktım... İçeride pek sevdiğim bir arkadaşım var da...

Karı koca ilerlediler. Fakat Necatinin hasretli bakışları hâlâ arkada, turşucu dükkânında idi. Nihayet dayanamadı. Karısına:

— Karıcığım... dedi. Müsaade edersen turşucu dükkânındaki arkadaşıma bir şey söyliyeceğim...

Remziye:

— Ben de seninle beraber geleyim... Deyince Necati telâş içinde:

— Yoooo... dedi, sakın ha... Zahmet etme karıcığım... Sen bu köşede dur... Necati böyle söyliyerek hemen turşucu dükkânına koştu. İçerideki arkadaşı Hilmiye «merhaba!» bile demeden:

— Turşucu çabuk bana bir bardak turşu suyu... diye bağırdı... Turşucu çoktanberi görünmiyen müşterisini lâfa tutacak oldu. Fakat Necati:

— Aman... Çabuk, çabuk... Bir bardak turşu suyu... Diyordu. Turşucu, turşu sularını birbirine karıştırarak Necatiye uzattı. Yanındaki arkadaşı Hilmi:

— Yahu.. bu ne telâş? diye soruyordu. Fakat cevab veren kim?.. Necati Hilmiye söz söyliyeceği yerde turşu suyunu dikmişti. Oooh... Âdeta çoktanberi görülmiyen bir sevgiliye kavuşmuş gibi idi. Fakat birdenbire dükkânın kapısında Remziyenin sesi:

— Necati!.. diye kendisini çağırınca telâşla döndü. Genç kadın turşucu dükkânına girerken gülüyordu:

— Orada bekliyeceğime buraya geleyim, dedim, fakat sen ne yapıyorsun?..

Necati şaşkın:

— Şey... Şey karıcığım... dedi, turşu suyu içiyorum..

Remziye gülerek:

— Hain... dedi, yalnız kendini mi düşünürsün... Bana da bir bardak turşu suyu ısmarlasana...

Necati hayretler içinde:

— Sana da mı bir bardak... Emredersin karıcığım... Emredersin ruhum...

Sonra turşucıya döndü:

— Çabuk... dedi, bir bardak daha...

Remziye ilâve etti:

— Kırmızı biber suyu bol olsun...

Necati büsbütün şaşırmıştı. Remziye turşu suyu içmenin bu tafsilâtını, içilecek suya «kırmızı biber suyu» ilâve edildiğini de nereden biliyordu.

Remziye bir bardak turşu suyunu büyük bir iştiha içinde içtikten sonra:

— Oooh... dedi, ne nefis şey... Fakat...

Genç kadın söyliyeceği şeyden sıkılıyormuş gibi ilâve etti:

— Ben bir bardak daha içeceğim...

Necati şaşırmış:

— Hayhay karıcığım...

İkinci bardak tuşu suyunu içtikten sonra dükkândan çıktılar. Necati sordu:

— Karıcığım... Sen bu turşu suyunu sever misin?

— Ne diyorsun Necati?.. Bayılırım... Hele yemekten evvel içmesine... Fakat ne bileyim? Garib bir düşünce ile «belki ayıplarsın!» diye sana söylemiyorum...

Necati içtiği turşu sularından memnun:

— Oooh... diyordu, yaşa karıcığım... Doğrusu saadetim tamam oldu... İşte şimdi bizimki tam bir aile saadeti...

Şimdi Arnavud piyazcının önüne gelmişlerdi. Necatinin gözü camekândaki tabak tabak bol soğanlı ciğer kebaplarına ilişince gene durakladı. Remziye:

— Kocacığım... dedi. Bak kokulu bir yemek amma... Manzarası ne kadar güzel... Doğranmış yeşil soğanlarla bu ciğer kebabı tabağı âdeta küçük bir bahçeyi hatılatıyor... Acaba içeri girip bu yemekten yesek mi?

— Hay ağzını öpeyim karıcığım... Ben bu yemeğe bayılırım...

— Doğrusunu istersen ben de... Fakat bunu sana söylemeğe utanıyordum. Haydi girip yiyelim... Sonra da ağzımız kokmasın diye birer çiklet sakızı çiğneriz.

Karı koca âdetâ mesud dükkâna girdiler. Remziye bol sarmısaklı işkembe çorbasına da bayılıyordu. Genç kadın bir kâse çorba içti. İki tabak ciğer kebabı yedi.

Remziye:

— Oooh... diyordu. İki senedir bunlara hasrettim... Bunları senin sevmediğini sanıyordum.

Necati:

— A karıcığım... diyordu, iki senedenberi bunu bana neden söylemezsin!.. İki senemizi perhiz içinde geçirdik... Vallahi işte bugün aile saadetim tamamlandı yahu... Hay Allah senden razı olsun..

(Bir yıldız)

Bu akşam

Nöbetçi eczaneler

Şişli: Asım, Taksim: Kürkçüyan, Firuzağada Ertuğrul, Kalyoncukulluğunda Zafiropulos, İstiklâl caddesinde Galatasaray, Tünelde Matkoviç, Galata: Okçumusa caddesinde Yeniyol, Fındıklıda Mustafa Nail, Kasımpaşa: Vasıf, Hasköy: Halıcıoğlunda Barbut, Eminönü: Agob Minasyan, Fatih: Veznecilerde Üniversite, Karagümrük: Mehmed Arif, Bakırköy: Merkez, Sarıyer: Osman, Aksaray: Nuri, Beşiktaş: Vidin, Fenre: Vitali, Kumkapı: Lâlelide Haydar, Küçükpazar: Necati, Samatya: Yedikulede Teofilos, Alemdar: Ali Rıza, Şehremini: Ahmed Hamdi, Kadıköy: Altıyolağzında Merkez, Modada Nejad Sezer, Üsküdar: Selimiyede Selimiye, Heybliada: Halk, Büyükada: Şinasi Rıza.

Her gece açık eczaneler: Tarabya, Yeniköy, Emirgân, Rumelihisarı, Ortaköy, Arnavutköy, Bebek, Beykoz, Paşabahçe ve Anadoluhisarındaki eczaneler her gece açıktır.

Çocukların yüzünü güldürmeğe, fenalıklardan korumağa çalışan Çocuk Esirgeme Kurumuna para yardımı yapınız.

23 NİSAN

Çocuk bayramı haftasının ilk günüdür. Yavrularınızı bayram için hazırlayınız.

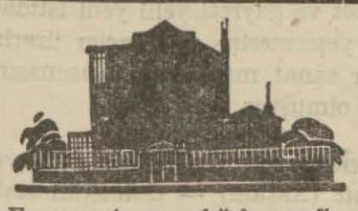

Ev, apartıman, köşk, sayfiye kiralama mevsiminde AKŞAM'ın

KÜÇÜK İLÂNLARI

kiracılar ve bina sahipleri için

En emin, en süratli ve en ucuz vasıtadır.

3 defası 100 kuruş

KAPTAN PAŞA GELİYOR

Tarihî Denlz Romanı

Yazan: İskender F. Sertelli — Tefrika No. 193

Kılıç Ali paşa o gece sarayda Sultan Muradı avutmağa çalışıyordu. (Hoşeda) da telâş içinde bocalıyordu

İstanbul halkı çok heyecanlı ve kara günlerden birini yaşıyordu. Her semtte bir kaynaşma, her köşede bir pusu ve her ailede bir emniyetsizilk vardı. Herkes birbirinden korkuyor, baba oğul birbirile çarpışıyor... Palalar, bıçaklar harıl harıl bileniyordu.

Sarayda da şiddetli tedbirler alınmıştı.

Padişah haremden dışarı çıkmıyordu. «Babı hümayun» un iç ve dış avlularındaki nöbetçilerin sayısı arttırılmış, baltacılar sarayı iyice muhafaza altına almışlardı. Saraya hariçten yabancı bir kimsenin girmesine imkân yoktu.

Üçüncü Murad suikasdden korkuyordu.

«— Olmaya ki, bir hain gelip beni öldüre...»

Endişesile etrafındakileri kasıp kavuruyor, şüphelendiği kimselerin gece karanlığında birer birer başlarını vurduruyordu.

*
**

Yangın saçağı sarınca, Üçüncü Murad korkmağa başladı

Gece.. Kılıç Ali paşa sarayda kapanıp kalmıştı.

Üsküdardan nakledilen akıncılar Eyübe çıkarılarak Rami, Gümüşsuyu sırtlarını sarmışlardı.

Üçüncü Murad:

— Yangın, saçağı sardı. Neden işi bu raddeye getirdin?

Diyerek, Kılıç Ali paşaya bağırıyordu. Kaptan paşanın elinde bir şey yoktu. Sinanı yatıştırmak imkânını bulamayınca, işi padişaha bırakmıştı.

Üçüncü Murad sarayda kendisini emniyet altında göremiyordu.

«— Sinanı sevenler çoktur. Ona kapılıp ta, birisi canıma kıyarsa..»

Endişesi beyninin içini burguluyordu.

O gece Kılıç Ali paşa ile başbaşa kalmıştı.

Padişah:

— Üsküdardan geçen asker hâlâ bu çapulcu alayını kuşatıp vuramadı mı?

Diye soruyordu.

Akıncıların başında tanınmış ve değerli reisler vardı.

Gece yarısına doğru saraya şöyle bir haber geldi: «Akıncılar Sinan reisle birleşmişler..!»

Bu haber sultan Muradın beynine bir yıldırım gibi inmiş, müvesvsi padişahın muhakemesini altüst etmişti.

— Bre Kılıç... Bu melûnu ben iki kere astırmak istedim. Sen mâni oldun! Bu haber gerçekse ne yapacağız?

Diye bağırmağa başladı.

Üsküdardan Eyübsultana getirilen kuvvetlerin Sinana iltihak edeceği haberine kolay kolay inanılamazdı. Zira, bu kuvvetin başında bulunanlar arasında Sinanın eski hasımları da vardı.

Hüsmen ve Mustafa reisler, Sinanın o kadar insafsız düşmanlarıydı ki, denizde bile birbirlerile atışmaktan geri durmazlardı.

Kılıç Ali paşa:

— İnanmayın şevketlim! dedi. Sinanın başında bir avuç baldırı çıplak var. Gönderdiğimiz kuvvete katiyen karşı duramaz. Hüsmen reis daha geçen gün kulunuza: «Bir daha Sinanın bulunduğu sefere çıkmam!» demşiti. Sinanın bu kadar kuvvetli düşmanları varken, bir avuç baldırı çıplağın galebesine imkân yoktur.

Kılıç Ali paşa o gece saatlerce padişahı avutmağa çalışmıştı.

Koca Sinan paşa bir aralık:

— Bırakın beni, atıma binip gideyim ve şu asilere nasihat edeyim. Bleki yola gelirler!

Dediyse de, buna Kılıç Ali paşa muhalefet etmiş:

— Paşam deli misin sen? Gece yarısı ateşe atılmak olmaz.

Diyerek veziriâzamın önüne geçmişti.

Edirnekapıya, Eyüb üstüne gönderilen adamların hiç birisi sadra şifa verecek bir haber getirmiyordu.

Sabahı beklemek gerekti.

İyi amma, sabahleyin ne olacağını da kimse bilmiyordu.

Herkeste ayni merak ve ayni endişe...

— Acaba asiler sabahleyin saraya mı hücum edecekler?!

Gece yarısından sonra harem dairesinde de bir hayli telâş vardı. Valde sultan:

— Ne oluyoruz oğul?

Diyerek, üçüncü Murada sık sık haberler gönderiyordu.

Muradın gözdesi (Hoşeda) nın da rengi atmıştı. Ne de olsa, onun da Sinanla geçmiş bir hatırası vardı.

Acaba Sinan vaziyete hâkim olabilecek kadar kuvvetli miydi?

Böyle ise,. Hoşedanın sonu yamandı.

Çünkü, vaktile Sinanın ağzından ona neler söylememişler, ne yalanlar uydurmamışlardı. Hattâ:

«— Sinan seni bir daha ele geçirirse, ikiye bölecek..» diyenler bile olmuştu.

Hoşeda haremağalarından birine gizlice sordu:

— Sinan ne istiyor.. neden başkaldırmış?

— Bilmiyorum, sultanım!

— Haydi canım, hakikati söyle bana! Dünyanın bildiği şeyleri sen bilmez olur musun hiç?

Haremağası saray dışında olup bitenleri kadınlara söylemeğe mezun değildi. Bahusus Hoşedaya hiç bir şey söylenmemsei şiddetle tembih edilmişti.

Arabın boynunu bükerek susması Hoşedanın büsbütün merakını arttırmıştı.

— Padişahın esaretten kurtarıp İstanbula getirttiği bir adam nasıl oluyor da bu iyiliğe karşı başkaldırıyor?

Diyerek, haremağasının yakasından tutup sarstı. Arab gene sustu.. cevab vermedi.

Ve biraz sonra, odadan çıkarken, gûya kendi kendine mırıldanıyormuş gibi:

— Rozitasından ebediyen ayrıldığı için başkaldırmış olsa gerek...

Dedi ve hemen uzaklaştı.

(Hoşeda) bu sözü işitince şaşırmıştı. Onlar sarayın duvarları içinde - dünyadan haberleri olmadan - körler ve sağırlar gibi yaşıyorlardı. (Hoşeda) Rozitanın Romaya iade edildiğinden haberdar bile değildi. Haremağasının sözleri onu şüpheye düşürmüştü.

«Rozitasından ebediyen ayrıldığı için...»

Demek Rozita ölmüştü! Bu sözden başka türlü mâna çıkarılamazdı.

(Hoşeda) haremağasının sözlerini bu şekilde tefsir edince sevindi.

— Oh, dedi, düşmanlarımdan biri gebermiş... İşte buna çok sevindim.

(Hoşeda) Rozitanın öldüğüne hükmetmişti. Artık bu neticeye göre vaziyeti kavramak güç değildi. Sinan Romadan dönünce Rozitayı ölmüş buluyor; hiddetleniyor.. meyus oluyor... Başına topladığı adamlarla isyan bayrağını çekiyor...

İşte (Hoşeda) nın verdiği hükümler.

(Hoşeda) Rozitayı o kadar çekemiyordu ki, akrabası olduğu halde Rozitaya yapmadığı fenalık kalmamıştı.

(Hoşeda) bir kaç kere sultan Murada, Rozitanın fena ve tehlikeli bir kadın olduğundan bahsetmiş, hattâ onun idamını bile istemişti.

(Hoşeda) nın görüşüne göre, Rozita günün birinde tekrar bir dolab çevirerek saraya ve padişahın gözüne girmeğe muvaffak olacaktı.

(Arkası var)

ESKİN KASELERİ ılıtma ağrı nezleye ve ağrılara

Memleket Sahifesi

Kültür sever bir vatandaşın teberrüü

B. Mehmed Çelikel, lise yapılmak üzere kendi parasile 60 bin liraya bir bina yaptırıyor

Binayı yaptıran B. Çelikel kürsüde

Zonguldak (Akşam) — Memleketin kıymetli, kültür sever tüccarından B. Mehmed Çelikel'in lise açılmak şartiyle hükûmete devretmek üzere, 60 bin liraya yaptırmakta olduğu binanın temeli, vali B. Halid Aksoyun eliyle atıldı. Ön saflarda okullular ile binlerce halk kütlesi toplanmıştı. Vali B. Halid Aksoy söylevinde: «Zonguldağın zengin saadet günlerine bir yenisini daha katıyoruz.) dedi ve Mehmed Çelikelin hizmetini, kültür bakanlığının emri ve vilâyet genel meclisinin kararıyle takdir ve kendisine teşekkür etti. Kültür direktörü B. Hüsnü Irkılata, kültür ailesinin duygularını belirtti. Ortaokul ve halk namına sözler söylendi. B. Mehmed Çelikel, gösterilen iltifat ve teveccühlere teşekkür etti.

Gün, şenlik içinde geçti. Gece, Lise kurağının temel atımı şerefine, ortaokul salonunda, Halkevi namına büyük bir müsamere verildi. Kültür Direktörü bir konuşma yaparak ikinci İnönü zaferine rastlıyan bu mutlu günde lise kurağının temeli atılmasının yüksek ve feyizli manasını anlattı. Zonguldak liseye kavuşacağından dolayı büyük bir neşe içindedir.

Siird civarında yabanî bir keçi yaralı olarak yakalandı

Yaralı olarak yaka lanan yabani keçi

Siird (Akşam) — Siirtte avcılığa çok ehemmiyet verilmektedir. Amatör avcılar tarafından bir klüp tesis edilmiş ve bu teşekkülde ilimiz Halkevine bağlanmıştır.

Siirdin çok sevimli bir avcısı olan B. Ferhat tarafından geçenlerde (54) kilo sıkletinde bir yaban keçisi vurulmuş ve yaralı olarak ele geçirilen bu hayvan canlı bir halde şehre getirilmiştir. Çok atik ve çevik olan bu mahlûk ancak meşhur atıcılar tarafından uzak mesafelerden vurulabiliyor. Eti ise gayet makbul olup lezizdir.

Bu mevsimlerde bilhassa ayı, tilki ve sansar avlanmaktadır. Av derileri İstanbul piyasasına arzedilmektedir. İyi sansarların bir çiftinin burada 25-30 liradan aşağı alınması mümkün değildir. Bu yüzden Siirde binlerce lira girmektedir.

Bundan başka keklikde bollanmıştır. Hemen hemen besli bir piliç cesametinde olan keklikler yok bahasına satılıyor.

Gemlik kasabasının imar projesi

Şehirci B. Valdenbark sekiz ayda ikmal edecek

Gemlik (Akşam) — Dün Bursa ve Mudanyanın imar projelerini deruhde eden şehircilik mütehassısı B. Valdenberk ile belediyemiz beyninde sekiz ayda ikmal edilmek üzere pazarlıkta mutabik kalınmıştır. İmar komisyonu bu hafta zarfında içtima ederek lâzım gelen mazbatayı tanzim ettikten sonra tasdik edilmek üzere aid olduğu makama gönderecektir.

Kanalizasyon projesinin de tanzimi için mütehassıs ile görüşülmektedir. Yakında bu meselenin de intaç edileceği ümid edilmektedir.

Belediyemiz İznik gölü ayağı tabir edilen - ve İznik gölünden taşarak kasaba ortasından geçmek suretile denize dökülen - İrmak üzerine ve beleriye ittisaline bir betonarme köprü inşasına başlanmıştır.

Kastamonuda eğitmen kursu

Kastamonu (Akşam) — Şehrimizde nisan ayı içinde bir eğitmen kursu açılacaktır. Kurs kadrosu 250 kişi olacaktır. Kurs eski Ziraat mektebinde açılacaktır.

Kastamonunun imarına doğru

Cumhuriyet meydanını açmak için istimlâklere başlandı

Kastamonu valisi B. Avni Doğan

Kastamonu (Akşam) — Vilâyetimiz 938 senesi varidatı 1,058,521 liradır. Adî bütçe yekûnu 729,256 lira olarak tesbit edilmiştir. Yollar ve köprüler hariç memleketin imarı için 60,000 lira ayrılmıştır. Ayrıca gene imar sayılacak işlerden ilkmektep inşaatı için 24,000 ve hastaneler inşası içinde 22,000 lira ayrılmıştır.

Bütçenin tasdikinden sonra memleketin imarı için hemen faaliyete geçilerek şimdiye kadar maalesef açılamayan Cümhuriyet meydanında istimlâklere başlanacaktır. Bundan başka daha birçok işler başarılacak ve üç sene sonra memleket daha modern ve mütekâmil bir stadyom, güzel bir umumî park, Cümhuriyet meydanı ve ortasına konulacak Atatürk antıtyla süslenmiş olacaktır.

Vilâyete ait daha bazı işler için vekâletlerle temas etmek üzere valimiz bay Avni Doğan Ankaraya gitmşitir. Bir hafta kadar kaldıktan sonra tekrar dönecektir.

Mersin Halkevinde resim kursu

Kursa yirmiden fazla talebe devam ediyor

Kursu takib eden talebe × işaretli muallimleri B. Naci

Mersin (Akşam) — Şehrimizde Halkevine merbut bir resim kursu vardır. Bu kursa yirmiden fazla talebe devam etmektedir.

Karakalem, yağlı ve sulu boya işleri yapılmaktadır. İki senedir hali faaliyette bulunan bu sanat ocağından verimli ve istifadeli neticeler elde edilmektedir.

Bilhassa bu kursta muallim olarak bulunan ressam bay Nacinin himmet ve gayreti yeni yeni istidadların yeşermesine ve gençler üzerinde bir sanat merakının uyanmasına sebeb olmuştur.

Halıdere köyünde bir cinayet

İzmit (Akşam) — Gölcüğün Halıdere köyünde bahçıvanlık yapan 27 yaşında İbrahim oğlu Receb isminde bir genç gece saat 21 raddelerinde köyün kahvesinde otururken arkasından atılan kurşunlarla öldürülmüştür.

Cinayetin bir bağ ihtilâfı yüzünden yapıldığı tahmin edilmektedir.

Hamdi, kardeşi Süleyman Mustafa, lâz Mehmet, Ahmet oğlu Mehmet şüphe üzerine tevkif edilmişlerdir.

Kıskanç bir koca genç karısını bıçakla öldürdü

Mehmed Ali karakola giderek: Ben karımı vurdum, işte kanlı bıçak diye teslim oldu

İzmir (Akşam) — Eşrefpaşa mevkiinde Çukurçeşmede Kavaklıpınar caddesinde bir cinayet olmuş, Mehmed Ali adında biri kıskançlık yüzünden genç karısını bıçakla dört yerinden yaralıyarak öldürmüştür.

Cinayetin tafsilâtı şudur:

Katil Mehmde Ali, üç senedenberi İzmriden uzak bir yerde bulunuyormuş. Bu müddet zarfında karısı 25 yaşında Fikriye, tütün mağazasına giderek amelelik etmiş, geçinmek için kendisine lâzım olan parayı kazanmış, kocasının İzmire dönmesini beklemiş.

Bir hafta evvel İzmire gelen Mehmed Aliye, karısının Urlalı bir gençle seviştiği habe rverilmiş. Karısını seven ve çok kıskanan Mehmed Ali, bu haber üzerine yıldırımla vurulmuşa dönmüş, tahkikata girimiş ve çarşıya gidip 18 santim uzunluğunda bir bıçak satın almıştır.

Vaka gecesi Mehmed Ali karısına:

— Ben henüz işsizim, tabiî bir iş tutacağım. Sen mağazadan kazandığın paradan bana bir mikdar ver ki harçlık yapayım. Herkesin içinde rezil oluyorum.

Demiş, Fikriye de çalışıp kazanmasını, kendisine para veremiyeceğini söylemiş, münakaşa büyümüş, bir kavga şeklini almış, nihayet Mehmed Ali, bıçağını çekerek:

— Beni sevmediğini zaten anlamıştım, demiş, genç karısını dört yerinden ağır surette yaralamış, onu yerde kan içinde yatarken bırakmış, kanlı bıçağını yanına alarak doğruca polis karakoluna gitmiş:

— Ben karımı vurdum, İşte kanlı bıçak!

Diyerek teslim olmuştur. Polisler, derhal Mehmed Alinin evine koşmuşlar, genç karısını göğsünün muhtelif yerlerinden kan sızarken görmüşler, derhal ifadesini almağa çalışmışlar, kadın:

— Amelelik ederek kazandığım parayı benden istedi, vermedim. Beni bu hale koydu.

Demiştir. Sıhhî imdad otomobilile hastaneye götürülürken Fikriye ölmüştür. Mehmed Ali, suçunu itiraf etmiş, karısının Urlada oturan Salih adında biri ile görüştüğünü haber aldığını ve kendisine ihanet ettiğini öğrendiğini, bir bıçak satın alarak onu vurduğunu söylemiştir.

Katil tevkif edilerek hapishaneye gönderilmiştir. Adliyece tahkikata devam olunuyor.

Kastamonuda okuma kursunu bitirenler

Okuma şehadetnamesi alanlar vali B. Avni Doğanla beraber

Kastamonu (Akşam) — Cumhuriyet Halk Partisi dokuzuncu semt ocağı tarafından açılan okuma kurslarını muvaffakıyetle bitiren otuz beş talebeye merasimle diplomaları verilmiştir.

Eskişehir (Akşam) — Geçen yıl şehrimizde teşekkül eden Bayanlar jimnastik kulübü, faaliyetine devam ediyor. Kulüb verdiği balodan ve tertib ettiği gezintiden başka geçen hafta da Porsuk Palasta bir dinedansan vermiş, bunda Eskişehirin bütün kibar ve maruf aileleri bulunmuşlardır. Kulübün âzası, günden güne artıyor.

Balkan matbuat konferansı

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

iki denilecek kadar yeni olmakla beraber daha bugünden kalblerimizde yaktığı çok ısıtıcı ateşle az zamanda tahakkuk edeceği muhakkak pek parlak bir istikbal vadediyor. Birliğimizin hepimizi muhabbetli bir kütle yapan hararetli kuvveti halin güzelliği yanında istikbalin bu emniyetini bize katiyetle veriyor. Şu basit sebepten dolayıdır ki maksadımız esasen dünyanın şu köşesinde insanlığın şeref ve haysiyetine pek muvafık bir iş olarak samimî kardeşlik ve ciddî sulh gayelerine hizmetten ibarettir. Avrupa memleketleri arasında şimalî Amerika Birleşik devletleri gibi bir ittihadın niçin anlaşılıp tatbik olunmadığına şaşılır. Şimdiki zamanlarda dahi müşkülâtı nakabili iktiham görünen bu büyük idealin kültür birliğine sahip Avrupa milletleri arasında peyderpey takdir olunacağı ve nihayet tahakkuk yoluna dökülebileceği kutlu günlerin hululüne intizaren işte Balkanlarda oturan milletler kendi aralarında ahenkli bir kardeşlik hayatı kurmağa muvaffak olmuşlardır. Balkan antantının diğer Avrupa milletleri için gıpta olunmağa lâyık açık manası budur.

Balkan antantının ehemmiyeti

Balkan antantı, bir siyasî kombinezon mudur? Bunu inkâr etmeğe sebep yoktur. Bu antant elbette ona iştirak edenlerin maksatlarına hizmeti kadar siyasî bir mahiyeti haizdir. Fakat bu antantta tebarüz ettirilecek ehemmiyetli nokta şurasıdır ki, o yalnız siyasî bir kombinezondan ibaret değildir. Onda milletlerin ve insanlığın sulh içinde pekâlâ bir kardeş hayatı geçirebileceklerine aid yüksek idealler de vardır. Ve bu idealler, müttefik milletler arasında ileri ehliyetle gözönüne alınmış bulunuyorlar.

Misal olarak Balkan antantının Balkanlarda idaresine azmettiği sulh maksadını Balkan milletlerinin iktisadî ve kültürel yaklaşmalarile de teyide karar vermiş olmasını zikredebiliriz. Ne hacet işte biz gazeteciler müttefik memleketler arasında bir matbuat birliği tesis etmekle bu davanın en canlı misalini kendi varlığımızda gösteriyoruz. Hür ve müstakil Balkan memleketlerinin hür ve müstakil matbuatı müttefik memleketlerin müşterek menfaatlerine olduğu kadar müttefik milletlerin daha ziyade anlaşmalarına ve bu itibarla insanlık aleminin bu köşesinde daha ileri bir sulh ve kardeşlik hayatının inkişafına hizmet ederken elbette siyasetin mahdud zaruretlerini geçen ileri bir medeniyet davası gütmekte olduklarını isbat etmiş bulunuyorlar.

Aziz misafirlerimiz, sayın meslektaşlarımız, işte bugün sizlerin şahıslarınızda böyle yüksek ideallere hizmet eden hakikaten güzide bir heyeti selâmlamakla şeref kazanıyorum. Hâdisenin izhar etmekte olduğu hakikat cümlemizin göğüslerini iftiharla kabartmak lâzım gelen bir keyfiyettir.

Milletlerin hayatında dördüncü kuvvet: Matbuat

Mensup oldukları devletlerin kurdukları antanta tebaan kendi aralarında birlik teşkil eden Romanya, Türkiye, Yugoslavya ve Yunanistan matbuatı, hangi vazifeleri görmek üzere bu iş birliğini tesis etmişlerdir? Milletlerin hayatlarında kendisine dördüncü kuvvet mevkii verilen matbuatın kıymet ve ehemmiyeti üzerinde tafsilâta girişmeği zaid addederek Balkan matbuat birliğinin her şeyden önce Balkan antantını teyid ve takviyeye karar vermiş olduğunu ve bunun başlı başına bir kıymet ve ehemmiyeti olduğunu söylemekle iktifa edeceğim. Biz, Balkan memleketleri matbuat azası memleketlerimiz arasında teyemmünen teessüs eden antantın yüksek mana ve kıymetini biliyoruz ve bütün kuvvetimizle onun devam ve inkişafına çalışmağı üzerimize alıyoruz.

Bilerek ve severek deruhde ettiğimiz vazifenin tevakkuf ettiği umumî ve hususî şartları üzerinde hepimizin açık bilgilerimiz vardır. Mütekabilen memleketlerimizi ve milletlerimizi yekdiğerlerine daha iyi tanıtacak tedbirler üzerinde çalışmaklığımız ve bu yoldaki mesaimizin müsmir olabilmesi için de icabında hükûmetler nezdinde teşebbüslerde bulunmaklığımız lâzımdır. Peyderpey tahakkuk ettirmeğe çalışacağımız bu kültürel ve teknik kültürel mesaisinin hangi noktalar üzerinde toplanabileceği esas nizamnamemizin esaslı maddelerinde ve Atina konferansının müzakere ve kararlarında yer almıştır.

Konferansımızın bu mesaiyi ele alarak onlara yenilerinin de ilâvesi suretile başladığı hayırlı işte devam etmesi bir emri tabiîdir. Binaenaleyh siyasî, kültürel ve teknik bürolarımızı intihap edelim ve onların bize getirecekleri güzel teklifleri kararlara bağlamak üzere şimdilik onların verimli çalışmaları neticelerine intizar edelim.

Aziz ve muhterem meslektaşlarım, müşterek bir vazifenin ifası maksadile geldiğiniz bu memlekette sizi bütün Türk matbuatına sadık tercüman olarak bir daha selâmlar ve cümlemiz için pek kıymetli olan konferans mesaisinin açıldığını beyan ederim.

Elen millî komitesi ikinci reisinin sözleri

Müteakiben söz alan Elen Millî komitesi ikinci reisi B. Seferiyadis kürsiye çıkarak şu sözleri söylemiştir:

« Her şeyden evvel bu dost, cemilekâr ve müttefik memlekete girdiğimizden beri benim ve arkadaşlarımın kalblerimize nüfuz etmiş olan hissiyatı ifade etmeme müsaade buyrulsun, ben derin şükran hisslerimizi yalnız yakin bir ailenin samimî muhiti içinde bulunmaktan mütevellid heyecandan dolayı değil, belki çok samimî ve çok sağlanı bir tarzda tezahür eden bir dostluk idame etmekten mütevellid gurur hissimden dolayı izhar etmek arzu ediyorum.

Diğer taraftan ben bu toplantıya vücuda getirmeği tasavvur ettiğimiz esere karşı Elen matbuatının hissetmekte olduğu derin itimadı ve mesaimizin ilerlemesi için bu matbuatın serdetmekte olduğu hararetli temennileri getirdim. Bizim idealimiz, bir çok noktalardan, büyüktür. Ben yalnız şu nokta üzerinde israr edeceğim. Atinadaki ikinci konferansımızda Türkiye birinci murahhası, bizi hararetle kabul etmiş olan memleket Şefinin son ekselâns Kemal Atatürkün bir sözünü zikretmiş idi.

Balkan antantının düşmanları yoktur, şayed varsa onlar bizim düşmanlarımız değil, insaniyetin düşmanlarıdır.

Mesaimize başlamakta olduğumuz şu saatte bu sözleri nasıl hatırlamamalı. Pek doğru olan bu hükümden yalnız insaniyet fikri üzerinde tevakkuf edeceğim.

Vazifemizin büyük olduğuna kaniiz, çünkü kendi tekâmülümüz için çalışırken kendisine karşı hiç bir manianın kıymeti olmıyan beşerin terakkisine de yardım etmekte olduğumuzu hissediyoruz. Demek büyük bir vazife ifa etmekte olduğumuzu hissederek çalışıyoruz.

Rumen heyeti namına B. Dragu'nun nutku

Bundan sonra Rumen heyeti namına bay Dragu, ezcümle demiştir ki

— Bize hitaben söylemiş olduğunuz çok muhlisane hoşamedi sözlerine teşekkür ederken bize yapmış olduğunuz çok dostane kabulden dolayı derin teşekkürümüzü arzetmeği bir vazife bilirim.

Birliği vücuda getirmiş olan ilk Bükreş konferansından beri ilk defa olarak Türkiye misafirleri olmak gibi büyük bir şerefe ve çok lâtif bir zevke nail olmuş ve Cümhuriyet topraklarında müşterek menfaatler ve ümidler hakkında beraberce konuşmağı ve takımın arkadaşlığı yaratmış olan bu tesanüd arzusuna tekabül eden sıkı ve muhlisâne teşriki mesainin istikbalini zıman altına almak istiyen eski ahbablar gibi toplanmış bulunuyoruz.

Müşterek eserimizin gaye ve vasıtalarında mutabık kalmamız kolay olmuştur, müstakbel mesaimizin disiplini hususunda mutabık kalmamız da her zaman kolay olacaktır.

Bizi birleştirmekte olan bağları daima büyüyen her türlü ayrılığın düşmanı olan bir tesanüd zihniyeti içinde kemal derecesine isal etmeğe çalışıyoruz. Kalblerimizi ısıtan ve arkadaşlığımızın manâ ve kıymetini veren bu tesanüd hissini ve hattâ aşkını ilân ediyoruz.

Türk gençliği

Bizler, Türkiyenin sinesinde gizlemekte olduğu gençliğin de heyecanlı kuvvetlerini, onun istikabale aid vaidlerini, fakat bilhassa realizmi, alicenabane ihtirası, salim kuvveti, çetin iradesi, râm olmaz metaneti, tükenmek bilmez kuvvei maneviyesi, vakfınefs etmiş olduğu davaya karşı olan ihlâsını, icraatına olan vakurane itimadı, milletine karşı beslediği muhabbet ve şefkati yegâne bir hilkat eseri vücuda getirmiş olan harika adamı terkim ediyoruz.

İşte bu düşünce ve bu ümid ile, Romanya delegasyonu namına, üçüncü konferansımızın açılmasını selâmlıyorum ve bugün açılan müzakerelerin gazetecilerin teşriki mesaisi - ki bu saatte hepimizin vazifesidir - ile, sadıkane bir surette devletlerimizin ittifakına ve milletlerimizin kardeşliğine hadim olmak için muvaffakıyetle neticelenmesi suretindeki temennilere iştirak ediyorum.

Temenni edelim ki mesaimizin hitama erdiği gün son sözümüz, karar suretlerinden çok başka bir şey olsun, bir şetaret ve zafer nidası olsun.

Yugoslav heyeti reisinin nutku

Bunu müteakib reis, Sözü Yugoslav heyeti riesi B. Yovanoviçe vermiştir:

Ekselânslar, bayanlar, baylar..

Burada Yugoslavya heyeti namına bügünkü kuvvet ve kıymetini medyun bulunduğu büyük millîyetçi fikir önünde eğilmek ve yaratıcı, yapıcı ve yeni bir âlem kurucu gibi her türlü takdirin fevkinde olan meziyetleri, memleketimizin dostu olan ve müttefik ve yakın komşuları Elenler ve Romanyalılarla birlikte Kemalist Türkiye ile muhlisane ve sıkı bir ittifakı olduğumuzdan dolayı müftehir bulunan Yugoslavyada daima sempati akisleri uyandırmış olan kahraman adamı, dahî Şef Türkiye Cümhur reisi son ekselâns Kemal Atatürk hakkındaki hayranlığımızı resmen ve alenen izhar etmek suretile bütün Türkiyeyi selâmlamakla mübahi ve mahzuzum.

Bu gibi samimî hissiyat ile meşbu olduğumuz halde çok iyi başlamış olan, milletlerimizin en iyi menfaatlerine hadim olmakla beraber, Balkan Antantımıza da hadim bulunan mesaimize devam etmeğe geldik.

Tefahür etmeksizin, çalım satmaksızın yalnız 60 milyon Türk, Elen, Rumen ve Yugoslavın sulhünü değil, ayni zmanda henüz resmen bizim antantımıza mensup olmıyan ve bizim gibi düşünmekte olduklarından dolayı bize iltihak edecek olan diğer Balkanlıların da sulhünü temin ettik.

Büyük devlet reisinizin, milletin büyük şefinin mukadderatınızın büyük idarecisinin, vatanınızın ve milletinin babası olan son ekselâns Kemal Atatürkün idaresi altında memleketinizde tahakkuk ettirilmiş olan bütün terakkiler hakkındaki derin takdirlerinde ve tam anlayışlarında Yugoslav arkadaşlarımla birlikte Elen ve Rumen arkadaşlarıma iştirâk ediyorum.

B. Spiridon Nikolopulos'un hatırasına hürmet

Bundan sonra Türk delegasyonundan B. Ercümend Ekrem Talu, Atinada toplanan Balkan matbuat birliğinin ikinci konferansına riyaset etmiş olan Etnos gazetesi müdiri Spiridon Nikolopulosun hatırasını yadetmiş ve ezcümle demiştir ki:

— Müteveffa arkadaşımız bizi Yunanistanda büyük bir Balkanlı gibi kabul etmişti. Hepimiz onu tekrar burada göremği ümid ediyorduk. Fakat maalesef onu kaybettik. Bu büyük emekli meslektaşımızın hatırasına hürmeten bir dadika sükût edilmesini teklif ediyorum.

Bu teklif üzerine hazirun bir dakika sükût etmiştir.

Dört devlet reisine tazim telgrafları

Millî Yunan komitesinin ikinci reisi B. Seferiyadis, konferansa iştirâk eden memleketlerin dört devlet reisine tazim telgrafları gönderilmesini teklif etmiştir. Bu teklif alkışlarla kabul edilmiştir.

Bu arada riyasete verilen takrirler okunmuştur. Bunlardan birinde, dört Balkanlı murahhas heyetleri reislerinin konferans fahri riyasetine tayini teklif ediliyordu. Bu teklifi de alkışlarla kabul edilmiştir.

Üç komisyon

Bunu takiben komisyonların tarzı teşekkülüne dair, Türk heyetinden B. Neşet Halilin teklifi kabul edilmiş ve üç muhtelif komisyon aşağıdaki şekilde seçilmiştir:

Siyasî komisyon: Yugoslav heyeti reisi B. Yuvanoviçinin reisliğinde B. Kuhar, B. Seferyadi, B. Abidin Daver, B. Nadir Nadi, B. Ercümend Ekrem, B. Naşid Hakkı, B. Selim Ragıb, B. Ahmed Emin Yalman.

Teknik komisyon: Yunan heyeti reisi B. Zarifisin reisliğinde B. Kâzım Şinasi, B. Muvaffak Menemencioğlu, B. Hakkı Tarık, B. Sedad Semavi, B. Mecdi Sayman, B. Ancel Koviç, B. Deniç ve B. Orhan Rahmi Gökçe.

Kültürel komisyon: Rumen murahhas heyetinden B. Bazaria'nın reisliğinde B. Stotovski, B. Katiç, B. Veki Arellis, B. Asım Us, B. Neşet Halil, B. Nevzad, B. Vâlâ Nureddin, B. Reşad Nuri, B. İsmail Müştak Mayakon.

Komisyonların seçilmesinden sonra reis B. Yunus Nadi celseyi on dakika tadil etmiştir. Misafirler bu müddet zarfında izaz ve ikram edilmişlerdir.

On dakika sonra açılan ikinci celsede reis vaktin geç olduğunu dikkate alarak mesaiye bugün devam edileceğini bildirmiştir.

Bundan sonra üç komisyon ayrı ayrı toplanmış ve azalar biribirlerile tanışarak mesailerine başlamışlardır. Çalışmalara bugün de devam edilecektir.

Dört Balkan devleti arasındaki iktisadî faaliyetler genişliyecek

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

ekonomik konseyinin altıncı içtima devresini açıyorum.

Toplantınız, Ankarada yapılan ve dört müttefik devlet arasında mevcud tam noktai nazar mutabakatını ve onları birbirine bağlıyan sıkı tesanüdü bir kere daha gösteren daimi konsey içtimaının hemen akabinde vukua gelmektedir.

Endişe ve ihtilâçlar içinde bulunan bir dünyada, Balkanlı müttefiklerin sulh idealine hizmet için sıkı işbirliği hususunda besledikleri mütezayit arzuyu müşahede etmek hepimiz için ne büyük bir itminandır. Bu tam menfaat ve görüş mutabakatı yalnız siyasî sahada mevcud olmayıp ekonomik gayretlerimizle tamamlanmakta ve hattâ kuvvetlenmektedir, diyebilirim.

Sulhu seviyoruz, çünkü bu, insanî bir idealdir. Fakat onu her şeyden evvel, refahımızın, iyiliğimizin mümellidi olduğu için seviyoruz.

Bundan başka, Balkan Antantına menfaat birliğini yaratan bir ekonomik teşkilâtın temin edebileceği sağlam esası vermek için mezkûr refahın teşkilâta tabi tutulması ve Balkan Antantı âzası arasında müsbet gayretler yapılması da lâzımdır.

Bu korumak ve tarsin etmek vazifesi işte baylar size tevdi edilmiş bulunuyor ve müzakerelerinizde, Balkan Antantı âzasının ekonomik münasebet ve menfaatleri bakımından Antantı tam olarak teşkilâtlandırmak hususunda içinde bulunduğumuz zarureti göz önünde tutacağınızdan şüphe etmiyorum.

Baylar,

Konseyiniz teşkil edileli çok olmadı ve ikinci defadır ki, memleketimizde toplanıyor. Bununla beraber muayyen zamanlarda yenilenen toplantılarınız her zaman daha ziyade artan müsbet neticelerle dolouyor, ruznameniz daima daha mühim meseleleri ihtiva ediyor ve daimî konseyin tasvip eylediği kararlarınızda millî faaliyetlerinizin her sahasında tesirini her an gösteriyor. Binaenaleyh, bu toplantılara verdiğimiz ehemmiyetin bilhassa bütün dünya yüzünde ekonomik meselelerin halli her an daha müşkül bir şekil aldığı, yorulmak bilmez bir gayret ve devamlı bir çalışmayı zarurî kıldığı böyle bir anda, ne kadar yerinde olduğu anlaşılıyor. Fakat bizim milletlerimiz bütün zorlukları yenmeğe alışıklardır. Her yeni mani vazife yolundaki âzmimizi bir kat daha kuvvetlendirecektir. Ve bu vazife ne kadar güç olursa onu başarmak azmimiz de o kadar artmış olacaktır.

Sizler, yüksek ihtisasına arzolunan meseleleri hal için metodla çalışan spesyalistlersiniz. Toplantılarınızdan her birini, şimendifer, yol, deniz münakalâtı sahalarında olduğu gibi posta ve turizm sahalarında da amelî başarılar ile tetviç etmek kiyasetini gösterdiniz. Türkiye hükûmeti bu suretle gösterdiğiniz amelî başarı zihniyetini daima takdir etmiştir ve vazifenizin ifasında Türk hükûmeti nezdinde daima bütün kolaylıkları bulacağınızı size temin edebilirim.

Memleketimizdeki ikametinizin dört müttefik milletimizi birbirine bağlıyan tesanüt ve muhabbet hisleri sayesinde sizler için iyi geçeceğini ümit eylerim. Münasebetlerimizin bariz vasfı olan ve bu suretle meselelerin ruhuna nüfuz edilmesini temin eden katî samimiyet havasını sizi dostça kabul eden bu memlekette bulacağınıza eminim.

Baylar,

Sizi meşgul eden bütün mesleler iyiliğimizin artmasını istihdaf ediyor. Bu ise sulhün tarsinine hadim olmaktan hali kalamaz. Bir çok mücadele ve imtihandan sonra milletlerimiz bu sulhtan ve sulhün bütün semerelerinden istifadeye hak kazanmışlardır

Bu duygularla mütehassis olarak, mesainizde sizlere tam bir muvaffakiyet diler ve bu içtima devrenizde gerek memleketlerimizin, gerek daima daha kuvvetli, daha tam ve daha müreffah görmek istediğimiz antantımızın menfaatlerine en müessir bir tarzda hizmet etmesi için en samimî temennilerde bulunurum.»

Yunan heyeti reisinin nutku

Şiddetle alkışlanan B. Şükrü Saraçoğlunun nutkundan sonra Yunan murahhas heyeti reisi B. Argiropulos bir nutuk irad etmiş ve B. Şükrü Saraçoğlunun sözlerine teşekkür ederek demiştir ki:

— Mütekabil emniyet hislerile tekrar toplanmış bulunuyoruz. Toplantılarımız aramızdaki tesanüdü bir kat daha kuvvetlendirecektir. Binnetice dört Balkan devleti arasındaki ekonomik faaliyetler inkişaf edecektir. Aramızdaki hüsnü niyet sayesinde bütün güçlükleri halledeceğiz.

Rumen heyeti reisinin sözleri

Bunu takiben de Rumen murahhas heyeti reisi B. Tabakoviç bir nutuk irad etmiş ve ezcümle şunları söylemiştir:

— Rumen heyeti antantın mukadderatı hakkında beslediği sarsılmaz emniyetle ve ilk gündenberi beslediği heyecanla İstanbula gelmiştir. Biz buraya aramızdaki ekonomik bağları kuvvetlendirmeğe geldik.

1935 de yaptığımız ilk toplantıdanberi aramızdaki ticarî münasebat inkişaf etmiş, türizm faaliyeti artmıştır. Dört devlet arasında husule gelen anlaşma sayesinde bloke paralar meselesi de halledildiğinden aramızdaki iktisadî münasebat bundan sonra daha kolaylıkla inkişaf edecektir.»

Balkan denizyolu anlaşması

Yugoslav murahhas heyeti reisi B. Yuvanoviç de B. Şükrü Saraçoğluna teşekkürlerini bildirdikten sonra, bilhassa mayıs ibtidasında tesis edilecek olan Balkan denizyolu sayesinde dört Balkan devleti arasında ekonomik münasebatın âzamî derecede inkişaf edeceğini söylemiştir.

Balkan denizyolu anlaşması yapılıp tatbikata geçildikten sonra ticaret eşyalarının nakil ve binnetice dört Balkan devletinin ticarî münasebatlarında bariz bir inkişaf belireceği gibi türizm faaliyetinin de artacağı anlaşılmaktadır.

Yugoslav murahhası heyeti reisinin temas ettiği bu nokta bu bakımlardan da hususî ehemmiyeti haiz bulunmaktadır.

B. Yuvanoviçin nutkundan sonra konsey dünkü mesaisine nihayet vermiştir. Bugünden itibaren komiteler çalışmıya başlıyacaktır.

B. Stoyadinoviç Belgrada döndü

Belgrad 7 (A.A.) — Başvekil Stoyadinoviç Dalmaçya ve Bosnaya yaptığı tedkik seyahatinden Belgrada dönmüştür.

Radyo

8 Nisan 938 Cuma

İstanbul — Öğle neşriyatı: 12,30: Plâkla Türk musikisi 12,50: Havadis, 13,05: Plâkla Türk musikisi, 13,30: Muhtelif plâk neşriyatı, 14: SON.

Akşam neşriyatı: 17: İnkılâb tarihi dersi: Üniversiteden naklen, Yusuf Hikmet Bayur, 18,30: Beyoğlu Halkevi gösterit kolu tarafından bir temsil, 19,15: Konferans: Ali Kâmi Akyüz (Çocuk terbiyesi), 19,55: Borsa haberleri, 20: Muzaffer İlkar ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,45: Hava raporu, 20,48: Ömer Rıza tarafından arabca söylev, 21: Nihal ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, (Saat ayarı), 21,45: ORKESTRA: 1 - Mendelson: Rüy Bla, 2 - Lehar: Eva, 3 - Ramo: Mönie, 4 - Delibes: Vals dö la pupe, 22,15: Ajans haberleri, 22,30: Plâkla sololar, opera ve operet parçaları, 22,50: Son haberler ve ertesi günün programı, 23: SON.

Ankara — Öğle neşriyatı: 12,30: Karışık plâk neşriyatı, 12,50: Plâk: Türk musikisi ve halk şarkıları, 13,15: Dahili ve harici haberler, 17: Halkevinden naklen inkılâb dersi (Yusuf Kemal Tengirşenk).

Akşam neşriyatı: 18,30: Karışık plâk neşriyatı, 18,55: İngilizce ders: (Azime İpek), 19,15: Türk musikisi ve halk şarkıları (Hikmte Rıza ve arkadaşları), 20: Saat ayarı ve arapça neşriyat, 20,15: Türk musikisi ve halk şarkıları (Leman ve arkadaşları), 21: Konferans: Parazitolog Nevzat, 21,15: Plâkla dans musikisi, 22: Ajans haberleri, 22,15: Yarınki program.

Avrupa İstasyonları

Saat 20 de

Deutschl. S. 20,10 da filim havaları — Berlin 20,40 da askeri muzika — Diğer Alman istasyonları 20,40 da Berlinden nakil — Roma 20,30 da karışık muzika — Bükreş 20,05 de keman konseri, 20,35 de opera.

Saat 21 de

Bütün Alman istasyonları 21 ile 23 arasında Göring'in nutku — Brüksel 21,15 de «Alayın Kızı» operası — Paris P. T. T. 21,30 da senfon. konser — Rad. Paris 21,30 da «Madam Sanjen» komedisi — Strasbg. ve Nis P. T. T. 21 de «Boris Sadunof» operası — Rad. Toulouse 21 de «Robinson Kruzöe» radyo opereti — National 21,20 de dans muzikası — Orta İngiltere 21,55 de radyo orkestrası — Florans 21,30 da «Mamzel Angot» opereti — Hilversum 21 de salon muzikası — Varşova 21 de senfon. konser — Bükreş 21 de operaya devam — Berom. 21,45 de salon muzikası — Peşte 21,40 da çigan muzikası.

Saat 22 de

Paris P. T. T. 22 de konsere devam — Rad Paris 22 de komediye devam — Strasbg. ve Nis P. T. T. 22 de operaya devam — National 22,20 de orkestra muzikası — Roma 22 de fanfar muzikası — Milâno 22,40 da radyo orkestrası — Florans 22 de operete devam — Varşova 22 de konsere devam — Bükreş 22 de operaya devam — Berom. 22,10 da «Titus» operası — Prag 22 de radyo orkestrası — Peşte 22,40 da senfon. konser.

Saat 23 de

Königsberg 23,20 de dans muzikası — Hambg. ve Saarbr. 23,30 da gece muzikası — Diğer Alman istasyonları Breslavdan naklen 23 de dans ve eğlence muzikası — Strasbg. ve Nis P. T. T. 23 de operaya devam — Rad. Toulouse 23,30 da karışık muzika — Londra 23,25 de dans muzikası — Roma 23,10 da viyolonsel konseri, 23,40 da dans muzikası — Lüksemburg 23,05 de salon muzikası — Prag 23,20 de dans muzikası.

Saat 24 den itibaren

Alman istasyonları 24 den 1 e kadar dans ve eğlence muzikasına devam — Frankfurt'tan naklen 1 ile 4 arasında Berlin, Breslav, Kolonya, Königsberg, Leipzig ve Stuttgart büyük gece konseri — Toulouse P. T. T. 24 de dans muzikası — Rad. Toulouse 24,35 de gece muzikası — Florans 24,55 e kadar dans — Lüksemburg 1 den 2 ye kadar gece muzikası.

9 Nisan 938 Cumartesi

İstanbul — Öğle neşriyatı: 12,30: Plâkla Türk musikiei, 12,50: Havadis, 13,05: Plâkla Türk musikisi, 14: SON.

Akşam neşriyatı: 18,30: Konferans: Eminönü Halkevi namına Kemal Altan (Mimar Sinan), 18,50: Eminönü Halkevi gösterit kolu tarafından bir temsil, 19,15: Konferans: Üniversite namına: Doçent Galib Gültekin (Hayatı ucuzlatmak için ne gibi tedbirler almalıdır), 19,55: Borsa haberleri, 20: Necmeddin Rıza ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,45: Hava raporu, 20,48: Ömer Rıza tarafından arabca söylev, 21: Belma ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, (Saat ayarı), 21,45: ORKESTRA: 1 - Çaykovski: Label o buva dorman, 2 - Röbstayn: Lihtertans, 3 - Meyerber: Dans de zonbr, 4 - Manfred: Babi parat, 22,15: Ajans haberleri, 22,30: Plâkla sololar, opera ve operet parçaları, 22,50: Son haberler ve ertesi günün programı, 23: SON.

DAVET

Türk Yüksek Mühendisleri Birliği İstanbul Şubesinden:

Umum Mimar Koca SİNAN için tertibi mukarrer ihtifalde bulunmak üzere İstanbulda bulunan bütün arkadaşların yarınki cumartesi günü saat üç buçukta Süleymaniye camisi yanındaki türbesine gelmeleri rica olunur.

Zayi — 4211 sicil numaralı arabacılık ehliyetimle beraber Gemlik suni ipek fabrikasından aldığım bonservis ve askerlik tezkeremi kaybolmuştur. Yenisini alacağımdan eskilerinin değeri yoktur.

Sirkeci Vezir iskelesi araba koşucularından İbrahim oğlu Receb Durik

BULMACAMIZ

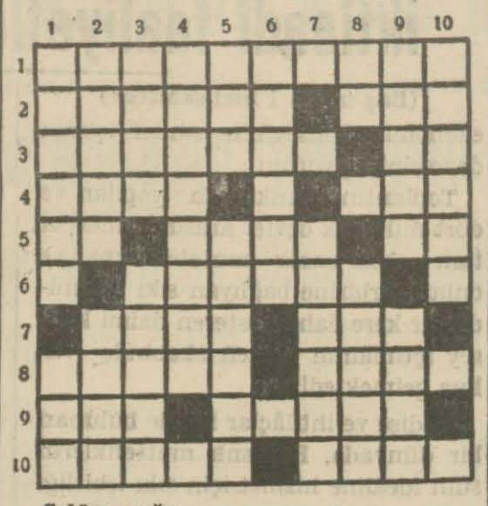

Soldan sağa:

1 — Bir işe yaramıyan adam.
2 — Meşhur hikmetşinas - Bir yemiş.
3 — Büyük balık kayığı - Nota.
4 — Ev - Gözün üstü.
5 — Beyaz - Dinde serbestlik - Edat.
6 — Eski ölçülerin en küçüğü.
7 — Bir oyun - Karamaça.
8 — Zarar - Eski bir kavım.
9 — Beri - Kâğıdlar.
10 — Tenis âleti - Muvafık.

Yukarıdan aşağı:

1 — Meşhur bir at meraklısı - Hararetli.
2 — Manda yavrusu - Eski İran şahı.
3 — Halen - Sahip.
4 — Parça parça.
5 — Bir erkek isminin tersi - Asillik.
6 — Makul düşünme ilmi.
7 — Pey.
8 — İki harf yanyana - Dil.
9 — İstasyon - Sert yumak.
10 — Ateşli.

Geçen bulmacamızın halli

Soldan sağa:

1 - Karmanyola 2 - Aso, Akur 3 - Raket, Ga 4 - Alay, Nazar 5 - Ve, Fi, Çita 6 - At, Eti 7 - El, Vize 8 - Ait, Salon 9 - Serin, Pir 10 - Takas, O, Ne.

Yukarıdan aşağı:

1 - Karavana 2 - Asalet, İsa 3 - Roka, Etek 4 - Eyfel, Ra 5 - Alt, İt, Sis 6 - İvan 7 - Yamaç, İl 8 - Ok, Zırzop 9 - Lûgat, Enin 10 - Ararat, Re.

İSTANBUL TİCARET ve ZAHİRE BORSASI

7/4/938

FİATLAR

CİNSİ	Aşağı Kr. Pa.	Yukarı Kr. Pa.
Buğday yumuşak	5 28	— —
» sert	5 20	— —
Arpa Anadol	4 —	4 2
Mısır beyaz	4 30	— —
» sarı	5 2½	— —
Kuşyemi	7 14	7 15
Susam	16 27½	16 30
Z. yağı	38 —	42 —
Tavşan derisi	16 20	— —

GELEN

Buğday	345	Ton
B. peynir	1 1/4	»
Kaşar	3/4	»
Kepek	9	»
Un	56	»
Fasulye	20	»
İç fındık	23	»
Tiftik	1 1/4	»
B. Yağı	4	»

GİDEN

Yapak	23 1/2	Ton
Susam	10	»
Tavşan	78850	adet
Tilki	1180	»
Çakal	1422	»
Kedi	787	»

DIŞ FİATLAR

Buğday: Liverpul	4,49	Kr.
» : Şikago	3,75	»
» : Vinipek	5,68	»
Arpa: Anvers	4,—	»
Mısır: Londra	3,89	»
Kenetn T. : Londra	7,33	»
Fındık G. : Hamburg	39	»
Fındık L. : Hamburg	38	»

7/4/938 Perşembe günü

İstanbul Hâlinde toptan satılan yaş sebze ve meyva fiatleri:

Cinsi	Emsali	En aşağı fiatı Kr. S.	En yüksek Fiatı Kr. S.
Bakla	Kilo	15 —	16 —
Bezelye	»	49 —	50 —
Araka	»	30 —	32 —
Pırasa	»	5 —	6 —
İspanak	»	4 —	5 —
Havuç	»	8 —	9 —
Kereviz kök	»	15 —	17 —
Pancar	demet	2 50	3 —
Enginar	aded	5 —	8 —
Karnabahar	»	15 —	22 —
Yeşil salata	100 »	50 —	90 —
Marul	»	3 —	4 —
Taze soğan	demet	— 75	1 —
Maydonoz	»	— 50	— 75
Turp	»	— 50	1 —
Elma Amasya	Kilo	22 —	55 —
Elma İnebolu	»	8 —	24 —
Armut Ankara	»	15 —	35 —
Kestane	»	7 —	9 —
Yerli limon	100 aded	170 —	300 —
Portakal:			
» Alanya	64 lük sandık	400 —	450 —
» »	80 lik »	325 —	375 —
» »	100 lük »	250 —	325 —
» Rize	64 lük »	150 —	170 —
» »	80 lik »	110 —	140 —
» »	100 lük »	80 —	100 —
» Mersin	128 lik »	1050 —	1100 —
» »	148 lik »	1000 —	1100 —
» »	160 lık »	950 —	1000 —
» »	200 lük »	900 —	950 —

Zayi — 937 de Fen fakültesinden aldığım hüviyet varakasını kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

2203 numaralı Leman Kazuk

Askerlik işleri

Üsküdar askerlik şubesinden:

1 — 333 doğ. ve bunlarla muamele gören kısa hizmet şeraitini kazanmış askeri ehliyetnameleri olmıyan erler 938 yılı mayısın birinci günü yedek subay okulunda bulunmak üzere sevk edileceklerdir. Bu kabil erler burada iseler nüfus cüzdanları ve iki fotografla 938 yılı nisanın 25. gününe kadar şubeye gelerek sevk muhtıralarını almaları, taşrada bulunanlar da bulundukları yerler askerlik şubelerine vakit geçirmeden müracaatla muayyen günde okulda bulunmaları. 2 — Kısa hizmet şeraiti kazanmış olup ta ellerinde bulunan orta, tam, yüksek askeri ehliyetlerini şubeye göstermemiş ve kaydettirmemiş olanlar da 938 yılı temmuzuna kadar gelerek şubeye kayıtlarını yaptırmaları ilân olunur.

Sarıyer askerlik şubesinden yedek subay olacaklar için

1 — Yedek subay yetişecek kadar okuyan kısa hizmetlilerden 333 doğumlu ve bunlarla muamele gören daha eski doğumlulardan deniz sınıfına ayrılanlardan maadası askeri ehliyetname derecelerine göre askere çağırılacaklardır. A — Askeri ehliyetnamesi olmıyanlar 1 Mayıs 938 de hazırlık kıtasında bulunacak şekilde sevk olunacaklardır. B — Orta ehliyetnameli olanlar 1 Temmuz 938 de hazırlık kıtasında bulunacak şekilde sevk olunacaklardır. C — Tam ehliyetnamesi olanlar 1 Eylûl 938 de hazırlık kıtasında bulunacak şekilde sevk olunacaklardır. D — Yüksek ehliyetnamesi olanlar da 1/2. Teşrin/938 de yedek subay okulunda bulunacak şekilde sevk olunacaklardır. 2 — Deniz sınıfına mensub olanlardan askeri ehliyetnamesizler 1/2. Teşrin/938 de, orta ehliyetnameliler 1/2 kânun/939 da, tam ehliyetnameliler 1 Mart 939 da ve yüksek askeri ehliyetnameiler de 1 Mayıs 939 da sevk edileceklerdir. 3 — Yukarıdaki maddelerde yazılı olanlar şubeye çağırıldıkları zaman askeri ehliyetname, nüfus hüviyet cüzdanı ve mekteb şehadetnamelerini beraber getireceklerdir. Bunlardan şubece askeri sıhhi heyetlere gönderilmiş bulunanların raporları da keza o gün üzerlerinde bulunacaktır.

Karagöz gecesi

Şehremini Halkevinden:

8/4/1938 cuma günü saat 20,30 da Evimizde bir Karagöz gecesi tertib edilmiştir. Temsil kolunun oynatacağı Karagözden evvel edebiyat fakültesi doçentlerinden Sabri Esad Siyavişgil tarafından Karagöz hakkında bir konferans verilecektir. Üyelerimizin davetiyelerini Ev sekreterliğinden almaları.

CAFER FAHRİ nin eserlerinden

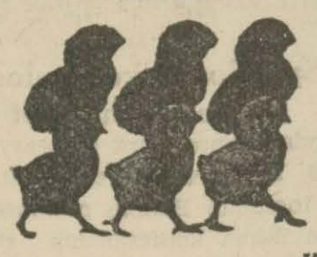

	Kuruş
YENİ HARFLERLE	
Savaş ve Polis köpeği	50
Tavuk hastalıkları	25
Tavukları çok yumurtlatmak için ne yedirmeli?	25
Ne zaman civciv çıkarmalı?	5
Tavukçulukta muvaffakiyetin sırrı ?	25
Tavukçuluktan nasıl para kazanılır?	25
Nasıl tavukçuluk yapılmalıdır?	25
ESKİ HARFLERLE	
Mufassal yeni tavukçuluk	100
Keçi beslemek usulü	25
Av ve salon köpekleri	25

Satış yeri: İKBAL kitabevi

Dr. Hafız Cemal

(LOKMAN HEKİM)

Dahiliye mütehassısı

Pazardan başka günlerde öğleden sonra saat (2,5 tan 6 ya) kadar İstanbulda Divanyolunda (104) numaralı hususi kabinesinde hastalarını kabul eder. Salı, cumartesi günleri sabah «9,5 - 12» hakiki fıkaraya mahsustur. Muayenehane ve ev telefon: 22398 — 21044

Kültür Bakanlığından:

Ertik Okulları için Debboy, Anbar ve hesap işyarlarına ihtiyaç vardır. Aşağıda yazılı şartları haiz olanlar bizzat kendi el yazılarile yazacakları bir dilekçe ile 20/4/938 tarihine kadar Kültür bakanlığına baş vurabilirler.

1 — Türkiye Cümhuriyeti tebasından olmak

2 — Askerlik ödevini ifa etmiş bulunmak ve «40» yaşından yukarı çağda olmamak.

3 — Enaz orta okul mezunu bulunmak.

4 — Sıhhî durumu yerinde olmak.

DİLEKÇEYE İLİŞTİRİLECEK VESİKALAR:

A — İkametgâhının bulunduğu emniyet memurluğundan alınacak hüsnühâl varakası.

B — Dört adet vesikalık fotoğraf.

C — Orta tahsil vesikasının aslı

D — Şimdiye kadar çalışmış olduğu resmî veya hususî müesseselerden alacağı bonservislerin asılları.

E — Nüfus kâğıdı suerti.

Şeraiti haiz olanlar Bakanlıkça münhallere maaş veya ücretle atanacaklardır. (875) (1766)

Nafia Vekâletinden:

22 Nisan 938 cuma günü saat 15 de Ankarada Nafıa Vekâleti Malzeme Eksiltme Komisyonu odasında cem'an 5100 lira muhammen bedelli 60 adet mahruti çadırın kapalı zarf usuliyle eksiltmesi yapılacaktır.

Muvakkat teminat 282,50 liradır.

Eksiltme şartnamesi ve teferrüatı Ankarada Nafıa Vekâleti Malzeme Müdürlüğünden parasız olarak alınabilir.

İsteklilerin teklif mektuplarını talimatnamesine göre Vekâletten alınmış Malzeme müteahhitliği vesikası ile birlikte aynı gün saat 14 e kadar komisyona gelmeleri lâzımdır. (893) (1831)

1938

Matbuat Almanağı ÇIKTI!

Kütüphanenizin en güzel eseridir.

1937 yılının tarihî, en meşhur muharrirlerin makaleleri - Gündelik, haftalık aylık gazete ve mecmualarda isimlerini gördüğünüz bütün muharrirlerin resimleri, istatistikler - Faydalı bilgiler.

Fiatı 50 kuruştur

Bütün kitapçılardan arayınız

Toptan satış yeri: İstanbul *BASIN KURUMU - Taksim*

DOYÇE ORIENTBANK

Dresdner Bank Şubesi

Merkezi: Berlin

Türkiyede Şubeleri:

İstanbul (Galata ve İstanbul)

Depo: Tütün Gümrük

İzmir

Her türlü banka muamelâtı

Satılık ve kiralık Modern yalı

Mücedded ve modern on iki odalı iki katlı birinci katta beş ikinci katta yedi odalı içi ve dışı boyalı telefon, elektrik, havagazı, terkos, alaturka hamamı, bahçesi, rıhtımı mevcut Boğazın en nezih bir sahili olan Vaniköyde iskele yakınında (76) numaralı kuleli yalı hem kiralık hem satılıktır. Mezkûr yalıya müracaat.

BANKA KOMERÇİYALE İTALYANA

Sermaye ve ihtiyat akçesi 847.596.198.95 İtalyan liretidir.

Merkezi İdare: MİLANO

İtalyanın başlıca şehirlerinde ŞUBELERİ

İngiltere, İsviçre, Avusturya, Macaristan, Yugoslavya, Romanya, Bulgaristan, Mısır, Amerika Cemahiri Müttehidesi, Brezilya, Şili, Uruguay, Arjantin, Peru, Ekvatör ve Kolumbiyada Afilyasyonlar

İSTANBUL ŞUBE MERKEZİ

Galata Voyvoda caddesi Karaköy Palas (Telef. 44841 /2/3/4/5)

Şehir dahilindeki acenteler:

İstanbulda: Alalemciyan hanında Telef. 22900 /3/11/12/15 Beyoğlunda: İstiklâl caddesi Telef. 41046

İZMİRDE ŞUBE

Umum Emlâk Acentesi

Galata Ömerabit han 2. ci kat No. 24

EHVEN ŞERAITLE

EMLÂK İDARESİ

KİRALIK APARTIMAN EMLÂK ALIM ve SATIMI

TELEFON: 49419

Dr. FETHİ

LABORATUVARI

Cerrahpaşa hastanesi bakteriyoloğu

Kan, idrar, balgam, mevadı gaita tahlilleri ve (İDRAR VASITASİLE GEBELİĞİN İLK GÜNLERİNDE KATİ TEŞHİSİ) *yapılır.*

Beyoğlu : Taksime giderken Meşelik sokağı Ferah apartımanı Tel. 40534

OSMANLI BANKASI

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

TESİS TARİHİ: 1863

Sermayesi: **10.000.000** İngiliz lirası

Türkiyenin başlıca şehirlerile Paris, Marsilya, Nis, Londra ve Mançester'de, Mısır, Kıbrıs, Irak, İran, Filistin ve Yunanistan'da şubeleri. Yugoslavya, Romanya, Suriye ve Yunanistan'da Filyalleri vardır.

Her türlü banka muameleleri yapar

Dr. Mehmed Osman Saka

Dahiliye mütehassısı

Cenevre Üniversitesinden mezun

İstanbul, Belediye karşısı, Sinanağa daireleri. Öğleden sonra

Telefon: 23565

Dr. A. Asım Onur

Ortaköy ŞİFA YURDU

İstanbulun en güzel yerinde, geniş bir park içinde, konforu mükemmel, bakımı iyi, kadın ve erkek her türlü hastalıklara açık hastane.

Doğum ve kadın ameliyatlarile fıtık, apandisit, basur ve diğer ameliyeler için çok ucuz hususi fiatler. Ortaköy, tramvay yolu, Muallim Naci cad. 111 - 115. Telefon: 42221.

Neden Aspirin?

Çünkü ASPİRİN senelerdenberi her türlü soğukalgınlıklarına ve ağrılara karşı tesiri şaşmaz bir ilâç olduğunu isbat etmiştir.

ASPİRİN in tesirinden emin olmak için lütfen BAYER markasına dikkat ediniz.

KENAN

Basımevi ve Klişe Fabrikası

Sahip ve müdürü : Kenan Dinçman

Son sistem makinelerle mücehhez klişe atölyesi - En mükemmel tabı makineleri ve mücellidhane takımları

Alelûmum klişe ve tabı işlerinde en titiz müşterileri bile memnun bırakacak vaziyette bir müessesedir.

Mecmua, Broşür, Kitap, Defter, Nefis renkli baskı işlerini en ehven fiatle deruhte eder.

Babıâli civarında Narlıbahçe sokağında No. 15 Telefon: 20113

İstanbul Üniversitesi Arttırma, Eksiltme ve Pazarlık Komisyonu İlânları:

1 — 51289 lira 16 kuruş keşifli Gurebada yapılacak ikinci Dahiliye Anfisi inşası vahidi fiat üzerinden kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

2 — Bu işe aid evrak ve şartnameler şunlardır.

A — Eksiltme şartnamesi
B — Mukavele projesi
C — Bayındırlık işleri genel şartnamesi
D — Özel şartname
E — Keşif cetveli
F — Proje.

İsteyenler bu şartnameyi ve evrakı 257 kuruş bedel ile Rektörlükten alabilirler.

3 — Eksiltme 18/4/938 pazartesi günü saat 16 da Üniversite Rektörlüğünde yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 3814 lira 46 kuruş muvakkat teminat vermesi ve bundan başka aşağıdaki vesikaları getirmesi lâzımdır.

1 — 1937 senesine aid 50,000 liralık Bayındırlık Bakanlığından alınmış inşaat müteahhitlik vesikası ibraz edecektir.

5 — Teklif mektupları 3 üncü maddede yazılı saatten bir saat evvel komisyon Başkanlığına makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektupların en geç 3 üncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfının mühür mumu ile iyice kapatılmış olması şarttır. Postada gecikmeler kabul edilmez. «1661»

★

1 — 399451 lira 38 kuruş keşifli İstanbul'da Cerrahpaşa hastahanesinde yapılacak Şirürji kliniği binası inşası vahidi fiyat üzerinden kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

2 — Bu işe aid evrak ve şartnameler şunlardır:

A — Eksiltme şartnamesi
B — Mukavele projesi
C. — Bayındırlık genel şartnamesi
D — Özel şartname
E — Keşif cetveli, tahlili fiyat cetveli, mesaha cetveli
F — Proje

İsteyenler bu şartnameleri ve evrakı keşif bedelinin yüz binde beşi nisbetinde bedel ile Güzel Sanatlar Akademisi Tatbikat Bürosundan alabilirler.

3 — Eksiltme 21/4/938 perşembe günü saat 16 da Üniversite Rektörlüğünde yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 19750 lira muvakkat teminat vermesi ve bundan başka aşağıdaki vesikaları getirmesi lâzımdır.

1 — 1937 senesine aid 150 bin liralık Bayındırlık Bakanlığından alınmış inşaat müteahhit vesikası ve talibin kendisi bizzat Mühendis veya Mimar değilse inşaat müddetince fennî mes'uliyeti kabul ettiğine dair bir mühendis veya mimarın noterden tasdikli senedini veyahutta bir mühendis veya mimarla müştereken taahhüde girdiğine dair noter senedi vermesi.

5 — Teklif mektupları 3 üncü maddede yazılı saatten bir saat evvel komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektupların en geç 3 üncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfının mühür mumu ile iyice kapatılmış olması şarttır. Postada gecikmeler kabul edilmez. (1838)

Ankara Vilâyetinden

1 — Vilâyet çiftçilerine dağıtılmak üzere satın alınacak 56 adet iki demirli pulluğun 19/5/938 perşembe günü saat 16 da açık ekslitmesi yapılacaktır.

2 — Pullukların muhammen bedeli 2240 liradır.

3 — Şartnamesi Ankara ve İstanbul Ziraat müdürlüklerinde meccanen verilir. İsteklilerin pullukların % 7,5 tutarı olan meblâğı banka mektubu veya hususî muhasebe müdürlüğü veznesine yatırılmış makbuz ile birlikte eksiltme günü gösterilen saatte vilâyet daimî encümenine vermeleri ilân olunur. (1775)

Açık arttırma ile fevkalâde satış

1938 Nisanın 10 uncu Pazar günü saat 10 da Beyoğlunda İstiklâl caddesinde Rumeli hanının 5 No. lu dairesinde Nikolaki Hrisoverğiye aid mükemmel ve nefis eşyaların ve bibloların açık artırma ile satılacağı ilân olunur. Gayet güzel İngiliz mamulâtı maroken kaplı mahon ağacından 1 kanape, 2 koltuk, keza İngiliz mamulâtı mahon ağacından maroken kaplı yemek sandalyeleri, cevizden mamul kristal ministr yazıhane ve kütüphane, mavundan makinalı döner yazıhane koltuk ve meşeden mamul makinalı Amerikan yazıhane koltuk, meşeden kartonyer, sedef işlemeli Venedik mamulâtı yuvarlak orta masası, 3 kapılı 5 aynalı ceviz dolap, somaki mermerli tuvalet lavabo ve komedin, bir aded yatak oda takımı, bir aded İngiliz malı sarı karyola, maroken koltuklar, meşhur ressamların imzalı muhtelif tabloları, seri olarak filosofiye aid ansiklopedi, lûgat ve sair kıymetli kitaplar, bir İngiliz gramofonu ve Betoven, Kroyçer, Sonata ve sair kıymetli plâklar, yazı makinası, salamandra, elektrik, lümbalar, tuvalet ve manikür takımları, biblolar, elbiseler, paltolar ve ipekli çamaşırlar ve sair lüzumlu eşyalar. BUİK marka 28 modeli 6 silindirli açık spor bir tenezzüh otomobili, Taksimde (Milli) Steaua garajında bulunmakta olup, talipler ziyaret edebilecekleri gibi, bu müzayedede satılacaktır. STEINWAY - SONS markalı Amerikan piyanosu, çaprast telli taburesile beraber. Buhara, Hamadan, Keşan, Saruh ve İsparta halıları. Pey sürenlerden 100 de 25 teminat alınır. Satış peşindir.

İstanbul Birinci Ticaret mahkemesinden: Devlet Demiryolları ve Limanları işletme umum müdürlüğü tarafından Galatada Perşembepazarında Marikyan hanımı kanuni ikametgâh irae eden ve Pangaltıda Süleymannazif sokağında 47 numaralı evde oturan Aret Agopyanın mezkûr idareye vermeği taahhüd eylediği demir ve galvanize tellerini vermediğinden dolayı ikinci defa müzayede ve mübayaasından hasıl olan 328 Türk liralık farkın tahsili talebile mumaileyh Agopyan aleyhine 937/964 dosya numarasile açılan davanın muhakemesi için muayyen günde ilânan yapılan tebligata rağmen muhakemeye gelmiyen müddeaaleyh hakkında H. U. M. kanununun 401 inci maddesine tevfikan verilen gıyap kararının bir ay müddetle ilânen tebliğine ve bu sebeple muhakemenin 13 mayıs 938 tarihine müsadif cuma günü saat 14 de bırakılmasına karar verilmiş ve bu bapta yazılan gıyap kararnamesi mahkeme divanhanesine asılmıştır. Binaenaleyh tayin olunan günde müddeaaleyhin bizzat veya bilvekâle muhakemeye gelmesi aksi takdirde muhakemeye giyaben devam olunacağı kanunu mezkûrün 141 ve 142 inci maddeleri mucibince ilân olunur. M. 1575

İzmitte Şark Pazarı Sadeddin Yalım Ticarethanesi

Kocaeli vilâyeti mektep kitapları satış yeri. Her nevi kırtasiye çeşitleri, Nauman dikiş ve yazı makineleri, Kodak fotograf makine ve levazımı saire bulunur.

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum İdaresi İlânları

Devlet Demiryolları 1 ci İşletme komisyonu:

Eskişehir deposuna bir sene zarfında gelecek olan 30000 ton maden kömürünün vagonlardan yere tahliye ve icabında yerden vagon ve makinalara tahmil işi 4/4/938 tarihinde kapalı zarf usuliyle eksiltmesi yapılacaktır. Bu işe iştirâk eden iki talibin yazdıkları teklif mektupları kanuna uygun olmaması dolayısiyle ihalesi yapılamamış ve eksiltme arttırma kanunun 40 ncı maddesi mucibince bu işin pazarlıkla ihalesi tekarrür etmiştir.

Teminat bedeli beher ton kömürün tahliye işi için 10 ve tahmil işi için de 15 kuruştur.

Bu işe aid şartname ve mukavele projesi 1 nci İşletme komisyonu ile Eskişehir deposu tarafından isteklilere parasız olarak verilir. İsteklilerin 562 lira 50 kuruş muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları Resmî gazetelerin 7/5/936 tarih ve 3297 No. lu nüshasında intişar etmiş olan talimatname dairesinde alınmış vesikalariyle» birlikte H. Paşada Gar binası dahilinde 1 nci işletme komisyonuna pazarlık için tayin edilen 14/4/938 perşembe günü saat 14 de müracaat etmeleri. (1862)

Denizbank Akay İşletmesi Müdürlüğünden:

1 — İşletmemizin nefsi Kadıköy vapur iskelesi üstündeki gazino 27/Nisan/938 tarihinden itibaren bir sene müddetle kiraya verilecektir.

2 — Açık arttırma suretiyle müzayedesi 20/Nisan/938 çarşamba günü saat on beşde Karaköyde İdare Merkezinde şefler encümeninde yapılacaktır.

3 — Şartnameyi görmek ve mütemmim malûmat almak isteyenlerin her gün idare levazım şubesine ve müzayedeye iştirak edeceklerin yazılı gün ve saatte teklif edecekleri bedelin yüzde 7,5 ğu nisbetinde teminatlariyle Şefler Encümenine gelmeleri. «1882»

İstanbul limanı sahili sıhhiye merkezi satınalma komisyonundan

1 — Merkezimiz emrindeki Ankara motörü açık eksiltme suretiyle tamir ettirilecektir.

2 — Keşif bedeli 2494 liradır.

3 — Bu işe aid şartnameler şunlardır.

A — İdarî şartname
B — Fennî şartname

4 — İstekliler bu şartnameleri 15 kuruş bedelle merkezimiz levazımından alabilirler.

5 — Eksiltme 12 Nisan 1938 salı günü saat 15 de Galatada Kara Mustafa Paşa sokağında Mezkûr Merkez Satınalma Komisyonunda yapılacaktır.

6 — Muvakkat teminat 187 lira 25 kuruştur.

7 — Eksiltmeye gireceklerin bu gibi işler yaptıklarına dair resmî vesika ibraz etmeleri şarttır. (1837)

Hasan Deposu ve Müstahzaratı Saygılı Müşterilerine

Çok yüksek nefasetini temin maksadile Hasan ve Nesrin kolonya ve losyonlarında stok bulundurmak mecburiyeti yüzünden ancak bu ayın sonunda fiyatlarda tenzilât yapılması mümkün olabilecektir.
Hasan kolonya ve losyonlarına meftun olan saygılı müşterileri ihtiyaca göre satın almalarını ve toptancılarla satış yerlerine ve acentalıklara farkı fiyat verilemiyeceğinden mezkûr güne kadar mevcut olan mallarını sarf ve istihlâk eylemelerini rica ve tavsiye ederiz.

Hasan deposu sahibi: Hasan Hassan

Beyhude ıstırab çekmeyin

GRİPİN

Kullanın

Soğuk algınlığı, nezle kırıklık, grip, baş, diş, ve sinir ağrıları, romatizma sancıları için rakipsiz deva GRİPİN'dir!

Bu karışık havalarda yanınızdan

GRİPİN

eksik etmeyiniz!

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Kumbara biri

1000 yapar.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ZİRAAT BANKASI

Şirketi Hayriyeden:

Sayın yolcularımıza Boğaziçinin diğer mıntakalarına aid ve her ayın 11 nde mer'iyyete giren fevkalâde tenzilli aylık kart abonmanlarının satışına devam edilmekte olduğu ilân olunur.

Feriköy maliye şubesi tahsil şefliğinden:

Şubemize kazanç vergisinden borçlu Jüt mensucat dokuma limited şirketinin İstanbul idhalât gümrüğü Beşiktaş antreposunda mevcut ve mahcuz 82 Balya (Jüt ipliği) 15/4/938 cuma gününde saat 14 de satılacaktır.

İsteklilerin o gün Beşiktaş antreposunda bulunmaları ilân olunur. (1920)

Sigara tiryakilerine müjde

Fennin son icadı ve yüzde 89 derecesinde tütünün Nikotin, Pridin, Amonyak gibi tütündeki zararlı maddelerini süzen

Dr. Perl Sıhhî ağızlıkları

Avrupadan gelmiştir.
10 aded ilâcı ile beraber 150 Kr. Satış yeri: PİPO PAZARI Sultanhamam İzmir, Kemeraltı, Mazhar Öngör — Bursa: Uzunçarşı saatçi Nureddin — Ankara: Tütüncü Ali Tümen, Taşhan — Zonguldak: Saatçi Osman Gurdal, Trabzon: Hakkı Atmaca Kunduracılar, Adana: Hacı Halil Yağcamii, Samsun: Itriyatçı Hamdi Tamtürk, Eskişehir Şifa eczanesi.

TURK HAVA KURUMU
BUYUK PIYANGOSU

6. cı keşide 11/Nisan/938 dedir....
Bu keşidede:
200.000 ve 50.000 liralık mükâfatlarla:
200.000, 40.000, 25.000, 20.000, 15.000, 10.000 liralık ikramiyeler vardır.

Biletlerinizi ayın yedinci gününe kadar bayilerinizden almanız kendi menfaatiniz iktizasıdır.

NERVİN

Sinir ağrıları, asabî öksürükler, uykusuzluk, baş ve yarım baş ağrısı, baş dönmesi, baygınlık, çarpıntı ve sinirden ileri gelen bütün rahatsızlıkları giderir.

Tayyare, Vapur, Tren
tutmaları, baş dönmeleri, ağlamalar, sıkıntı hisleri, nefes daralması ve bayılmalar

KARDOL

ile geçer.

Dr. NIŞANYAN

Hastalarını hergün akşama kadar Beyoğlu, Tokatlıyan oteli yanında Mekteb sokak 35 No. lı muayenehanesinde tedavi eder.

Dr. Ihsan Sami
ÖKSÜRÜK ŞURUBU

Öksürük ve nefes darlığı boğmaca ve kızamık öksürükleri için pek tesirli ilâçtır. Her eczanede ve ecz. depolarında bulunur.

KANZUK
ÖKSURUK ŞURUBU

En muannit öksürüklerle bronşit, astm, ve boğmaca öksürüğünün katî ilâcıdır. Göğüsleri zayıf olanlara vikaye edici tesiri şayanı dikkattir.

BÜTÜN ECZANELERDE BULUNUR.

İngiliz Kanzuk Eczanesi
Beyoğlu, İstanbul

SİNİR-ÇARPINTI-BAYGINLIK
NEVROL CEMAL
DEN 20 DAMLA İLE DERHAL GEÇER

Tarağa isyan eden saçlar
Ekseriya bulundukları yeri terketmek arzusunda olanlardır. Binaenaleyh

Saçlarınızı itaate alıştırınız

Bunun en iyi çaresi

PERTEV BRİYANTİNİ

kullanmaktır.

Sahibi Necmeddin Sadak — Umumî neşriyat müdürü Şevket Rado
Akşam Matbaası